

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Sprawozdanie z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego
Kapitał Ludzki 2007-2013**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Rodzaj sprawozdania (należy wstawić znak x w kratce obok jednej z opcji od A do C)			
A. Sprawozdanie okresowe			
B. Sprawozdanie roczne		x	
C. Sprawozdanie końcowe			
2. Okres sprawozdawczy		rok 2014	
3.	Numer Priorytetu PO KL	Priorytet VI <i>Rynek pracy otwarty dla wszystkich</i> Priorytet VII <i>Promocja integracji społecznej</i> Priorytet VIII <i>Regionalne kadry gospodarki</i> Priorytet IX <i>Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach</i>	
4.	Nazwa Instytucji Pośredniczącej	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie	
5.	Dane osoby sporządzającej sprawozdanie: <i>Osoba, z którą należy się kontaktować w przypadku pytań lub wątpliwości, co do treści sprawozdania.</i>	w części rzeczowej	w części finansowej
	Imię i nazwisko	Barbara Marzec Alicja Ciorgoń Izabela Gołębiowska Grzegorz Krzykała	Barbara Marzec Alicja Ciorgoń Izabela Gołębiowska Grzegorz Krzykała
	Nr telefonu	(81) 441 68 44 (81) 441 68 44 (81) 441 68 45 (81) 441 68 45	(81) 441 68 44 (81) 441 68 44 (81) 441 68 45 (81) 441 68 45
	Adres poczty elektronicznej	barbara.marzec@lubelskie.pl alicja.ciorgon@lubelskie.pl izabela.golebiowska@lubelskie.pl grzegorz.krzykala@lubelskie.pl	barbara.marzec@lubelskie.pl alicja.ciorgon@lubelskie.pl izabela.golebiowska@lubelskie.pl grzegorz.krzykala@lubelskie.pl

II. PRZEBIEG REALIZACJI PRIORYTETU

1. Analiza stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów oraz wartości docelowych wskaźników w podziale na cele szczegółowe

W roku 2014 odnotowano wyraźny postęp rzeczowy w realizacji wszystkich obszarów wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie lubelskim. Przede wszystkim należy podkreślić kontynuację wzrostu wykonania wskaźników. Zdecydowana większość wskaźników zarówno produktu, jak i rezultatu realizowanych w ramach Priorytetów VI - IX PO KL została osiągnięta na poziomie powyżej 100% wartości docelowej. Szczegółowe dane dotyczące stopnia realizacji poszczególnych wskaźników znajdują się w załączniku nr 1 do przedmiotowego sprawozdania. Natomiast poniższa analiza dotyczy głównie wartości wskaźników osiągniętych poniżej 100% wartości docelowej oraz wskaźników odnoszących się do rekomendacji Komisji Europejskiej.

Wskaźniki produktu i rezultatu w podziale na cele szczegółowe

PRIORYTET VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*

W odniesieniu do Priorytetu VI PO KL prawie wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte powyżej 100% wartości docelowej. Jedynie w przypadku jednego wskaźnika rezultatu oraz dwóch wskaźników produktu stopień osiągnięcia wskaźnika został zrealizowany poniżej 100% wartości docelowej.

Wysoki stopień realizacji wskaźników w ramach poszczególnych celów szczegółowych wynika przede wszystkim z dużego zainteresowania grup docelowych oferowanym wsparciem. Dodatkowo wysoki stopień realizacji wskaźników wynika również z sukcesywnego wprowadzenia przez Instytucję Pośredniczącą w Planach działania

kryteriów dostępu i strategicznych, które wpływają na realizację wskaźników określających m.in. % udział poszczególnych osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osób niepełnosprawnych, osób w wieku 15-24 lata, osób w wieku 50-64 lata oraz osób długotrwale bezrobotnych.

Projekty w ramach Priorytetu VI przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu (opisano wskaźniki, w przypadku których nie osiągnięto jeszcze wartości docelowej, wraz z prognozą możliwości zbliżenia się do tej wartości):

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy

Wskaźnik produktu:

Liczba osób, które skorzystały z instrumentów zwrotnych – wartość docelowa 47. Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 0%. Zerowe wykonanie wskaźnika wynika z faktu, iż pierwszy konkurs, w ramach którego uczestnicy otrzymaliby jednorazowe pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej został ogłoszony w III kwartale 2012 roku. W ramach przedmiotowego konkursu wpłynął jeden wniosek o dofinansowanie projektu, który został odrzucony na etapie oceny merytorycznej. W roku 2013 WUP w Lublinie ponownie ogłosił konkurs, w ramach którego została podpisana 1 umowa (listopad 2013 r.), której realizacja rozpoczęła się w 2014 roku. Obecnie w ramach realizowanego projektu prowadzony jest nabór uczestników ogłoszony w I półroczu 2014 r. jak również podpisano już pierwsze umowy pożyczki, jednakże wniosek beneficjenta o płatność nie został jeszcze zatwierdzony, zatem osiągnięte wskaźniki będą wykazane dopiero w kolejnym okresie sprawozdawczym. Prognozuje się, iż wartość docelowa wskaźnika produktu określona na poziomie 47 zostanie osiągnięta, ponieważ beneficjent w ramach przedmiotowej umowy założył, iż 51 osób skorzysta z instrumentów zwrotnych.

Wskaźnik został wprowadzony po przeglądzie śródkresowym i obowiązuje w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 od dnia 1 stycznia 2012 roku.

Wskaźnik rezultatu:

Odsetek kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku w danym okresie sprawozdawczym został osiągnięty na poziomie 91,97%, przy wartości docelowej założonej w PO KL – 100%. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartość wskaźnika wzrosła o 19,44 punktu procentowego.

Wartość wskaźnika rezultatu zgodnie z metodologią wskazaną w Podręczniku wskaźników PO KL 2007-2013 jest wyliczana jako relacja wskaźnika produktu Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku do liczby pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju zawodowego, specjalistów ds. programów, liderów klubów pracy, doradców EURES, asystentów EURES ogółem w województwie w danym roku na podstawie danych wskazanych w sprawozdaniu MPiPS-06. Z uwagi na fakt, iż dana dotycząca liczby wskazanej w sprawozdaniu MPiPS-06 co roku ulega zmianie, również wartość wskaźnika rezultatu jest niestabilna i będzie ulegała zmianie do końca okresu jej monitorowania.

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych

Wskaźnik produktu:

Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projektach - wartość docelowa 9 438. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 8 549 osób, co stanowi 90,58% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 53,21%. Najliczniejszą grupę wśród ww. wskaźnika reprezentują kobiety i stanowią 53,85% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 46,39%. Poziom realizacji ww. wskaźnika osiągnięty na poziomie prawie 91% spowodowany jest przede wszystkim niezbyt

wysokim zainteresowaniem potencjalnych uczestników ww. grupy udziałem w projektach realizowanych w ramach PO KL oraz trudnościami w rekrutacji. Wynika to w głównej mierze z wadliwych regulacji prawnych, które skutecznie zniechęcają do okresowej aktywizacji (utrata prawa do zasiłku) oraz niewielkiego zainteresowania pracodawców zatrudnianiem osób powyżej 50 roku życia (dot. również zatrudnienia subsydiowanego w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz Poddziałania 6.1.3 PO KL). Mimo, iż starsi pracownicy stanowią coraz bardziej liczącą się grupę zawodową na polskim rynku pracy, istnieje wiele często krzywdzących stereotypów odnoszących się do tych osób tj. mniej wydajni, mniej energiczni, wolniej uczą się nowych rzeczy. Nie tylko stereotypy w postrzeganiu osoby w wieku 50+ na rynku pracy mają wpływ na ich gorszą sytuację. Jak wynika z badań prowadzonych przez Instytut Badawczy Ipsos na zlecenie Stowarzyszenia Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce same osoby bezrobotne i ich postawa przyczyniają się do takiego stanu rzeczy. Za główną przyczynę trudności w znalezieniu pracy bezrobotni uznają swój wiek (63 % wskazań). Aż 73 %

spośród nich nie rozważało możliwość zmiany zawodu lub zdobycia dodatkowych kwalifikacji, choć tyle samo uważa, że dzięki przekwalifikowaniu mieliby większe szanse na znalezienie pracy. Wynik ten wskazuje na bierność i pogodzenie się bezrobotnych z sytuacją, w której się znajdują. Jednocześnie, aż 63% bezrobotnych stwierdza, że nikt nie doradzał im w sprawie nowego zawodu lub zmiany kwalifikacji, jednej piątej osób doradzał urzędnik w urzędzie pracy, co ósmy mógł liczyć na porady członków rodziny lub przyjaciół. Wyraźnie widoczny jest brak pomocy ze strony doradców zawodowych lub psychologów, choć w dużej mierze wynika to z faktu, iż bezrobotni nie poszukują takiej pomocy (opinie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat). Trudności w rekrutacji osób w wieku 50+ do projektów mają również odzwierciedlenie w statystykach publicznych. Według stanu na koniec grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 24 389 osoby, kobiety w liczbie tej stanowiły 36,49%. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych ta subpopulacja stanowiła 20,87%. W celu zapewnienia osiągnięcia wskaźnika Instytucja Pośrednicząca w 2013 roku ogłosiła dwa konkursy w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL. W ramach jednego z tych konkursów, wprowadzono zarówno kryterium dostępu *Grupę docelową w projekcie stanowią w 5% osoby w wieku 50 -64 lata*, jak i kryterium strategiczne: *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 50% osoby powyżej 50 roku życia oraz projekt zakłada na zakończenie jego realizacji, osiągnięcie wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 40% (10 pkt)*. Dodatkowo w 2013 roku w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium dostępu: *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 25% osoby w wieku powyżej 50 roku życia*, które przyczyni się do wzrostu poziomu realizacji ww. wskaźnika. Ponadto w drugim półroczu 2012 roku w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL ogłoszony był wyodrębniony konkurs, gdzie wsparcie skierowane było tylko do osób powyżej 50 roku życia. Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 9 790 osób zakończy udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 103,73% wartości docelowej.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Przedstawienie działań podejmowanych w celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych oraz pracowników o niskich kwalifikacjach.*

Cel szczegółowy 3: Zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich)

Wskaźnik produktu:

Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach - wartość docelowa 3 085. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 3 096 osób, co stanowi 100,36% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 29,59%. Większość wśród ww. wskaźnika stanowią kobiety i w odniesieniu do ogółu stanowią 59,72%. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 29,48%.

W celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych, a tym samym zwiększenia poziomu realizacji ww. wskaźnika w Planach działania Instytucja Pośrednicząca zastosowała zarówno kryteria dostępu, jak i strategiczne. Zgodnie z Planem działania na rok 2012 w ramach Działania 6.2 PO KL Instytucja Pośrednicząca ogłosiła wyodrębniony konkurs, gdzie wsparcie skierowane było wyłącznie do osób niepełnosprawnych. Dodatkowo w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium strategiczne: *Grupę docelową w projekcie stanowią w 100% osoby niepełnosprawne (10 pkt)*. Ponadto w Planie działania na rok 2013 Instytucja Pośrednicząca w celu zwiększenia poziomu osiągnięcia wartości wskaźnika ***Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach*** w ramach dwóch konkursów ogłoszonych na Poddziałanie 6.1.1 PO KL wprowadziła kryterium dostępu *Grupę docelową w projekcie stanowią w 10% osoby niepełnosprawne zaś wsparcie realizowane w ramach projektu powinno być dostosowane do specyfiki tej grupy docelowej (konkurs A.1)* oraz *Grupę docelową w projekcie stanowią w 5% osoby niepełnosprawne zaś wsparcie realizowane w ramach projektu powinno być dostosowane do specyfiki tej grupy docelowej (konkurs A.2)*. Dodatkowo w konkursie A.1 w ramach Poddziałania 6.1.1 wprowadzono również kryterium strategiczne *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 50% osoby niepełnosprawne. Wsparcie w ramach projektu zostanie dostosowane do specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych, a projekt zakłada osiągnięcie wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 30% w tej grupie docelowej na zakończenie realizacji projektu (10 pkt)*. Dodatkowo w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL również w 2014 roku, wzorem lat ubiegłych Instytucja Pośrednicząca wprowadziła następujące kryterium dostępu, które dodatkowo przyczyni się do wzrostu poziomu realizacji ww. wskaźnika *Grupę docelową w projekcie stanowią osoby niepełnosprawne w co najmniej takim % w stosunku do uczestników projektu ogółem, jaki stanowią osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP/MUP jako bezrobotne w stosunku do ogółu osób zarejestrowanych w PUP/MUP jako bezrobotne (wg stanu na dzień 31.12. 2013 r.)*.

Zgodnie z danymi wskazanymi w raporcie z badania ewaluacyjnego zrealizowanego na zlecenie UMWL w Lublinie przez firmę Pracownię Badań i Doradztwa „Re-Source” Korczyński Sarapata sp.j. *Ocena wsparcia*

oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych efekty w postaci zmiany sytuacji zawodowej są trwale przynajmniej w okresie 18 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Wskazuje na to utrzymujący się na stabilnym poziomie odsetek osób wyrejestrowanych z urzędów w wyniku udziału w projekcie. W okresie 18 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie kształtuje się on na poziomie 31,3% i przewyższa osiągnięty w okresie 6 miesięcy po projekcie poziom 25,3%. Po roku od uczestnictwa w projekcie 18% uczestników podejmowało pracę, a 6 miesięcy później zatrudnionych było 21% uczestników. Warto również podkreślić, iż spośród osób pracujących w chwili udziału w projekcie do momentu realizacji badania (tj. maj – lipiec 2014 r.) 64,4% zachowało zatrudnienie.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Analiza rezultatów osiągniętych w ramach PO KL pod kątem ich wpływu na zmniejszenie regionalnych problemów w obszarze rynku pracy, wykluczenia społecznego, edukacji lub wsparcia grup docelowych w szczególności niekorzystnej sytuacji.

Na podstawie danych z badania ewaluacyjnego zrealizowanego na zlecenie UMWL w Lublinie przez firmę PSDB sp. z o.o. *Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL* wynika, iż zdecydowanie najwyższą efektywnością zatrudnieniową charakteryzowały się projekty w Priorytecie VI (53%). Po części, wynika to z charakterystyki uczestników wsparcia, którzy co do zasady, mają większe szanse na znalezienie pracy niż np. osoby dotknięte / zagrożone wykluczeniem społecznym w Priorytecie VII (20%). Po części, jest to też wynik możliwości wspierania indywidualnej przedsiębiorczości w Priorytecie VI, która to forma wsparcia cechuje się najwyższą efektywnością zatrudnieniową. Analogiczną dysproporcję zaobserwowano w badaniu zrealizowanym na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przez firmę PAG Uniconsult sp. z o.o. *Badanie osiągniętych wartości wskaźników rezultatu komponentu regionalnego PO KL*, przy czym należy zwrócić uwagę, że w obu Priorytetach (szczególnie w Priorytecie VI 45%) efektywność zatrudnieniowa projektów była wyższa niż w skali ogólnopolskiej.

Natomiast z danych zawartych w raporcie końcowym z badania ewaluacyjnego *Ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego* zrealizowanego na zlecenie UMWL w Lublinie przez konsorcjum firm Europejskie Centrum doradztwa Finansowego Badania i szkolenia oraz Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi wynika, iż do momentu realizacji badania tj. do lutego 2014 roku przetrwało łącznie 42,9% wszystkich badanych firm założonych przez osoby, które zakończyły udział w projekcie do dnia 31.12.2012 r., przy czym wskaźnik firm, które przetrwały do momentu realizacji badania założonych w ramach Poddziałania 6.1.3 i Działania 6.2 PO KL jest bardzo zbliżony (odpowiednio 42,6% i 45,4%).

Dodatkowo jak wynika z danych wskazanych w ramach przedmiotowego raportu oprócz bezpośrednich miejsc pracy badana interwencja przyczyniła się także do powstania pośrednich miejsc pracy tj. powstałych w firmach założonych przez uczestników projektów. Nieaktywne w momencie realizacji badania działalności gospodarcze założone przez uczestników analizowanych projektów zapewniły statystycznie rzecz ujmując 908 pośrednich miejsc pracy trwających dokładnie 1 rok. 37,3% badanych przedsiębiorców, którzy nadal prowadzą działalności gospodarcze w momencie realizacji badania zatrudniało pracowników. Aktywne w momencie realizacji badania działalności gospodarcze założone przez uczestników analizowanych projektów zapewniły statystycznie rzecz ujmując 3 121 miejsc pracy trwających dokładnie 1 rok. Dominującą formą prawną zatrudniania pracowników w firmach założonych przez uczestników projektów były umowy cywilnoprawne oraz umowy na czas określony.

Ponadto z badania ewaluacyjnego *Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL* zrealizowanego przez konsorcjum firm: Zachodniopomorska Pracownia Badawcza Marta Rzeczkowska-Owczarek i Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o. na zlecenie UMWL w Lublinie w terminie od 02.01.2013 r. do 26.03.2013 r. wynika, iż w przypadku 47,7% kobiet bezrobotnych w momencie przystąpienia do projektu, sytuacja zawodowa uległa zmianie na lepsze i polegała na znalezieniu pracy bądź podjęciu samozatrudnienia. Co istotne, 85,7% badanych które rozpoczęły własną działalność gospodarczą zadeklarowało, że zmiana ta była związana z uczestnictwem w projekcie. Biorąc pod uwagę fakt, że kobiety te uczestniczyły w projektach co najmniej rok od momentu realizacji przedmiotowego badania, to poza efektywnością, można również mówić o trwałości udzielonego im wsparcia. Tu warto zaznaczyć, że ze względu na to, że zazwyczaj pierwsze trzy lata prowadzenia działalności gospodarczej są najbardziej krytyczne dla początkującego przedsiębiorcy, ważne jest wsparcie pomostowe, które często w dużym stopniu redukuje ciężar zobowiązań publiczno-prawnych lub innych kosztów stałych. Wsparcie pomostowe dla kobiet podejmujących działalność gospodarczą miałyby dodatkowy wydzźwięk, z uwagi na fakt, że podmioty gospodarcze zakładane przez kobiety wykazują się większą trwałością, co wynika z bardziej zachowawczego nastawienia kobiet oraz większej potrzeby stabilizacji (rzadsze podejmowanie ryzykownych przedsięwzięć). Biorąc również pod uwagę, że mniej kobiet, w porównaniu z mężczyznami, podejmuje się założenia własnej firmy, można zakładać, że jeśli już tak się stanie, to pomysł na biznes jest zazwyczaj dogłębnie przeanalizowany i wszystkie ryzyka uwzględnione, a zatem środki przeznaczone na wsparcie pomostowe dla kobiet zakładających firmy, mają większą szansę na efektywne wydatkowanie.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Analiza osiągniętej w regionie efektywności zatrudnieniowej.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osiągnięty na poziomie 71,56%.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób niekwalifikujących się do żadnej z poniższych grup docelowych osiągnięty na poziomie 85,35%.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób w wieku 15-24/15-30 lata osiągnięty na poziomie 75,27%.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób w wieku 50-64 lata osiągnięty na poziomie 57,08%.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób niepełnosprawnych osiągnięty na poziomie 62,32%.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób długotrwale bezrobotnych osiągnięty na poziomie 66,26%.

Z przeprowadzonej analizy efektywności zatrudnieniowej, dokonanej na podstawie projektów konkursowych Działania 6.1 PO KL można wywnioskować, iż najwyższy stopień efektywności zatrudnieniowej został osiągnięty w grupie osób niekwalifikujących się do żadnej z grup docelowych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (85,35%). W pozostałych grupach, będących przedmiotem monitorowania, wyniki dot. efektywności zatrudnieniowej są porównywalne. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł w tym działaniu 71,56%.

Wskazany powyżej wskaźnik efektywności dotyczy głównie projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w województwie lubelskim. Wynika to z faktu, iż dotychczas w ramach pozostałych realizowanych projektów nie było obowiązku monitorowania tego wskaźnika a w ramach projektów konkursowych obowiązek wykazywania efektywności zatrudnieniowej IZ PO KL wprowadziła dopiero w Planach działania na 2011 r. w odniesieniu do Poddziałania 6.1.1 i 6.1.3. W 2011 r. IP PO KL nie ogłaszała konkursu w ramach Poddziałania 6.1.1. W 2012 r. ogłoszono 2 konkursy w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL w ramach których zastosowano kryterium dostępu dotyczące efektywności zatrudnieniowej, jednakże dopiero niewielka liczba zrealizowanych umów mogła zostać w tym elemencie zmonitorowana.

W odniesieniu do Działania 6.2 nie ma obowiązku monitorowania wskaźnika efektywności zatrudnieniowej, jednak 65,57% wszystkich uczestników projektów uzyskało środki na podjęcie działalności gospodarczej i w wyniku tego wsparcia stały się osobami samozatrudnionymi.

Z przeprowadzonego na zlecenie UMWL w Lublinie badania ewaluacyjnego przez firmę PSDB Sp. z o.o. *Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL* wynika, iż **33% uczestników projektów znalazło zatrudnienie w okresie do 6 miesięcy od zakończenia ich udziału w projekcie, a 67% uczestników projektów pozostawało w tym czasie bez pracy**. Najczęściej zatrudnienie znajdowali uczestnicy projektów realizowanych w ramach Priorytetu VI (46%). Respondenci, którzy znaleźli pracę w okresie do 6 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie najczęściej podejmowali ją na umowę o pracę na czas określony (34% badanych), co piąty na umowę cywilnoprawną, zaś 18% respondentów założyła własną działalność gospodarczą. Pozostałe rodzaje umów wymieniane były znacznie rzadziej. Spośród osób, które znalazły pracę w okresie do pół roku po zakończeniu udziału w projekcie, 59% osób potwierdziło, iż udział w projekcie miał wpływ na otrzymanie przez nich pracy. Ponadto dla 43% uczestników projektów, którzy stwierdzili, że udział w projekcie miał wpływ na podjęcie przez nich pracy, decydujące znaczenie miało dostarczenie im umiejętności bądź kwalifikacji do zdobycia pracy. Osoby, które brały udział w projekcie i w rezultacie założyły własną działalność gospodarczą stanowiły ¼ tej grupy.

Biorąc pod uwagę perspektywę długookresową (min. 12 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie) w momencie przeprowadzania badania mniej niż połowa, bo 42% uczestników projektów z badanych Priorytetów PO KL, posiadała pracę (najniższy udział osób pracujących w momencie przeprowadzania badania był wśród uczestników Priorytetu VII i IX (odpowiednio 26% i 30%), a najwyższy w Priorytecie VIII (75%)). Spośród tych, którzy znaleźli zatrudnienie w okresie do 6 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie, 62% miało pracę również w trakcie przeprowadzania przedmiotowego badania, czyli w co najmniej 12 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie. Z osób, które założyły działalność gospodarczą w okresie do pół roku od zakończenia projektu, 57% nadal ją prowadzi. Spośród 43% osób, które nie prowadzą już własnej firmy, 94% prowadzi ją powyżej 12 miesięcy.

Odnosząc się do efektów zatrudnieniowych należy jednak mieć na uwadze pogarszającą się od 2009 r. sytuację na rynku pracy Lubelszczyzny (będącą m.in. efektem spowolnienia gospodarczego w kraju), co z pewnością nie sprzyjało uczestnikom projektów PO KL w znalezieniu pracy. Dodatkową barierą jest to, iż województwo lubelskie jest specyficznym regionem charakteryzującym się niską podażą miejsc pracy oraz rolniczym charakterem województwa.

Z przeprowadzonego na zlecenie MliR badania ewaluacyjnego przez firmę PAG Uniconsult sp. z o.o. *Badanie skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013 - etap IV* wynika, iż poziom zatrudnienia osób objętych wsparciem jako niepracujące w okresie od pół do półtora roku po zakończeniu udziału w Programie wzrósł z 70% (listopad 2013) do 75% (listopad 2014). Dodatkowo w okresie od 0,5 do 1,5 roku po zakończeniu uczestnictwa zwiększył się udział uczestników mających stabilne miejsce pracy (z 39% do 44%), blisko co czwarta osoba, która miała mało stabilne zatrudnienie, w ciągu roku zdobyła zatrudnienie bardziej stabilne. Ponadto należy podkreślić, iż większość uczestników (89%) pracowała co najmniej przez krótki czas od zakończenia udziału w Programie, a 62% pracowało zarówno po pół, jak i po półtora roku od zakończenia uczestnictwa.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Zaprezentowanie efektywności wsparcia w ramach Indywidualnego Planu Działania oraz sposobów upowszechniania dobrych praktyk w tym zakresie.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy

Wskaźnik produktu:

Liczba osób objętych Indywidualnym Planem Działania, które zakończyły udział w projekcie - wartość docelowa 19 323. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 37 120, co stanowi 192,10% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 37,59%. Większość wśród ww. wskaźnika stanowią kobiety i w odniesieniu do ogółu stanowią 57,78%. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 34,95%.

Wysoki stopień realizacji ww. wskaźnika wynika przede wszystkim ze specyfiki prowadzonych w ramach projektów działań aktywizacyjnych (w tym właściwej diagnozy potrzeb uczestników) prowadzących do poprawy sytuacji osób bezrobotnych czy nieaktywnych zawodowo. A także z wprowadzania w Planie działania na lata 2010, 2011, 2012 oraz 2013 w odniesieniu Poddziałania 6.1.1 i 6.1.3 PO KL kryterium dostępu, które zakładało obligatoryjną formę wsparcia dla uczestników w postaci Indywidualnego Planu Działania.

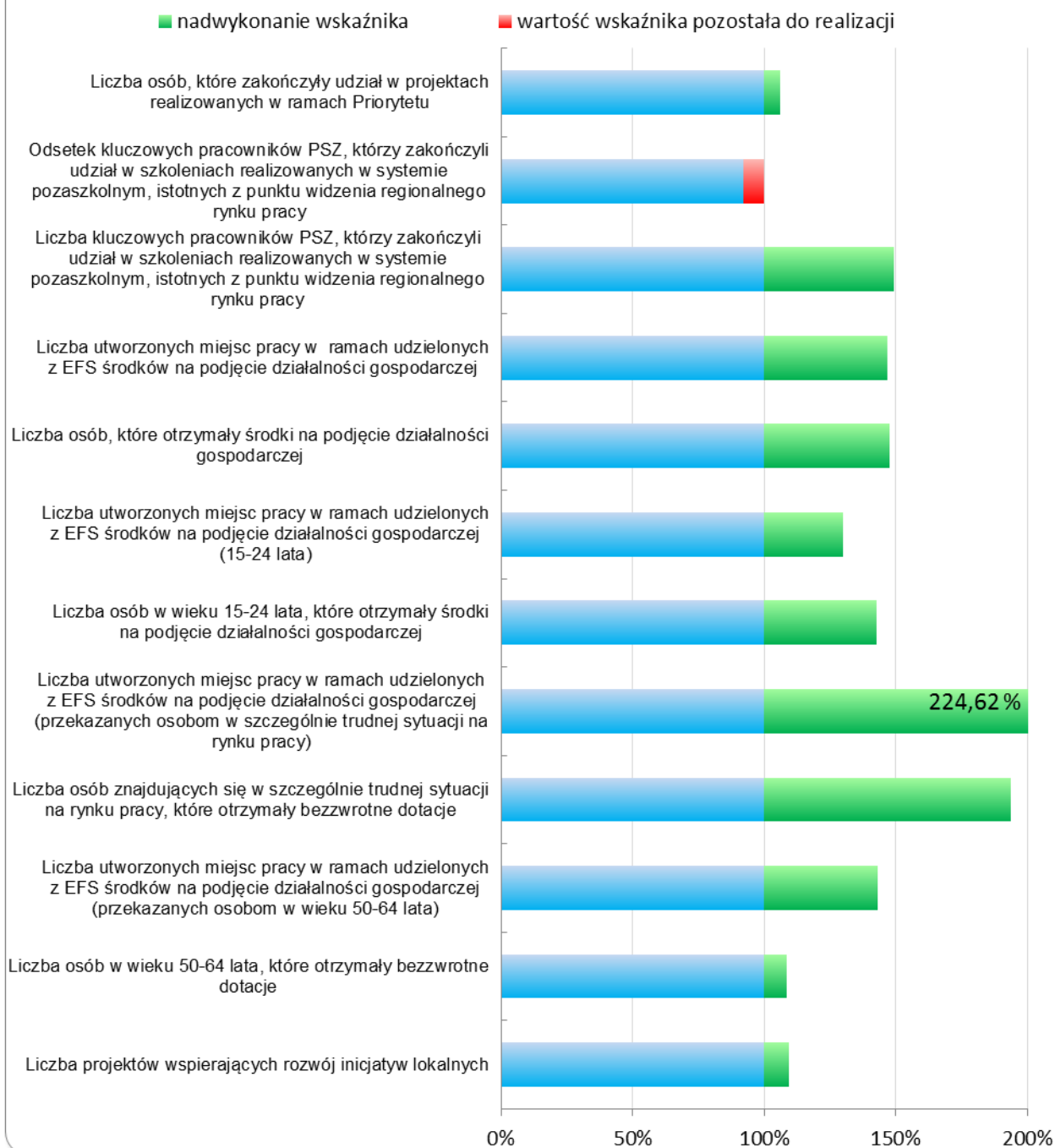
Zgodnie z danymi wskazanymi w raporcie z badania ewaluacyjnego zrealizowanego na zlecenie UMWL w Lublinie przez firmę PSDB Sp. z o.o. *Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL* w ramach Priorytetu VI PO KL 12% uczestników skorzystało ze wsparcia w postaci IPD, natomiast zgodnie z badaniem PAG realizowanym na zlecenie MRR (*Badanie skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013 – etap II*) takich osób było 11%. Od 2010 roku IPD uczestników projektów w Priorytecie VI. Jak wynika z II etapu badania *Badanie skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013* w odniesieniu do ogółu badanych uczestników projektów w kraju: *W stosunku do poprzedniego etapu badania odsetek respondentów, których kwalifikowano do projektu bez sprawdzenia ich umiejętności i potrzeb jest niższy i wynosi 33%, poprawa nastąpiła szczególnie w Priorytecie VI, gdzie bez sprawdzenia umiejętności kwalifikowano 23% respondentów (poprzednio 38%). Umiejętności sprawdzano częściej niż przed rokiem w prawie wszystkich województwach. Szczególnie duża poprawa nastąpiła w województwach łódzkim i lubelskim.*

Biorąc pod uwagę ocenę przydatności wsparcia (wg. *Badania skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013 – etap II*) wsparcie w postaci IPD zostało ocenione na poziomie 3,3 (w 4-stopniowej skali, gdzie 4 oznacza ocenę „zdecydowanie tak”, 3-„raczej tak”). Najwyżej tę formę wsparcia oceniały kobiety, osoby młode w wieku 15-24 lata oraz osoby z wykształceniem najwyżej średnim. Zgodnie z badaniem regionalnym w województwie IPD zostało ocenione przez osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo na poziomie 3,08.

Odbiorcy wsparcia najwyżej oceniali dotacje otrzymane na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Natomiast indywidualne plany działań, oraz dotacje i związane z nimi szkolenia były oceniane podobnie przez wszystkich odbiorców tych form wsparcia (jedynie osoby sprawne nieznacznie lepiej od niepełnosprawnych oceniały dotacje). W województwie lubelskim IPD pozytywnie oceniło 88% badanych (udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”).

Zdecydowana większość uczestników badania (96%) jest zadowolona z udziału w projektach, przy czym 60% badanych deklaruje, że są bardzo zadowoleni. W województwie lubelskim ok. 95% uczestników jest zadowolona lub „raczej zadowolona” z udziału w projekcie.

Priorytet VI - stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu, dla których określono wartości docelowe

Powyższy wykres obrazuje stopień realizacji wskaźników głównych Priorytetu VI PO KL, dla których określono wartości docelowe w SzOP PO KL 2007-2013. Wartości osiągnięte wskaźników oznaczono kolorem niebieskim, przy czym po przekroczeniu 100% oznaczenie zmienia kolor na zielony pokazując nadwykonanie wskaźnika. W ramach Priorytetu VI PO KL niezrealizowany pozostaje jeden wskaźnik główny z dwunastu ujętych w powyższym zestawieniu.

Priorytet VII *Promocja integracji społecznej*

W odniesieniu do Priorytetu VII PO KL prawie wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte powyżej 100% wartości docelowej. Jedynie w przypadku dwóch wskaźników rezultatu i trzech wskaźników produktu stopień osiągnięcia wskaźników został zrealizowany poniżej 100% wartości docelowej.

Wpływ na wysoką realizację wskaźników w ramach poszczególnych celów szczegółowych ma w głównej mierze

duże zainteresowanie wnioskodawców, jak i potencjalnych grup docelowych projektami realizowanymi w ramach Priorytetu VII PO KL. Dodatkowo wysoki stopień realizacji wskaźników wynika również z sukcesywnego wprowadzenia przez Instytucję Pośredniczącą w Planach działania kryteriów dostępu i strategicznych, które wpływają na realizację wskaźników. Ponadto wysoki stopień realizacji wskaźników wynika również ze specyfiki województwa lubelskiego, które charakteryzuje się wysokim udziałem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, będących potencjalnymi uczestnikami projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL.

Projekty w ramach Priorytetu VII przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu (opisano wskaźniki, w przypadku których nie osiągnięto jeszcze wartości docelowej, wraz z prognozą możliwości zbliżenia się do tej wartości):

Cel szczegółowy 1: Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem

Wskaźnik rezultatu:

Odsetek pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w danym okresie sprawozdawczym został osiągnięty na poziomie 95,81%, przy wartości docelowej założonej w PO KL – 100%. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartość wskaźnika wzrosła o 4,45 punktu procentowego.

Wartość wskaźnika rezultatu zgodnie z metodologią wskazaną w *Podręczniku wskaźników PO KL 2007-2013* jest wyliczana jako relacja wskaźnika produktu *Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje* do liczby pracowników socjalnych instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (OPS/PCPR) ogółem w danym roku na podstawie danych wskazanych w sprawozdaniu MPiPS-03. Z uwagi na fakt, iż dana dotycząca liczby wskazanej w sprawozdaniu MPiPS-03 co roku ulega zmianie, również wartość wskaźnika rezultatu jest niestabilna i będzie ulegała zmianie do końca okresu jej monitorowania.

Wskaźnik produktu:

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji - wartość docelowa 36 092. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 26 344 osoby, co stanowi **72,99%** wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 18,60%. Najliczniejszą grupę wśród ww. wskaźnika reprezentują kobiety i stanowią 64,87% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 18,38%.

Poziom realizacji wskaźnika, który został osiągnięty na poziomie 72,99% jest spowodowany przede wszystkim problemami z rekrutacją nowych uczestników wynikającymi między innymi ze znaczącej tendencji spadkowej liczby osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej na przestrzeni ubiegłych lat (2006 – 2011). Natomiast zgodnie z danymi przekazanymi przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie w roku 2013 jednostki udzieliły pomocy i wsparcia ogółem 162 725 osobom, tj. o ponad 7 tysięcy więcej niż w roku poprzednim, prognozy na rok następny wskazują dalszy wzrost liczby osób korzystających z pomocy. Na niski poziom osiągnięcia ww. wskaźnika miał wpływ również fakt uczestnictwa w projektach osób powracających po zakończonym lub przerwany udział w projekcie, które zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007-2013* wykazywane są tylko jeden raz w projekcie, co wiąże się ze specyfiką projektów systemowych - uczestniczą w nich często te same osoby i wymagają one kompleksowego, długotrwałego, indywidualnego charakteru wsparcia. Kompleksowość oraz intensywność form wsparcia, którego wymagają uczestnicy projektu generują relatywnie wysokie koszty, co w połączeniu z dostępną alokacją także ma wpływ na realną liczbę osób obejmowanych wsparciem.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 32 053 osoby zakończą udział w projektach dotyczących aktywnej integracji i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 88,81% wartości docelowej.

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów - wartość docelowa 27 787. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 27 382 osoby, co stanowi **98,54%** wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 23,27%. Najliczniejszą grupę wśród ww. wskaźnika reprezentują kobiety i stanowią 63,70% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 14,69%.

Na poziom osiągnięcia ww. wskaźnika wpływ miał fakt uczestnictwa w projektach osób powracających po zakończonym udziale w projekcie, które zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007-2013*

obowiązującym od 1 stycznia 2011 roku wykazywane były tylko jeden raz w projekcie. Natomiast zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007-2013* obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku w ramach wskaźnika należy wskazać liczbę osób, które w danym roku były objęte kontraktem socjalnym w ramach projektu. Osoba objęta kontraktem socjalnym może być wykazywana więcej niż raz w ramach wskaźnika na poziomie projektu – w zależności od liczby lat, w których była objęta kontraktem. W przypadku projektów systemowych uczestnikami są często te same osoby i wymagają one kompleksowego, długotrwałego, często niestandardowego wsparcia.

W związku z niskim stopniem realizacji ww. wskaźników Instytucja Pośrednicząca PO KL w Planie działania na rok 2013 wskazała kryteria dostępu, które przyczynią się do realizacji ww. wskaźników *Co najmniej 30% uczestników projektu stanowią osoby nowoprzystępujące do uczestnictwa w projekcie* (Poddziałanie 7.1.1 PO KL) oraz *Co najmniej 25% uczestników projektu stanowią osoby nowoprzystępujące do uczestnictwa w projekcie* (Poddziałanie 7.1.2 PO KL). Natomiast w Planie działania na lata 2014-2015 Instytucja Pośrednicząca również wprowadziła kryteria dostępu, które powinny wpłynąć na zwiększenie wartości docelowych ww. wskaźników, tj. *Co najmniej 20% uczestników projektu stanowią osoby nowoprzystępujące do uczestnictwa w projekcie* (Poddziałanie 7.1.1 i 7.1.2 PO KL).

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 27 402 osoby zostaną objęte kontraktami socjalnymi i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 98,61% wartości docelowej.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Zaprezentowanie efektywności wsparcia w ramach kontraktu socjalnego oraz sposobów upowszechniania dobrych praktyk w tym zakresie.

W województwie lubelskim nie przeprowadzono badań na temat skuteczności i efektywności wsparcia w ramach kontraktów socjalnych realizowanych w ramach Działania 7.1 PO KL. Obszerne badania i informacje o wynikach kontroli przedstawiła Najwyższa Izba Kontroli w raporcie pn. *Realizacja kontraktów socjalnych przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej*. W ocenie NIK, aby narzędzie to mogło faktycznie wspierać aktywizację życiową beneficjentów pomocy społecznej, konieczne jest zwiększenie jego skuteczności w doprowadzaniu do ich usamodzielnienia się tj. uniezależnienia od systemów pomocy społecznej oraz systemów wsparcia dla osób bezrobotnych. Powody niewielkiego zainteresowania kontraktami socjalnymi można odnaleźć również w raporcie NIK, który wskazuje, iż uregulowania prawne w niewystarczającym stopniu wspierają skuteczną realizację kontraktów. Problemy w tym zakresie dotyczą przede wszystkim możliwości dyscyplinowania beneficjentów kontraktów przez wstrzymanie lub odmowę przyznania świadczenia. Odmowa zawarcia kontraktu lub niedotrzymanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o jego przyznaniu lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Należy jednak zauważyć, że w wypadku odmowy przyznania lub ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia, należy uwzględnić sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej ze świadczeń, dlatego też nie zawsze jest to możliwe.

Cel szczegółowy 2: Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej

Wskaźnik rezultatu:

Liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu funkcjonujących co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie – wartość docelowa 3. W ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika kształtuje się na poziomie 2 co stanowi 66,67% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika nie uległa zmianie.

Wskaźnik został wprowadzony po przeglądzie śródk okresowym i obowiązuje w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* od dnia 1 stycznia 2012 roku.

W Planie działania na rok 2012 w ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL IP PO KL wprowadziła kryterium dostępu *Wnioskodawca zagwarantuje, że przez okres 2 lat po zakończeniu realizacji projektu, ośrodek wsparcia ekonomii społecznej, będzie funkcjonował jako instytucja wspierająca ekonomię społeczną, zapewniając w tym okresie podmiotom ekonomii społecznej taki sam zakres wsparcia, jaki oferował w ramach 1 typu projektu*. W ramach przedmiotowego konkursu zostały wyłonione 3 ośrodki wsparcia, które zadeklarowały kontynuację działalności przez okres co najmniej 2 lat po zakończeniu finansowania z EFS. Część wnioskodawców, którzy uzyskali w latach wcześniejszych dofinansowanie na utworzenie OWES w ramach kolejnych konkursów otrzymywało również środki na kontynuację działalności, co też nie pozostaje bez wpływu na wartość osiągniętego wskaźnika. W przypadku projektów, na realizację których podpisano umowy w wyniku konkursu z 2012 r. nie rozpoczęto jeszcze pomiaru wskaźnika trwałości.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Przedstawienie działań podejmowanych w celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych oraz pracowników o niskich kwalifikacjach.

Wskaźnik, który nie jest realizowany w ramach żadnego z celów szczegółowych

Wskaźnik produktu:

Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania - wartość docelowa 530. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 205 osób, co stanowi **38,68%** wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 100%. Bardziej liczną grupę wśród ww. wskaźnika reprezentują mężczyźni i stanowią 50,73%.

Poziom realizacji wskaźnika wynika przede wszystkim z faktu, iż został on wprowadzony po przeglądzie śródk okresowym i obowiązuje w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* od dnia 1 stycznia 2012 roku. Pierwszy konkurs, który powinien wpłynąć na realizację ww. wskaźnika został ogłoszony w III kwartale 2012 roku kolejny w IV kwartale 2013 r. Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 464 osoby zakończy udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 87,55% wartości docelowej.

Poza konkursami w ramach Działania 7.4 PO KL, które były skierowane wyłącznie do osób niepełnosprawnych, relatywnie wysoki udział osób niepełnosprawnych wśród uczestników projektów występuje także w przypadku Działania 7.1 (21,60%) oraz 7.2 PO KL (8,28%). Taka sytuacja wynika przede wszystkim z zastosowania przez IP PO KL w ramach Planów działania zarówno kryteriów dostępu, jak i strategicznych. W ramach projektów konkursowych zastosowano wyłącznie kryteria strategiczne, tj.:

Poddziałanie 7.2.1:

- lata 2007-2008 *Projekty skierowane do osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi. (8 pkt);*
- rok 2009 *Grupę docelową w projekcie stanowią w 100% osoby niepełnosprawne zamieszkałe (w rozumieniu Kodeksu Cywilnego) na terenie gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców województwa lubelskiego oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej. (3 pkt);*
- rok 2010 *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 40 % osoby niepełnosprawne dla których wsparcie wraz z infrastrukturą w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej. (8 pkt);*

Poddziałanie 7.2.2:

- rok 2011 *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 15 % osoby niepełnosprawne oraz projekt zakłada przeznaczenie co najmniej 60% kwoty założonych w projekcie wydatków w ramach cross-finansingu na sfinansowanie prac związanych z dostosowaniem obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wydatków na wyposażenie ułatwiające dostęp osób niepełnosprawnych do wsparcia. (20 pkt);*
 - rok 2013 *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 5% osoby z zaburzeniami psychicznymi. (10 pkt);*
- Natomiast w odniesieniu do projektów systemowych zastosowano kryteria dostępu tj.:

Poddziałanie 7.1.1:

- rok 2011 *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 10 % osoby niepełnosprawne oraz projekt zakłada finansowanie prac związanych z dostosowaniem obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wydatków na wyposażenie ułatwiające dostęp osób niepełnosprawnych do wsparcia.*

Poddziałanie 7.1.2:

- rok 2011 *Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień 30.09.2010 r.) oraz projekt zakłada finansowanie prac związanych z dostosowaniem obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wydatków na wyposażenie ułatwiające dostęp osób niepełnosprawnych do wsparcia.*
- lata 2012-2015 *Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień roku poprzedniego przed ogłoszeniem konkursu).*

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Analiza przyczyn niewielkiego zaangażowania instytucji pomocy społecznej w realizację projektów w Priorytecie VII.

W województwie lubelskim występuje bardzo duże zainteresowanie realizacją projektów systemowych wśród podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki tj. OPS, PCPR i ROPS. Od początku realizacji Działania 7.1 PO KL tj. od roku 2008 niemalże wszystkie podmioty uprawnione realizowały i nadal realizują umowy ramowe w ramach przedmiotowego działania. Na przestrzeni lat 2008-2014 można zauważyć sukcesywny wzrost liczby instytucji uprawnionych do aplikowania, które realizowały projekty systemowe w ramach Działania 7.1 PO KL. Na początku realizacji przedmiotowego działania spośród 213 jednostek uprawnionych do aplikowania w ramach

Poddziałania 7.1.1 do realizacji projektów przystąpiło 188 podmiotów. Natomiast w roku 2014 było ich już 207. Przyczyną braku zainteresowania realizacją projektów w pierwszym okresie realizacji Poddziałania 7.1.1 PO KL był przede wszystkim brak doświadczenia. Jednak w ramach czynności zaradczych Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia, podjął działania mające na celu dotarcie do beneficjentów w celu przekazania niezbędnej wiedzy w zakresie aplikowania o środki w ramach EFS i ich rozliczanie. Ponadto w celu zwiększenia absorpcji środków poprzez przystąpienie do Programu jak największej liczby beneficjentów, były organizowane spotkania z wnioskodawcami, którzy nie wyrażali chęci uczestnictwa w realizacji projektu systemowego. Konsekwencją działań podejmowanych przez pracowników WUP w Lublinie jest udział aż 97% instytucji pomocy społecznej w realizacji projektów w ramach Poddziałania 7.1.1 i 100% w ramach Poddziałania 7.1.2 PO KL.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza rezultatów osiągniętych w ramach PO KL pod kątem ich wpływu na zmniejszenie regionalnych problemów w obszarze rynku pracy, wykluczenia społecznego, edukacji lub wsparcia grup docelowych w szczególnie niekorzystnej sytuacji.*

Jak wynika z przeprowadzonej analizy w ramach badania ewaluacyjnego zrealizowanego na zlecenie UMWL w Lublinie przez firmę Pracownię Badań i Doradztwa „Re-Source” Korczyński Sarapata sp.j. *Ocena wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych* część osób wykazała, iż dzięki uczestnictwu w projekcie stała się mniej zależna od pomocy instytucji publicznych, zdobyła możliwość dalszej nauki/szkoleń oraz częściej wychodzi z domu.

Na podstawie danych z przedmiotowego badania wynika, iż wsparcie oferowane bezrobotnym osobom niepełnosprawnym istotnie pod względem statystycznym przyczynia się do wystąpienia efektu netto w postaci wyrejestrowania z urzędów pracy. Wyłącznie dzięki uczestnictwu w projekcie w okresie 6 miesięcy po uczestnictwie w projekcie wyrejestrowało się z urzędów 25,3% uczestników, pół roku później 40,3%, a w okresie 18 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie – 31,3%.

Zgodnie z wynikami badania efekty w postaci zmiany sytuacji zawodowej są trwałe przynajmniej w okresie 18 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Wskazuje na to utrzymujący się na stabilnym poziomie odsetek osób wyrejestrowanych z urzędów w wyniku udziału w projekcie. W okresie 18 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie kształtuje się on na poziomie 31,3% i przewyższa osiągnięty w okresie 6 miesięcy po projekcie poziom 25,3%. Dodatkowo ponad połowa badanych przyznała, że w obecnej pracy wykorzystuje umiejętności i kwalifikacje zdobyte lub rozwinięte dzięki udziałowi w projekcie. Dla 32% uczestników projekt był motorem dla podjęcia dalszego kształcenia.

Dodatkowo z badania ewaluacyjnego *Ocena sytuacji kobiet w województwie lubelskim w kontekście wsparcia oferowanego w ramach PO KL* zrealizowanego przez konsorcjum firm: Zachodniopomorska Pracownia Badawcza Marta Rzeczkowska-Owczarek i Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o. na zlecenie UMWL w Lublinie wynika, iż otrzymane wsparcie, spełniło oczekiwania większości respondentek w kontekście realizacji planów, zarówno zawodowych, jak i rodzinnych – odsetek odpowiedzi pozytywnych był najwyższy w kontekście chęci poszerzenia już posiadanych kwalifikacji i umiejętności, natomiast najrzadziej uczestniczkom badania udało się zrealizować cel związany z poprawą sytuacji materialnej. Zdecydowana większość respondentek, niezależnie od statusu zawodowego zadeklarowała, że udział w projekcie pozwolił na poszerzenie ich dotychczasowej wiedzy i zdobycie nowych umiejętności, natomiast dla części badanych, wszystko, czego się nauczyły było nowe. Również biorąc pod uwagę rodzaj wsparcia, jakie otrzymały uczestniczki, dominują odpowiedzi wskazujące na poszerzenie dotychczasowej wiedzy respondentek i zdobycie przez nie nowych umiejętności.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza osiągniętej w regionie efektywności zatrudnieniowej.*

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osiągnięty na poziomie 42,09%.

Z przeprowadzonej analizy efektywności zatrudnieniowej, dokonanej na podstawie projektów konkursowych Działania 7.2 PO KL wynika, iż osiągnięto wskaźnik na poziomie 45,79%. Wyższy wskaźnik osiągnięto w przypadku mężczyzn tj. 48,11%. Natomiast w przypadku Działania 7.4 PO KL osiągnięto wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie 33,17%. W przypadku tego działania wyższa efektywność osiągnięta została również w przypadku mężczyzn tj. 36,63%.

Na poziom osiągniętego wskaźnika efektywności zatrudnieniowej ma wpływ fakt, iż dopiero w Planie działania na rok 2012 Instytucja Pośrednicząca wprowadziła następujące kryterium dostępu *Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników projektu wynosi co najmniej 20 %* w ramach Poddziałania 7.2.1 oraz Działania 7.4 PO KL. Również w Planie działania na rok 2013 Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium dostępu *Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników projektu wynosi co najmniej 20 %* w odniesieniu zarówno do dwóch konkursów w ramach Poddziałania 7.2.1, jak i konkursu w ramach Działania 7.4 PO KL.

Zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007 – 2013* w ramach wskaźnika efektywności zatrudnieniowej należy wskazać uczestników, którzy podjęli zatrudnienie w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu,

w którym zakończyli udział w projekcie. W związku z powyższym przedmiotowy wskaźnik powinien sukcesywnie wzrastać w dalszym okresie monitorowania.

Na podstawie przeprowadzonego przez firmę PSDB Sp. z o.o. badania ewaluacyjnego *Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL* wynika, iż większe trudności w znalezieniu zatrudnienia mają uczestnicy projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL z uwagi na fakt, iż w przypadku tej grupy docelowej „...mamy do czynienia ze znacznie bardziej złożonym spektrum problemów jakimi dotknięci są uczestnicy projektów jak np.: niepełnosprawność, choroba, ubóstwo, bezdomność, alkoholizm, sieroctwo, przemoc w rodzinie itd. Brak pracy w ich przypadku to często efekt kumulacji wielu trudnych do rozwiązania problemów, sprzyjających wykluczeniu społecznemu i zawodowemu”. Zgodnie z danymi z przedmiotowego badania wskaźnik zatrudnienia w perspektywie 6 miesięcy od ukończenia udziału w projekcie wśród uczestników Priorytetu VII PO KL wynosi 20%.

Priorytet VII - stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu, dla których określono wartości docelowe

Powyższy wykres obrazuje stopień realizacji wskaźników głównych Priorytetu VII PO KL, dla których określono wartości docelowe w SzOP PO KL 2007-2013. Wartości osiągnięte wskaźników oznaczono kolorem niebieskim, przy czym po przekroczeniu 100% oznaczenie zmienia kolor na zielony pokazując nadwykonanie wskaźnika. W ramach Priorytetu VII PO KL niezrealizowanych pozostało pięć wskaźniki głównych z trzynastu ujętych w powyższym zestawieniu

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

W ramach Priorytetu VIII PO KL wszystkie wskaźniki produktu zostały osiągnięte na poziomie powyżej 100% wartości docelowej. Natomiast w odniesieniu do wskaźników rezultatu tylko w przypadku wskaźnika **Relacja liczby pracowników zagrożonych utratą pracy i osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi objętych działaniami szybkiego reagowania w stosunku do liczby pracowników objętych zwolnieniami grupowymi, zgłaszanymi do urzędów pracy** w danym okresie sprawozdawczym wskaźnik został osiągnięty na poziomie 0%. Zerowy poziom realizacji wskaźnika w bieżącym okresie sprawozdawczym wynika z metodologii określonej w *Podręczniku wskaźników PO KL 2007-2013*. Przedmiotowy wskaźnik obliczany jest jako relacja wskaźników produktu: *Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania* i *Liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania z danego okresu sprawozdawczego* do liczby osób objętych zwolnieniami grupowymi zgłaszanymi do urzędów pracy w województwie lubelskim w danym roku. W związku z faktem, iż realizacja projektów konkursowych oraz projektu systemowego w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL, które wpływały na realizację przedmiotowego wskaźnika została zakończona w roku 2013 r., a obecnie realizowany projekt systemowy *Outplacement dla oświaty* nie wygenerował w bieżącym okresie sprawozdawczym danych w zakresie ww. wskaźników produktu poziom wskaźnika wynosi 0%. Jednak w roku 2012 jego poziom realizacji został osiągnięty na poziomie 41,47%, czyli znacząco przewyższał wartość docelową, która została określona na poziomie 10%.

Wysoki stopień realizacji zarówno wskaźników produktu, jak i rezultatu w ramach poszczególnych celów szczegółowych wynika przede wszystkim z dużego zainteresowania wnioskodawców, jak i potencjalnych grup docelowych wsparciem oferowanym w ramach Priorytetu VIII PO KL. Dodatkowo wysoki stopień realizacji wskaźników wynika również z sukcesywnego wprowadzenia przez Instytucję Pośredniczącą w Planach działania kryteriów dostępu i strategicznych, które wpływają na realizację wskaźników.

Procesy modernizacyjne i adaptacyjne występujące w gospodarce na terenie województwa lubelskiego wymuszają ciągłą aktualizację i zmianę kwalifikacji, co przekłada się na realizację szkoleń, gdyż kluczową kwestią jest dostosowanie kwalifikacji ludności aktywnej zawodowo do potrzeb rynku pracy. Poprzez uczestnictwo w projektach w ramach priorytetu VIII PO KL osoby pracujące o zdezaktualizowanych kwalifikacjach czy też bez doświadczenia zawodowego zdobyły kwalifikacje pozwalające na poruszanie się na rynku pracy. Osoby w wieku aktywności zawodowej widząc potrzebę ciągłego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mając na względzie rynek pracy, uczestniczyły w szkoleniach chcąc zapobiec utracie pracy oraz zdobywały doświadczenie, które pozwoliło im na nowe zatrudnienie. Ponadto realizacja szkoleń przyczyniła się wśród osób pracujących do podniesienia poziomu motywacji, osiągnięcia większej świadomości praw i obowiązków pracowniczych, pobudzenia świadomości wzrostu wiary we własne siły i zmniejszenia lęku przed zmianami w życiu zawodowym. Dodatkowo realizacja projektów w ramach Działania 8.1 PO KL w istotny sposób wpłynęła na wzrost adaptacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw.

Rekomendacja Komisji Europejskiej:

- **Przedstawienie działań podejmowanych w celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych oraz pracowników o niskich kwalifikacjach.**
- **Analiza działań podejmowanych w celu ukierunkowania wsparcia dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (szczególnie pracownicy o niskich kwalifikacjach i zatrudnieni w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach)**

Cel szczegółowy 1: Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej

Wskaźnik produktu:

Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy zakończyli udział w projektach - wartość docelowa 10 742. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 27 975 osób, co stanowi **260,43%** wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 26,51%. Najliczniejszą grupę wśród ww. wskaźnika reprezentują mężczyźni

i stanowią 62,61% ogółu osób. Liczba mężczyzn w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 33,85%.

Wskaźnik został wprowadzony po przeglądzie śródkresowym i obowiązuje w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* od dnia 1 stycznia 2012 roku.

Wysoka wartość tego wskaźnika wynika z dużego zainteresowania realizacją projektów ogłaszanych w trybie konkursowym w ramach Poddziałania 8.1.1. i 8.1.2 PO KL w latach 2007-2010. W ww. konkursach brały udział osoby, które z własnej inicjatywy zainteresowane były nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności, w szczególności osoby zatrudnione posiadające niskie, zdezaktualizowane kwalifikacje (z wyłączeniem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych realizowanego w szkołach dla dorosłych).

W wyniku działań podjętych przez Instytucję Pośredniczącą w zakresie zastosowania kryteriów strategicznych, które odnosiły się do osób o niskich kwalifikacjach, tj. *Projekt obejmuje wsparciem w 100% osoby z co najwyżej średnim wykształceniem, które zostaną objęte wsparciem w ramach indywidualnych planów działania (20 pkt)* (Plan działania na rok 2010, Poddziałanie 8.1.1) i *Z każdego przedsiębiorstwa korzystającego ze wsparcia w ramach projektu, zostaną objęte osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, podstawowym i niższym, co najmniej w liczbie wynikającej z proporcji, odpowiadającej strukturze poziomu wykształcenia pracowników zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie (10 pkt)* (Plan działania na rok 2013, Poddziałanie 8.1.1, typ 1) oraz kryterium dostępu *Z każdego przedsiębiorstwa korzystającego ze wsparcia w ramach projektu, zostaną objęte osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, podstawowym i niższym, co najmniej w liczbie wynikającej z proporcji, odpowiadającej strukturze poziomu wykształcenia pracowników zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie* (Plan działania na rok 2012) liczba osób o niskich kwalifikacjach wzrosła 8-krotnie i wynosi 27 975 w odniesieniu do danych z roku 2009 (3 484 osoby o niskich kwalifikacjach rozpoczęły udział w projektach w ramach Priorytetu VIII).

Ww. kryteria wprowadzone przez IP przyczyniły się do uwzględnienia w polityce szkoleniowej przedsiębiorstw również pracowników, którzy wykazują najmniejszą aktywność szkoleniową. Zastosowane kryteria miały za zadanie wspomóc rozwój kadr, a tym samym przyczynić się do rozwoju regionu. Z badania ewaluacyjnego przeprowadzonego na zlecenie MliR przez firmę PAG Uniconsult sp. z o.o. *Badania skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013* wynika, iż „osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym mają problemy z podjęciem i utrzymaniem pracy”.

Regionalny rynek pracy stale wymusza potrzebę podnoszenia jakości usług oraz oferowanego asortymentu, dlatego też właściciele firm podkreślają, że istnieje potrzeba podniesienia kwalifikacji i umiejętności pracowników tak, aby sprzedaż była coraz bardziej skuteczna. Realnym sposobem uatrakcyjnienia firmy jest bardzo dobra oraz fachowa obsługa. Taką możliwość stwarzają tylko wykwalifikowani pracownicy firmy. Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na wzrost wartości przedmiotowego wskaźnika jest niestabilna sytuacja na lubelskim rynku pracy osób z wykształceniem niskim. Niskie kwalifikacje w dużej mierze decydują o zwiększonym ryzyku utraty pracy w przypadku zwolnień w zakładzie pracy, mniejszych zarobkach i o ograniczonych możliwościach rozwoju i awansu. Dlatego też osoby o niskich kwalifikacjach poprzez szkolenia podnoszą swoje kwalifikacje, umiejętności, co w rezultacie przynosi im awans. Stymulowanie podnoszenia i aktualizacji umiejętności zawodowych przez osoby pracujące, zwłaszcza starsze i o niskich kwalifikacjach, jest kluczowym elementem dla utrzymania ich aktywności na rynku pracy.

Pomimo, iż w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013* nie został określony wskaźnik monitorujący liczbę osób niepełnosprawnych w ramach Priorytetu VIII, Instytucja Pośrednicząca realizuje projekty w ramach których wsparciem zostały objęte osoby ze wskazanej kategorii. Mając na uwadze, iż osoby niepełnosprawne należą do jednej z najbardziej defaworyzowanych grup na rynku pracy oraz to, iż w ostatnich latach obserwuje się systematyczny spadek wskaźnika aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, IP w ramach Planu działania na rok 2012 (Poddziałanie 8.1.1) wprowadziła kryterium strategiczne *Projekt zakłada wsparcie wszystkich niepełnosprawnych pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach objętych projektem, a udzielone wsparcie zostanie dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy uczestników. Kryterium dotyczy wyłącznie przedsiębiorstw zatrudniających osoby niepełnosprawne (15 pkt)*. Zgodnie z danymi wskazanymi w załączniku nr 3 do przedmiotowego sprawozdania w ramach Priorytetu VIII PO KL 639 osób niepełnosprawnych rozpoczęło udział w projektach co stanowi 0,74% ogółu.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza rezultatów osiągniętych w ramach PO KL pod kątem ich wpływu na zmniejszenie regionalnych problemów w obszarze rynku pracy, wykluczenia społecznego, edukacji lub wsparcia grup docelowych w szczególności niekorzystnej sytuacji.*

W związku ze zmianami na lubelskim rynku pracy dotyczącymi zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, Instytucja Pośrednicząca podjęła m.in. działania w zakresie realizacji projektów konkursowych oraz systemowych (projekt Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie realizowany w partnerstwie z powiatowymi urzędami pracy), w ramach których podjęto działania, aby pomóc osobom, które zostały dotknięte procesami restrukturyzacyjnymi, poprzez udzielenie im wsparcia w zakresie szkoleń i doradztwa zawodowego w ramach programów typu outplacement. Poprzez realizację tego typu projektów złagodzone skutki restrukturyzacji zatrudnienia poprzez

nabycie nowych umiejętności przez osoby objęte wsparciem, umożliwiając im wykonanie nowego zawodu. Realizacja projektów dała możliwość utworzenia własnej działalności gospodarczej. W ramach przedmiotowych projektów 253 osoby otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w wyniku których zostało utworzonych 308 miejsc pracy. Ponadto zgodnie z Planem działania na lata 2014-2015 z uwagi na systematyczny wzrost liczby pracowników instytucji sektora oświaty, w tym zwłaszcza nauczycieli, zwalnianych z zakładów pracy, spowodowany zmianami sytuacji demograficznej w Polsce, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie realizuje w partnerstwie z 5 powiatowymi urzędami pracy projekt systemowy *Outplacement dla oświaty*. Według stanu na 31.12.2014 roku realizacja przedmiotowego projektu przyczyniła się m.in. do utworzenia 52 działalności gospodarczych.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza osiągniętej w regionie efektywności zatrudnieniowej.*

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej

W ramach dotychczas realizowanych projektów beneficjenci nie mieli obowiązku pomiaru wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Ponadto w Planie działania na rok 2012 oraz 2013 Instytucja Pośrednicząca nie wprowadziła kryterium wyboru projektu dotyczącego efektu zatrudnieniowego. Dopiero w Planie działania na lata 2014-2015 IP PO KL wprowadziła w projekcie systemowym *Outplacement dla oświaty* w ramach kryterium dostępu *Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników projektu wynosi co najmniej 50 %*. Jednak pomiar przedmiotowego wskaźnika będzie możliwy w późniejszym terminie z uwagi na początkową fazę realizacji ww. projektu.

Na podstawie przeprowadzonego przez firmę PSDB Sp. z o.o. badania ewaluacyjnego *Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL* wynika, iż sytuacja zawodowa 36% osób pracujących w porównaniu do sytuacji w jakiej znajdowali się podczas udziału w projekcie polepszyła się. Ponadto „W przypadku osób, które zadeklarowały, że ich sytuacja jest lepsza niż w chwili przystępowania do projektu, prawie połowa stwierdziła, że nastąpił wzrost zarobków. W tej grupie co drugi badany wyraził opinię, że wzrost zarobków miał związek z udziałem w projekcie. Awans był wskazywany przez 28% badanych, przy czym również w tym przypadku połowa badanych wiązała tę zmianę z udziałem w projekcie. Ponadto 23% respondentów podało inne przyczyny poprawy sytuacji, wśród których znalazły się takie kwestie jak wzrost satysfakcji z wykonywanej pracy i zwiększenie kompetencji”.

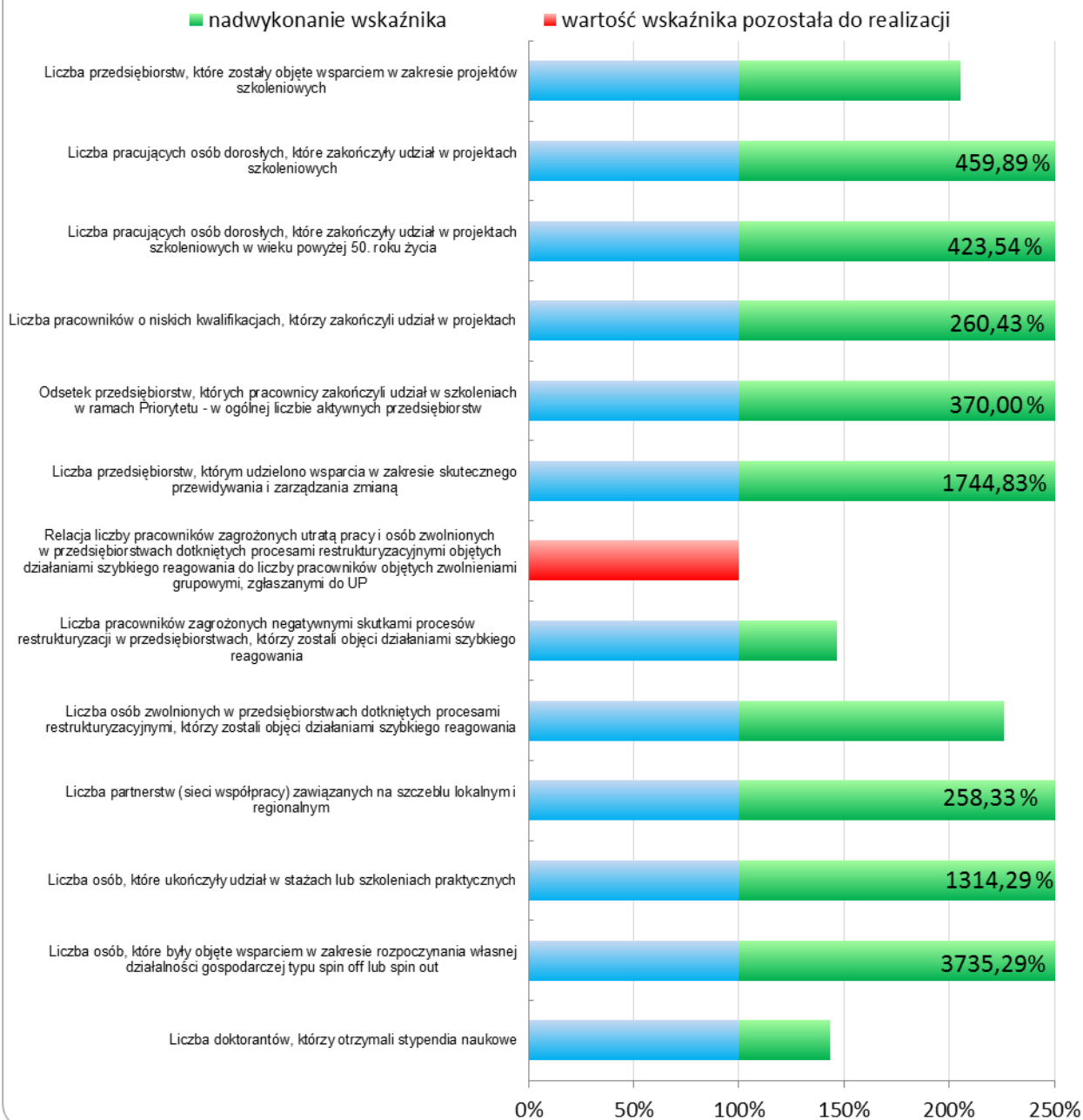
Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza rozwiązań podejmowanych w celu zachęcenia mikro i małych przedsiębiorstw do realizacji przedsięwzięć dot. outplacementu.*

W województwie lubelskim projekty typu outplacement realizowane były zarówno w trybie konkursowym, jak i systemowych.

Instytucja Pośrednicząca PO KL w celu zachęcenia mikro i małych przedsiębiorstw do realizacji przedsięwzięć typu outplacement wprowadziła zarówno w ramach konkursu ogłoszonego w 2009 roku, jak i projektu systemowego w roku 2010 kryterium dostępu *Dodatki motywacyjne wypłacane uczestnikom projektu zostaną w co najmniej 70% skierowane do osób, które utraciły zatrudnienie w mikro-, małym lub średnim przedsiębiorstwie*. Przedmiotowe kryterium miało charakter powszechny i zostało wprowadzone w związku z realizacją działań antykryzysowych przez Komitet Monitorujący PO KL w dniu 25 czerwca 2009 roku.

Pomimo faktu, iż Instytucja Pośrednicząca nie stosowała wyjątkowych zachęt w celu zachęcenia mikro i małych przedsiębiorstw do realizacji przedsięwzięć typu outplacement oprócz ww. kryterium dostępu, na podstawie analizy załącznika nr 6 do przedmiotowego sprawozdania w odniesieniu do trzech projektów realizowanych w ramach wskazanego typu wszystkie przedsiębiorstwa, które przystąpiły do projektu posiadały status mikro. Wynika to zapewne ze specyfiki województwa lubelskiego, które charakteryzuje się wysokim udziałem mikroprzedsiębiorstw, stanowiły one odpowiednio w roku 2009 94,98% i 95,19% w roku 2010 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.

Priorytet VIII - stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu, dla których określono wartości docelowe

Powyższy wykres obrazuje stopień realizacji wskaźników głównych Priorytetu VIII PO KL, dla których określono wartości docelowe w SzOP PO KL 2007-2013. Wartości osiągnięte wskaźników oznaczono kolorem niebieskim, przy czym po przekroczeniu 100% oznaczenie zmienia kolor na zielony pokazując nadwykonanie wskaźnika. W ramach Priorytetu VIII PO KL niezrealizowany pozostał jeden wskaźnik główny z trzynastu ujętych w powyższym zestawieniu.

Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*

W ramach Priorytetu IX PO KL 58,33% wskaźników produktu nie osiągnęło wartości docelowych, natomiast w przypadku wskaźników rezultatu udział wskaźników w ramach, który nie osiągnięto wartości docelowych wynosi 33,33%.

Projekty w ramach Priorytetu IX przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu (opisano wskaźniki, w przypadku których nie osiągnięto jeszcze wartości docelowej, wraz z prognozą możliwości zbliżenia się do tej wartości):

Cel szczegółowy 1: Zmniejszenie nierówności w upowszechnianiu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi

Wskaźnik produktu:

Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu - wartość docelowa 548. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 369 ośrodki wychowania przedszkolnego, co stanowi 67,34% wartości stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 17,52%.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 659 ośrodków wychowania przedszkolnego uzyska wsparcie w ramach Priorytetu i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 120,26% wartości docelowej.

Obecny stopień realizacji ww. wskaźnika spowodowany jest zwiększeniem wartości docelowej z 330 na 548 w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* obowiązującym od dnia 1 lipca 2013 roku.

Działania realizowane w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL zarówno w projektach konkursowych, jak i projekcie systemowym *Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych* znacząco wpływają na zmniejszenie regionalnych problemów w obszarze edukacji wczesnoszkolnej. Upowszechnienie edukacji przedszkolnej, czyli wyrównanie szans edukacyjnych dzieci na początkowym etapie edukacji, wymaga wdrożenia elastycznych form edukacji przedszkolnej, szczególnie na obszarach gdzie edukacja przedszkolna jest upowszechniona w niewystarczającym zakresie, czyli w dużej mierze na obszarach wiejskich.

Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu - wartość docelowa 8 780. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 7 282 osoby, co stanowi 82,94% wartości stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 263,01%. Większość wśród ww. wskaźnika stanowią kobiety i w odniesieniu do ogółu stanowią 62,89%. Liczba kobiet w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 369,26%.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 12 042 osoby w wieku 25-64 lata będzie uczestniczyć w kształceniu ustawicznym i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 137,15% wartości docelowej.

Wskaźnik rezultatu:

Odsetek osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w stosunku do całkowitej liczby osób w tej grupie wiekowej w danym okresie sprawozdawczym wskaźnik został osiągnięty na poziomie 0,60%, przy wartości docelowej założonej w PO KL – 1%. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartość wskaźnika wzrosła o 0,44 punkty procentowe.

Znaczący wzrost ww. wskaźników w odniesieniu do danych z roku poprzedniego wynika przede wszystkim z liczby podpisanych umów w ramach konkursów ogłoszonych w roku 2012 i 2013 na Poddziałanie 9.6.2 PO KL na typ projektów *Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych*.

Jednak pomimo przyrostu ww. wskaźników w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartości docelowe nie zostały jeszcze osiągnięte. Przyczynę przedmiotowej sytuacji należy upatrywać w niewielkim zainteresowaniu potencjalnych wnioskodawców typami projektów oferowanymi w ramach realizowanego do 31.12.2011 r. Działania 9.3 PO KL, które wówczas miało bezpośredni wpływ na poziom wskaźnika.

Ponadto grupę docelową w ramach zrealizowanych projektów stanowiły również osoby *nie uczące się w wieku 18-24 lata*, które korzystały ze wsparcia, a nie mają wpływu na poziom osiągnięcia wskaźników. Dodatkowo oferowane formy wsparcia nie były adekwatne do potrzeb potencjalnej grupy docelowej, ponieważ osoby te nie były zainteresowane udziałem w formalnym kształceniu ustawicznym, a zdobyciem umiejętności, kwalifikacji, zawodu poprzez ukończenie danego szkolenia lub kursu. Osoby w przedziale wiekowym 25-64 lata z własnej inicjatywy chętniej korzystały ze wsparcia oferowanego np. w ramach Poddziałania 8.1.1 PO KL (konkursy ogłaszane w latach 2007-2010), które umożliwiało w określonym czasie (średnio 2-4 miesiące) nabycie zawodu, umiejętności, kwalifikacji, a które są adekwatne do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy.

Zgodnie ze *Szczegółowym Opisem Priorytetów Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013* Działanie 9.3 PO KL nie jest realizowane po 1 stycznia 2012 roku. Zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007 – 2013* obowiązującym od 1 stycznia 2012 r. wskaźnik **Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu** realizowany jest w ramach Poddziałania 9.6.1 i 9.6.2 PO KL.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Analiza działań podejmowanych w celu zwiększenia udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym.

W celu zwiększenia udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym Instytucja Pośrednicząca ogłaszała konkursy w ramach Działania 9.3 oraz Poddziałania 9.6.1 i 9.6.2 PO KL. Ponadto w Planie działania na rok 2012, jak i na rok 2013 w celu zwiększenia udziału ww. osób w ramach Poddziałania 9.6.2 Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium dostępu *Grupę docelową w 100% stanowią osoby z wykształceniem co najwyżej średnim, Projekt zakłada objęcie wsparciem minimum 100 osób* oraz kryterium strategiczne o wadze 30 pkt. *Grupę docelową w projekcie stanowią w 50% osoby powyżej 50 roku życia.*

Wskaźnik produktu:

Liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Priorytetu - wartość docelowa 181. W ujęciu kumulatywnym wskaźnik osiągnięto na poziomie 151 inicjatyw, co stanowi 83,43% wartości stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika nie uległa zmianie, co wynika z faktu, iż ostatni konkurs w ramach Działania 9.5 PO KL został ogłoszony w III kwartale 2011 r.

Wartość docelowa przedmiotowego wskaźnika nie zostanie osiągnięta z uwagi na fakt, iż ostatni konkurs w ramach Działania 9.5 PO KL został ogłoszony w roku 2011. Wówczas obowiązująca zgodnie ze *Szczegółowym Opiszem Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* z 1 czerwca 2010 r. wartość docelowa, która była określona na poziomie 144 zostałaby osiągnięta. Jednak z uwagi na podwyższenie wartości docelowej ze 144 do 181 zgodnie z *SzOP PO KL 2007-2013* z dnia 1 czerwca 2012 r. uniemożliwi Instytucji Pośredniczącej jej osiągnięcie.

Rekomendacja Komisji Europejskiej:

- **Informacja nt. przyczyn zahamowania wzrostu wskaźnika dot. dzieci uczestniczących w edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich oraz zidentyfikowanych wyzwań/zagrożeń w tym obszarze**
- **Przedstawienie informacji nt. liczby dodatkowych miejsc przedszkolnych utworzonych dzięki projektom EFS i całkowitej wartości alokacji przeznaczonych dotychczas na wsparcie przedszkoli.**

Od początku realizacji programu Instytucja Pośrednicząca ogłosiła 7 konkursów otwartych oraz 4 nabory w ramach projektu systemowego *Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych* w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL. Pierwszy konkurs w ramach przedmiotowego Poddziałania został ogłoszony w roku 2008 natomiast ostatni w roku 2013. Sukcesywny wzrost wskaźnika *liczba dzieci w wieku 3-5 lat, które uczestniczyły w różnych formach edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich* od roku 2008 do roku 2013 był ściśle powiązany z ogłaszanymi konkursami oraz metodologią pomiaru przedmiotowego wskaźnika wskazaną w *Podręczniku wskaźników Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* (tj. za moment pomiaru wskaźnika należy przyjąć moment rozpoczęcia udziału w projekcie). W związku z faktem, iż ostatni konkurs w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL został ogłoszony w roku 2013 nastąpiło znaczne zahamowanie wskaźnika w odniesieniu do lat poprzednich, kiedy to przyrost był znaczący. Należy również podkreślić, iż realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL w znacznym stopniu przyczyniała się do wzrostu odsetka dzieci w wieku 3-5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej w ramach Priorytetu na obszarach wiejskich do ogólnej liczby dzieci w tej grupie z 1,04% w roku 2008 do 29,54% w roku 2013.

Od początku realizacji programu w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL łącznie podpisano 297 umów (w tym 142 umowy w ramach projektu systemowego *Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych*) na kwotę 151,22 mln PLN, w tym krajowy wkład publiczny 149,82 mln PLN. W ramach podpisanych umów o dofinansowanie zostało utworzonych 6 827 dodatkowych miejsc przedszkolnych.

Cel szczegółowy 2: Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)

Wskaźnik produktu:

Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu - wartość docelowa 1 237. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 757 szkół, co stanowi 61,20% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 8,45%.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 807 szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne) zrealizuje projekty

rozwojowe i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 65,24% wartości docelowej.

Wskaźnik rezultatu:

Odsetek szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu w danym okresie sprawozdawczym wskaźnik został osiągnięty na poziomie 46,50%, przy wartości docelowej założonej w PO KL – 60%. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartość wskaźnika wzrosła o 4,6 punktu procentowego.

Wskaźnik produktu:

Liczba szkół na obszarach wiejskich (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu - wartość docelowa 1 024. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 522 szkoły, co stanowi 50,98% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 8,30%.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 557 szkół na obszarach wiejskich (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne) zrealizuje projekty rozwojowe i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 54,39% wartości docelowej.

Wskaźnik rezultatu:

Odsetek szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu w tym na obszarach wiejskich w danym okresie sprawozdawczym wskaźnik został osiągnięty na poziomie 46,03%, przy wartości docelowej założonej w PO KL – 80%. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wartość wskaźnika wzrosła o 4,48 punktu procentowego.

Poziom realizacji zarówno wskaźnika, jak i podwskaźnika produktu i rezultatu może wynikać z mniejszej aktywności szkół z obszarów wiejskich, jak również z przyjętej metody pomiaru wskaźnika, która zakłada, że każda szkoła liczona jest tylko raz w ramach Priorytetu. W związku z tym, w przypadku gdy dana szkoła realizuje drugi projekt ma to wpływ na poziom wykorzystania alokacji, a nie wpływa na poziom osiągniętego wskaźnika. Dodatkowo istotny wpływ na stopień realizacji wskaźnika oraz podwskaźnika mają również projekty realizowane w trybie systemowym dotyczące *Indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych*, które są konkurencyjnym wsparciem dla projektów realizowanych w trybie konkursowym dla tych samych szkół aplikujących o wsparcie. W związku z niskim stopniem realizacji ww. wskaźników Instytucja Pośrednicząca PO KL w Planie działania na rok 2012 wskazała następujące kryterium dostępu w ramach Poddziałania 9.1.2 PO KL *Projekt zakłada wsparcie szkół lub placówek oświatowych realizujących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), które nie otrzymały wsparcia w ramach konkursów ogłoszonych dla Poddziałania 9.1.2 PO KL w latach 2008-2011 przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie.* Natomiast w Planie działania na rok 2013 w celu zwiększenia stopnia realizacji podwskaźnika **Liczba szkół na obszarach wiejskich (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu** IP wprowadziła kryterium strategiczne o wadze 20 pkt. *Projekt zakłada wsparcie szkół lub placówek oświatowych realizujących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), które zlokalizowane są na obszarach wiejskich (zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego, która opiera się na podziale jednostek administracyjnych zastosowanym w rejestrze TERYT. tzn., że obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko – wiejskiej) i które nie otrzymały wsparcia w ramach konkursów ogłoszonych dla Poddziałania 9.1.2 PO KL w latach 2008-2012 przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie.*

Rekomendacja Komisji Europejskiej: Analiza przyczyn rozbieżności w osiągniętej wartości wskaźnika dot. liczby szkół na obszarach wiejskich, które zrealizowały projekty rozwojowe, w porównaniu do analogicznego wskaźnika dot. obszarów miejskich.

Województwo lubelskie należy do regionu, w którym zdecydowana większość szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne znajduje się na terenach wiejskich. Na podstawie danych wskazanych w publikacji GUS *Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2013/2014* z 1 628 szkół prowadzących kształcenie ogólne 69,66% znajduje się na terenach wiejskich. Zarówno w przypadku szkół podstawowych oraz gimnazjów przewaga liczebna występuje na wsi. Tylko w przypadku szkół ponadgimnazjalnych (tj. liceów ogólnokształcących i uzupełniających liceów ogólnokształcących oraz liceów profilowanych) zdecydowana większość tj. 80,57% znajduje się w miastach. Ponadto rozbieżność w realizacji podwskaźnika dot. liczby szkół

na obszarach wiejskich w porównaniu do podwskaźnika dot. obszarów miejskich wynika z istotnych dysproporcji w zakresie ustalenia wartości docelowych ww. podwskaźników określonych SzOP 2007-2013. Jednak w przypadku województwa lubelskiego w ujęciu kumulatywnym wartość podwskaźnika, który dotyczy *Liczy szkół na obszarach wiejskich (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne)*, które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu został osiągnięty na wyższym poziomie niż analogiczny wskaźnik dot. liczby szkół na obszarach miejskich. Instytucja Pośrednicząca w celu zwiększenia poziomu realizacji w Planach działania stosowała zarówno kryteria dostępu, jak i strategiczne.

Cel szczegółowy 3: Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego

Wskaźnik produktu:

Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe - wartość docelowa 207. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 183 szkoły, co stanowi 88,41% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika zmniejszyła się o 1,08%.

Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych - wartość docelowa 155. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 136 szkół, co stanowi 87,74% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika zmniejszyła się o 1,47%.

Wskaźnik rezultatu:

Liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach Priorytetu - wartość docelowa 15 738. W ujęciu kumulatywnym wsparciem objęto 8 590 uczniów, co stanowi 54,58% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 106,29%. W zdecydowanej większości przeważają chłopcy, co wynika ze struktury demograficznej i w odniesieniu do ogółu stanowią 59,39%. Liczba chłopców w ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 95,18%.

Na podstawie podpisanych umów według stanu na dzień 31.12.2014 r. IP PO KL przewiduje, iż 9 412 uczniów zakończy udział w stażach i praktykach w ramach Priorytetu i wartość przedmiotowego wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie 59,80% wartości docelowej.

Poziom realizacji ww. wskaźników wynika w głównej mierze z niewielkiego zainteresowania wnioskodawców oraz przedsiębiorców realizacją tego typu projektów. Wynikało to przede wszystkim z niskiego dotychczas poziomu cross – finansingu dostępnego w ramach projektów, co w przypadku niedoinwestowania szkół zawodowych stanowi jedną z głównych przyczyn nieaplikowania o środki dostępne w ramach Działania 9.2 PO KL. Dodatkowo na zaistniałą sytuację miał wpływ brak określonych standardów współpracy pomiędzy wnioskodawcami a przedsiębiorcami.

W celu zwiększenia poziomu realizacji ww. wskaźników Instytucja Pośrednicząca w roku 2012 ogłosiła dwa konkursy w ramach Działania 9.2 PO KL:

1. *Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami w zakresie organizacji staży i praktyk dla uczniów szkół zawodowych obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu.*

W ramach ww. konkursu IP PO KL wprowadziła następujące kryteria dostępu: *Wsparcie w ramach projektu obejmuje co najmniej 3 szkoły lub placówki prowadzące kształcenie zawodowe i co najmniej 30% uczniów z każdej szkoły lub placówki oraz Cross-financing stanowi nie więcej niż 40% wartości projektu i w całości zostanie przeznaczony na doposażenie warsztatów szkolnych i/lub pracowni szkolnych.*

2. *Programy rozwojowe szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia.*

W ramach ww. konkursu IP PO KL wprowadziła następujące kryterium dostępu: *Cross-financing stanowi nie więcej niż 40% wartości projektu i w całości zostanie przeznaczony na doposażenie warsztatów szkolnych i/lub pracowni szkolnych.*

Poza tym IP PO KL w ramach drugiego konkursu wprowadziła również kryterium strategiczne o wadze 15 pkt. *Projekt przewiduje wsparcie szkół i placówek kształcenia zawodowego, które dotychczas nie otrzymały wsparcia w zakresie programów rozwojowych w ramach konkursów ogłoszonych dla Działania 9.2 PO KL w latach 2007-2011 przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie.*

Ponadto w celu zwiększenia stopnia realizacji ww. wskaźników w Planie działania na rok 2013 IP ogłosiła konkurs w ramach Działania 9.2 PO KL wyłącznie na typ projektów *Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami w zakresie organizacji staży i praktyk dla uczniów szkół zawodowych*

obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu.

W ramach ww. konkursu IP PO KL wprowadziła następujące kryteria dostępu: *Wsparcie w ramach projektu obejmuje co najmniej 3 szkoły lub placówki prowadzące kształcenie zawodowe i co najmniej 30% uczniów z każdej szkoły lub placówki, a także Cross-financing stanowi nie więcej niż 40% wartości projektu.*

W oparciu o *Ekspertyzę COFFEY International development*, należy podkreślić, iż jednym z czynników słabości kształcenia zawodowego, jest niewystarczający poziom współpracy między instytucjami edukacyjnymi a światem biznesu. Wskazuje się, że podstawową przyczyną jest brak rozwiązań systemowych zachęcających pracodawców do współpracy ze szkołami i placówkami, w tym szczególnie z tymi oferującymi kształcenie zawodowe. Przy czym współpracę tą można rozpatrywać na dwóch poziomach:

1. Współpraca przy opiniowaniu programów nauczania, ocenie jakości i efektów nauczania.
2. Współpraca związana z praktyczną nauką zawodu, organizowaną w siedzibie pracodawcy.

Współpraca na pierwszym z wymienionych poziomów powinna zapewnić wysoką jakość kształcenia zawodowego, a także jego adekwatność do potrzeb rynku pracy. Jednak w praktyce pracodawcy nie są zapraszani do współpracy. W przypadku drugiego z poziomów, czyli bezpośredniego zaangażowania pracodawców w kształcenie zawodowe, dotychczasowe doświadczenia pokazują, że współpraca ta opiera się w dużym stopniu na kontaktach nieformalnych i uzależniona jest od postawy i zaangażowania osób zarządzających szkołą lub placówką edukacyjną. Potwierdzają to również wyniki prowadzonych badań (*Badanie funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego w Polsce; Raport z badania jakościowego wśród ekspertów; Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa 2011*).

Niedostateczne zaangażowanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego wpływa na jego jakość i adekwatność w stosunku do potrzeb rynku pracy. Powoduje to też konkretne konsekwencje finansowe: wysokie bezrobocie wśród młodzieży i konieczność przeznaczania znaczących środków na aktywizację absolwentów ze środków Funduszu Pracy. Generuje to również koszty po stronie uczniów, związane z negatywnymi konsekwencjami bezrobocia w młodym wieku.

Istnieje potrzeba wprowadzenia do ustawy o systemie oświaty zapisów dotyczących włączenia pracodawców do procesów zarządzania kształceniem, w tym szczególnie kształceniem zawodowym. Organizacje pracodawców powinny być zaangażowane w określanie programu nauczania, ocenę jakości i adekwatności jego efektów, np. poprzez stworzenie rady nadzorczej w szkole, składającej się z pracodawców, przedstawicieli urzędu pracy, rodziców. Wskazane jest również wzmocnienie kompetencji samorządu powiatowego w tym obszarze.

Konieczne jest także wprowadzenie mechanizmów finansowych, zwiększających atrakcyjność kształcenia zawodowego dla pracodawców.

Niewielkie zainteresowanie wnioskodawców oferowanymi typami wsparcia zgodnie ze *Szczegółowym Opiszem Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* w ramach Działania 9.2 PO KL spowodowało, iż Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, postanowił dogłębnie przeanalizować bariery potencjalnych wnioskodawców w zakresie aplikowania, jak również nieskutecznego aplikowania o środki dostępne w przedmiotowym Działaniu. W związku z powyższym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie firma BIOSTAT Piszczek, Wolny Sp. j w terminie: 30 września 2011 r. – 29 listopada 2011 r. zrealizowała badanie ewaluacyjne *Ocena barier w zakresie aplikowania i realizacji projektów w ramach Działania 9.2 PO KL*. Głównym celem przedmiotowego badania była ocena barier i wypracowanie form aplikowania o wsparcie w ramach Działania 9.2 PO KL w odniesieniu do potencjalnych wnioskodawców – szkół, które dotychczas nie aplikowały o środki lub aplikowały nieskutecznie.

Ze względu na sformułowane cele badanie dotyczyło dwóch grup docelowych tj. dyrektorów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w województwie lubelskim, które nie aplikowały bądź aplikowały nieskutecznie o wsparcie w ramach Działania 9.2 PO KL oraz współpracujących z nimi przedsiębiorców. W ramach badania ilościowego próba badawcza objęła 80% ogółu szkół i placówek kształcenia zawodowego z terenu województwa lubelskiego, które nie aplikowały o środki lub aplikowały nieskutecznie. Dodatkowo z dyrekcją 20 szkół Wykonawca badania przeprowadził indywidualne wywiady pogłębione. W odniesieniu do przedsiębiorstw Wykonawca objął badaniem ilościowym 51 przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami (nie aplikującymi i aplikującymi nieskutecznie). Dodatkowo spośród 51 Wykonawca wybrał 20 przedsiębiorstw, z którymi przeprowadzono również badanie jakościowe – indywidualne wywiady pogłębione.

Zasadniczym elementem realizacji założeń przyjętych dla Działania 9.2 PO KL jest inicjowanie i rozwój współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z przedsiębiorcami stanowiącymi grupę potencjalnych pracodawców dla kształconych uczniów. Zdecydowana większość badanych szkół (90%) deklarowała współpracę z przedsiębiorcami na różnym polu. W zdecydowanej większości przypadków współpraca miała charakter stały. Każdorazowo zakres podejmowanej współpracy dotyczył praktyk zawodowych organizowanych dla uczniów w siedzibach przedsiębiorstw. Dodatkowo 11,4% przypadków dotyczyło współpracy przy tworzeniu i udoskonalaniu podstawy programowej z przedmiotów zawodowych. Natomiast 6,9% badanych szkół mogło liczyć na wsparcie finansowe ze strony współpracujących z nimi firm. Pomimo w zdecydowanej większości przypadków stałego charakteru współpracy, tylko niewielka część szkół (9,2%) podejmowała inicjatywę

w zakresie wspólnego aplikowania o środki w ramach Działania 9.2 PO KL z przedsiębiorstwami. W przypadku ewentualnego aplikowania o środki w ramach Działania 9.2 PO KL, ponad połowa respondentów podjęłaby współpracę z przedsiębiorstwami w tym zakresie. Jednak ponad 60% dyrektorów szkół uważa, iż to przedsiębiorca powinien wyjść z inicjatywą nawiązania współpracy z ich placówką. Jedynie niespełna połowa przebadanych przedstawicieli przedsiębiorstw posiadała wiedzę z zakresu możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych w ramach Działania 9.2 PO KL dla projektów realizowanych we współpracy ze szkołami kształcenia zawodowego. Natomiast ponad połowa badanych przedsiębiorców oceniła swój poziom wiedzy dotyczący możliwości i zasad aplikowania o środki w ramach Działania 9.2 PO KL na poziomie niskim. Potencjalną chęć aplikowania o środki w ramach Działania 9.2 PO KL zadeklarowało 51% badanych przedsiębiorców. Natomiast siedmiu spośród nich miało pomysł na projekt, jaki mogliby realizować w partnerstwie z wybraną szkołą kształcenia zawodowego.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza działań podejmowanych w celu zwiększenia udziału nauczycieli z terenów wiejskich w programach szkoleń wdrażanych w ramach Priorytetu IX.*

Cel szczegółowy 4: Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli szczególnie na obszarach wiejskich

Wskaźnik produktu:

Liczba nauczycieli na obszarach wiejskich, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach - wartość docelowa 5 138. W ujęciu kumulatywnym objęto wsparciem 7 346 osób, co stanowi 142,97% wartości docelowej realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu kumulatywnym wartość wskaźnika wzrosła o 25,85%. W większości przeważają kobiety i w odniesieniu do ogółu stanowią 85,37%. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego wzrosła o 25,39%.

W celu zwiększenia udziału nauczycieli z terenów wiejskich w programach szkoleń wdrażanych w ramach Priorytetu IX PO KL Instytucja Pośrednicząca w Planie działania na rok 2012 wprowadziła kryterium dostępu, iż *Grupę docelową projektu stanowią wyłącznie nauczyciele zatrudnieni na obszarach wiejskich (zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego, która opiera się na podziale jednostek administracyjnych zastosowanym w rejestrze TERYT. tzn., że obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko - wiejskiej i/lub nauczyciele kształcenia zawodowego i/lub instruktorzy praktycznej nauki zawodu, w tym także zatrudnieni u pracodawców.* Przedmiotowe kryterium w sposób bezpośredni przyczyniło się do osiągnięcia poziomu wartości wskaźnika powyżej 100%.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Przedstawienie działań podejmowanych w celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych oraz pracowników o niskich kwalifikacjach.*

Instytucja Pośrednicząca w celu zwiększenia uczestnictwa w projektach osób niepełnosprawnych w Planie działania na rok 2012 i 2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL wprowadziła kryterium strategiczne: *Działania w ramach projektu uwzględniają objęcie edukacją przedszkolną dzieci niepełnosprawnych, tj. z orzeczeniem o niepełnosprawności, wraz z dostosowaniem wsparcia do specyficznych potrzeb* (5 pkt). Instytucja jest w pełni świadoma, iż udział dzieci niepełnosprawnych w życiu społecznym często jest ograniczony z uwagi na liczne bariery o charakterze fizycznym lub mentalnym. W związku powyższym, Instytucja Pośrednicząca preferuje projekty kierujące wsparcie do tej grupy osób.

Ponadto w Planie działania na rok 2012 i 2013 w ramach Poddziałania 9.6.2 PO KL Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium dostępu *Grupę docelową w 100% stanowią osoby z wykształceniem co najwyżej średnim* oraz kryterium strategiczne o wadze 10 pkt *Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 30% osoby niepełnosprawne (w rozumieniu Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych).* Ww. kryteria miały na celu ukierunkowanie wsparcia na grupy osób, które są szczególnie defaworyzowane na rynku pracy, likwidowanie barier i dysproporcji na regionalnym rynku pracy, a także zwiększenie ilości projektów, których wdrożenie wpłynie na podniesienie poziomu wykształcenia dorosłych osób niepełnosprawnych.

Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Przedstawienie informacji nt. wykorzystania na poziomie regionalnym (Priorytet IX) rozwiązań systemowych wypracowanych w Priorytecie III.*

Działania realizowane w ramach Planu działania na rok 2013 dla Priorytetu IX zostały ustalone w oparciu o *Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020, Regionalną Strategię Innowacji, a także Strategię na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”.* Założenia przedmiotowego Planu działania wpisują się w cele i priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, realizując

tzw. komplementarność międzyprogramową.

Kierunki działań komplementarne są także z założeniami Priorytetu III PO KL, realizującego Cel 4 PO KL *Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.*

Zarówno Priorytet III, jak i Priorytet IX PO KL realizowany jest w obszarze oświaty, jednakże główne cele realizacji poszczególnych Priorytetów w znaczącym stopniu od siebie odbiegają, co bezpośrednio ma wpływ na komplementarność pomiędzy obydwoma Priorytetami. Działania realizowane w ramach Priorytetu III PO KL skierowane są w kierunku budowy całościowego systemu podnoszenia jakości i dostępności edukacji na terenie całego kraju. Natomiast główny cel realizacji Priorytetu IX odnosi się do zaspokajania potrzeb i braków poszczególnych populacji osób funkcjonujących bądź zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa. Tak więc budowa i struktura poszczególnych Działań i Poddziałań Priorytetu IX PO KL stworzona jest tak, aby w kompleksowy sposób pomóc osobom i obszarom najbardziej potrzebującym wsparcia. Główny nacisk kładziony jest na rozwój szkolnictwa na obszarach wiejskich i na pomoc osobom, które zagrożone są przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa. Ponadto poszczególne Działania realizowane w ramach Priorytetu IX przyczyniać się powinny do doskonalenia oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Każde Działanie odnosi się do konkretnego obszaru edukacyjnego w kompleksowy sposób realizując projekty w danym obszarze.

Odmienna budowa poszczególnych Działań i Poddziałań Priorytetów III i IX uwarunkowana realizacją odmiennych celów może mieć wpływ na niską komplementarność na poziomie Działań i Poddziałań obu Priorytetów.

W celu wykorzystania rozwiązań systemowych wypracowanych w Priorytecie III Instytucja Pośrednicząca wprowadziła kryterium w brzmieniu *Projekt jest komplementarny z inwestycjami zrealizowanymi bądź planowanymi do realizacji finansowanymi ze źródeł wspólnotowych innych niż EFS.* Jednak w obecnym systemie wdrażania PO KL, Priorytet III i IX nie ma wskaźników umożliwiających ocenę komplementarności projektów realizowanych w obu wymienionych Priorytetach.

Instytucja Pośrednicząca PO KL przewiduje wykorzystywanie wypracowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej rozwiązań w nowym okresie programowania.

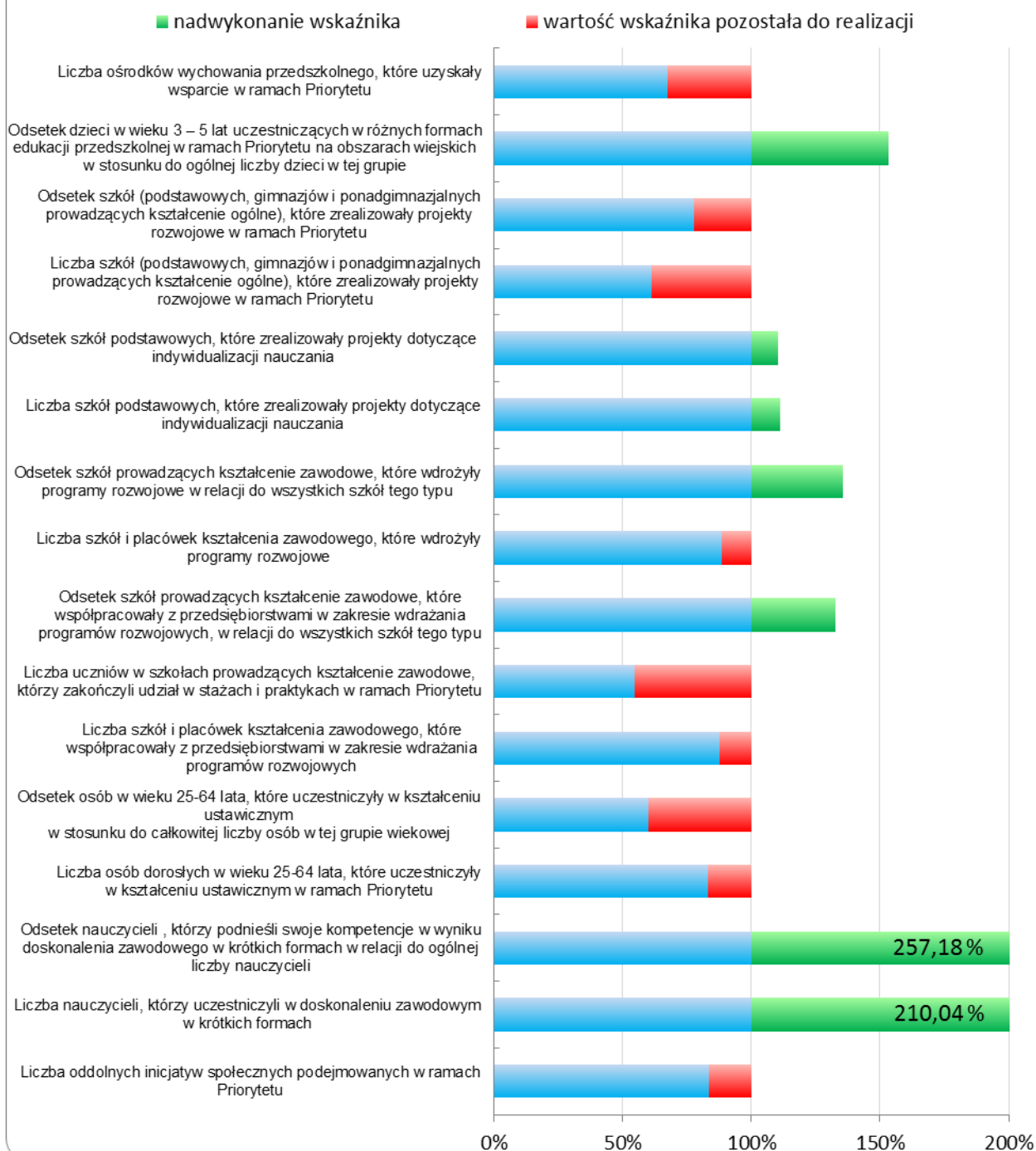
Rekomendacja Komisji Europejskiej: *Analiza rezultatów osiągniętych w ramach PO KL pod kątem ich wpływu na zmniejszenie regionalnych problemów w obszarze rynku pracy, wykluczenia społecznego, edukacji lub wsparcia grup docelowych w szczególnie niekorzystnej sytuacji.*

Z badania ewaluacyjnego *Analiza potrzeb i barier organów prowadzących w zakresie programów rozwojowych szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne w ramach Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie lubelskim* zrealizowanego przez firmę Pracownia Badań i Doradztwa "Re-Source" Korczyński Sarapata sp.j. wynika, iż zdecydowana większość szkół objętych wsparciem zadeklarowała rozszerzenie oferty edukacyjnej w wyniku realizacji projektu. Prawie połowa oceniła trwałość tego aspektu na 5 lub więcej lat od momentu zakończenia projektu. Respondenci mówiący o rozszerzeniu oferty najczęściej mieli tu na myśli zajęcia dodatkowe i pozalekcyjne. Połowa reprezentantów szkół, realizujących projekty w ramach ewaluowanego Poddziałania, stwierdziła, że gdyby nie uzyskane wsparcie to owe działania w ogóle nie byłyby podejmowane. Prawie 1/3 stanowiły szkoły, w których działania byłyby realizowane w tym samym zakresie, jednak w późniejszym terminie. W przypadku żadnej z badanych szkół nie wystąpiła sytuacja, w której w razie niezyskania wsparcia, mimo wszystko zrealizowanoby owe działania w tym samym zakresie i w tym samym terminie co obecnie.

Dodatkowo w ocenie respondentów największy wpływ na poprawę wyników w nauce uczniów mają nowe i innowacyjne formy nauczania i oceniania (4,45 w pięciostopniowej skali). Wymieniono w tym kontekście również dodatkowe zajęcia ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych oraz programy i narzędzia efektywnego zarządzania placówką oświatową, przyczyniające się do poprawy i jakości nauczania.

Z wyników badania wynika również, iż wśród zadań podejmowanych w ramach projektów najważniejsze miejsce zajmuje organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz dodatkowych zajęć (pozalekcyjnych i pozaszkolnych) ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych. Połowa szkół zorganizowała poradnictwo i doradztwo edukacyjno-zawodowe, a niewiele mniej doradztwo i opiekę psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów z problemami w nauce. Natomiast jeżeli chodzi o ocenę wpływu wsparcia na osiągnięcie poszczególnych efektów, to do najwyższej ocenianych należą pozytywne rezultaty związane z kompetencjami, rozwojem i zwiększeniem poziomu wiedzy i umiejętności przez uczniów szkół objętych wsparciem. Dobrą ocenę uzyskał również aspekt związany z poprawą sprawności działania szkoły. Najniższą ocenę przypisano do wpływu na efekt związany z powrotem do systemu edukacji uczniów, którzy przedwcześnie go opuścili. Powszechnym wynikiem realizacji projektów jest rozszerzenie bazy dydaktycznej, charakteryzującej się długim okresem trwałości (co najmniej 5 letnim). Ponad połowa szkół rozszerzyła swoją bazę o sprzęt komputerowy i oprogramowanie. Niewiele mniej szkół wzbogaciło swoje wyposażenie o tablice interaktywne, a także pomoce dydaktyczne z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Priorytet IX - stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu, dla których określono wartości docelowe

Powyższy wykres obrazuje stopień realizacji wskaźników głównych Priorytetu IX PO KL, dla których określono wartości docelowe w SzOP PO KL 2007-2013. Wartości osiągnięte wskaźników oznaczono kolorem niebieskim, przy czym po przekroczeniu 100% oznaczenie zmienia kolor na zielony pokazując nadwykonanie wskaźnika. W ramach Priorytetu IX PO KL niezrealizowanych pozostało dziewięć wskaźników głównych z szesnastu ujętych w powyższym zestawieniu.

Ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie 24 października 2013 r. ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na przeprowadzenie badania ewaluacyjnego *Ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego*. Ofertę na wykonanie ww. badania złożyło 3 Wykonawców. Wykonawcą badania zostało konsorcjum firm: Europejskie Centrum Doradztwa Finansowego Badania i Szkolenia – Lider konsorcjum, Fundacja im. Królowej Polski Św. Jadwigi – Partner konsorcjum. Umowa została podpisana w dniu 31 grudnia 2013 r. Założony koszt badania to 59,68 tys. PLN. Badanie zrealizowane zostało w okresie: 31 grudnia 2013 r. – 11 marca 2014 r.

Celem głównym badania była ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego.

Główny cel badania został zrealizowany poprzez osiągnięcie następujących **celów szczegółowych**:

1. Ocena jakości udzielonego wsparcia oraz jego wpływu na konkurencyjność, pozycję na rynku i okres funkcjonowania nowo powstałych podmiotów gospodarczych.
2. Ocena i porównanie wsparcia w zakresie zakładania działalności gospodarczej w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie konkursowym i systemowym, w tym identyfikacja potrzeb osób prowadzących firmy.
3. Ocena szans i możliwości na utrzymanie osiągniętych pozytywnych efektów zrealizowanych działań w ramach projektów po zakończeniu finansowania w dłuższym okresie czasu.
4. Identyfikacja dodatkowych efektów generowanych przez projekty ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz wpływ założonych działalności gospodarczych na zmiany na regionalnym rynku.
5. Ocena skuteczności udzielonego wsparcia, w kontekście zbadania liczby obecnie działających aktywnie na rynku podmiotów gospodarczych/spółdzielni socjalnych, powstałych w wyniku realizacji projektów, a w przypadku zakończonych działalności – identyfikacja okresu ich prowadzenia oraz przyczyn likwidacji.
6. Ocena wpływu podjętych działań przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej na rzecz sektora ekonomii społecznej.
7. Określenie głównych potrzeb spółdzielni socjalnych i głównych barier stojących na drodze ich rozwoju, w tym identyfikacja potrzeb osób prowadzących spółdzielnie socjalne.
8. Ocena potrzeb ośrodków wspierających ekonomię społeczną w zakresie wsparcia merytorycznego na rzecz podmiotów ekonomii społecznej.

W badaniu uwzględniono następujące kryteria ewaluacyjne:

- **kryterium efektywności** – rozumiane jako stosunek nakładów do otrzymanych wyników;
- **kryterium skuteczności** – rozumiane jako stopień osiągnięcia celów, rezultatów określonych dla PO KL w obszarze rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia;
- **kryterium trafność** – rozumiane jako stopień dopasowania wsparcia oferowanego w ramach PO KL do potrzeb uczestników projektów;
- **kryterium trwałości** – pozwalające określić w jakim stopniu uzyskane pozytywne efekty zrealizowanych działań w ramach projektów mają szansę i możliwości na utrzymanie osiągniętego stanu po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie, w dłuższym okresie czasu, tego pozytywnego wpływu na procesy rozwoju na poziomie regionu.

Wykonawca badania ewaluacyjnego dokonał analizy dostarczającej wyczerpujących i wiarygodnych informacji. Ponadto zastosował triangulację:

- źródeł danych – analizy przeprowadzone zostały zarówno w oparciu o dane zastane, jak i dane wywołane,
- metod badawczych – wykorzystane zostały zarówno metody ilościowe, jak i jakościowe; łączne zastosowanie obu grup metod pozwoliło skonfrontować ze sobą dane pochodzące z różnych źródeł i tym samym lepiej poznać i zrozumieć badane zjawiska,
- perspektyw badawczych – badanie przeprowadzone zostało przez zespół doświadczonych, współpracujących ze sobą od kilku lat, badaczy, co pozwoliło uzyskać szerszy obraz przedmiotu badania.

W ramach przedmiotowego badania ewaluacyjnego zastosowano następujące metody i techniki badawcze:

1. Analiza danych zastanych (*desk research*).
2. Statystyczna analiza wpisów do Centralnej Ewidencji o Informacji i Działalności Gospodarczej.
3. Wspomagany komputerowo wywiad CATI z uczestnikami projektów w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL, Działania 6.2 PO KL, Poddziałania 7.2.2 PO KL oraz Poddziałania 8.1.2 PO KL, którzy założyli działalność

gospodarczą/spółdzielnię socjalną w wyniku udzielonego wsparcia w postaci dotacji. Wywiady CATI przeprowadzone zostały także z przedstawicielami OWES.

Łącznie badaniem CATI objętych zostało 608 uczestników projektów, którzy założyli działalność gospodarczą/spółdzielnię socjalną w wyniku udzielonego wsparcia. Dodatkowo zrealizowanych zostało również 15 efektywnych wywiadów CATI z OWES. W odniesieniu do uczestników projektów, którzy założyli działalność gospodarczą w ramach Poddziałania 6.1.3, Działania 6.2 oraz Poddziałania 8.1.2, jak również osób, które utworzyły/przystąpiły do spółdzielni socjalnej w ramach Poddziałania 7.2.2. Badaniem objęto tylko osoby, w przypadku których od momentu otrzymania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej minął okres powyżej 12 miesięcy według stanu na koniec grudnia 2013 roku.

4. Metoda kontryfaktyczna *propensity score matching* (PSM).

Badanie grupy kontrolnej przy wykorzystaniu techniki PSM przeprowadzone zostało dwutorowo:

- A. Przy wykorzystaniu danych wtórnych (wpisów do Centralnej Ewidencji Informacji i Działalności Gospodarczej – CEIDG) – łącznie przeprowadzono analizę 600 najbardziej podobnych działalności gospodarczych z grupy kontrolnej do 600 przedsiębiorstw z grupy badanej,
- B. Przy wykorzystaniu danych pierwotnych pozyskanych bezpośrednio od osób, które prowadzą (lub prowadziły) działalność gospodarczą – łącznie wysłano 1200 ankiet pocztowych z czego 600 działalności gospodarczych z grupy kontrolnej było, jak najbardziej podobnych do 600 działalności gospodarczych w grupie badanej (podstawowa grupa kontrolna) + 600 działalności gospodarczych o drugiej najbliższej wartości PS (rezerwowa grupa kontrolna). Uzyskano 196 kompletnie wypełnionych ankiet zwrotnych, które wykorzystano w analizie. Ankiety rozesłano również do wszystkich 10 lubelskich spółdzielni socjalnych, które powstały bez wsparcia w ramach PO KL w latach 2008 – 2012. Nie uzyskano żadnej ankiety zwrotnej. W związku z powyższym, w tych przypadkach, w których udało się uzyskać numer telefonu do przedstawicieli spółdzielni socjalnych, przeprowadzono wywiad telefoniczny CATI. Łącznie zrealizowano efektywne wywiady CATI z przedstawicielami 4 spółdzielni socjalnych z grupy kontrolnej.

5. Zogniskowane wywiady grupowe (FGI) zrealizowane na trzech grupach:

- przedstawiciele spółdzielni socjalnych, powstałych ze środków PO KL,
- uczestnicy, którzy uzyskali wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach projektów systemowych,
- uczestnicy, którzy uzyskali wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach projektów konkursowych.

Wynikiem badania ewaluacyjnego są następujące rekomendacje operacyjne, których termin realizacji dotyczy okresu programowania 2014-2020:

- Koniecznym jest zapewnienie dodatkowych środków, o których udzielenie mogłyby ubiegać się już funkcjonujące spółdzielnie socjalne.
- Należy realizować działania, które ułatwią spółdzielniom socjalnym zaistnienie na rynku (w pierwszej kolejności lokalnym) poprzez wzmacnianie postawy otwartej w stosunku do spółdzielczości socjalnej i upowszechnianie ekonomii społecznej.
- Należy wprowadzić bardziej elastyczne zasady i terminy wydatkowania przez uczestników projektów środków przekazanych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, uwzględniające specyficzne cechy danej działalności i potrzeby danego przedsiębiorcy.

Ocena wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie 18 lutego 2014 r. ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pn. *Ocena wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych*. Ofertę na wykonanie ww. badania złożyło 7 Wykonawców. Wykonawcą badania została Pracownia Badań i Doradztwa „Re-Source” Korczyński Sarapata sp.j. Umowa została podpisana 6 maja 2014 r. Założony koszt badania to 54,12 tys. PLN. Badanie zrealizowane zostało w okresie: 6 maja 2014 r. – 29 lipca 2014 r.

Głównym celem badania była ocena wsparcia skierowanego na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach PO KL.

Głównemu celowi badania podporządkowana została realizacja czterech **celów szczegółowych**:

1. Identyfikacja szans i barier osób niepełnosprawnych na rynku pracy województwa lubelskiego (z perspektywy zarówno uczestników projektów realizowanych w ramach PO KL, jak również pracodawców z terenu województwa lubelskiego).
2. Ocena potrzeb, w tym dostępności do usług społecznych i zdrowotnych skierowanych do osób

niepełnosprawnych.

3. Ocena kompleksowości i trafności działań oferowanych w ramach projektów komponentu regionalnego PO KL do specyfiki grupy docelowej jaką są osoby niepełnosprawne.
4. Ocena skuteczności i trwałości wsparcia, zidentyfikowanie typów projektów (rodzaju i form prowadzenia działań integracyjnych i aktywizacyjnych) najbardziej i najmniej efektywnych w odniesieniu do grup odbiorców, których dotyczy badanie.

W badaniu uwzględniono następujące kryteria ewaluacyjne:

- **kryterium efektywności** - rozumiane jako stosunek nakładów do otrzymanych wyników;
- **kryterium skuteczności** - ocena w jakim stopniu wdrażane w projektach działania na rzecz osób niepełnosprawnych przyczyniły się do realizacji celów PO KL;
- **kryterium trafności** - rozumiane jako stopień dopasowania oferowanego wsparcia do potrzeb uczestników projektów;
- **kryterium trwałości** - rozumiane jako ocena zmiany sytuacji społeczno-zawodowej osób objętych wsparciem w ramach projektu, w okresie co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie.

Wśród zastosowanych metod i technik badawczych znalazły się:

1. Analiza desk research obejmująca wydanie opinii przez eksperta ds. tematyki osób niepełnosprawnych.
2. Badanie CATI z niepełnosprawnymi uczestnikami projektów oraz beneficjentami z sektora organizacji pozarządowych.
3. Wywiady FGI z niepełnosprawnymi uczestnikami projektów, przedstawicielami beneficjentów, którzy zrealizowali/realizują projekty na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach komponentu regionalnego PO KL, przedstawicielami pracodawców z terenu województwa lubelskiego oraz instytucji zajmujących się świadczeniem usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób niepełnosprawnych a także ekspertami m.in. konsultantami wojewódzkimi w dziedzinach związanych z obszarem niepełnosprawności.
4. Quasi-eksperyment z zastosowaniem PSM, w ramach którego przeprowadzono badanie z grupą kontrolną.
5. Metoda podwójnej różnicy.

Wynikiem badania ewaluacyjnego są następujące rekomendacje operacyjne, których termin realizacji dotyczy okresu programowania 2014-2020:

- Należy podjąć działania zorientowane na zwiększenie adekwatności wsparcia szkoleniowego oraz zapewnienie dostępu osobom niepełnosprawnym do adekwatnych ofert pracy.
- Trzeba dostosować wymagane lub oczekiwane rezultaty projektów do specyfiki grupy docelowej i jej możliwości oraz ograniczeń
- Należy zapewnić realizację projektów dla osób niepełnosprawnych przez podmioty mające wiedzę i doświadczenie w pracy z tą kategorią odbiorców wsparcia.
- Z punktu widzenia skuteczności aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych a także realizując założenia dotyczące Celu 9 Umowy Partnerstwa („Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją), aktywizacja ta powinna być połączona z innymi formami pomocy z których korzystają osoby niepełnosprawne (a które nie mają charakteru *stricte* prozatrudnieniowego, a jedynie zorientowane są na świadczenie określonych usług zdrowotnych i społecznych osobom niepełnosprawnym).

Ocena potrzeb województwa lubelskiego w zakresie realizacji projektów dotyczących profilaktyki w zakresie chorób cywilizacyjnych i zawodowych

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie 27 maja 2014 r. ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pn. *Ocena potrzeb województwa lubelskiego w zakresie realizacji projektów dotyczących profilaktyki w zakresie chorób cywilizacyjnych i zawodowych*. Ofertę na wykonanie ww. badania złożyło 7 Wykonawców. Wykonawcą badania została firma WYG PSDB sp. z o.o. Umowa została podpisana 25 lipca 2014 r. Założony koszt badania to 52,89 tys. PLN. Badanie zrealizowane zostało w okresie: 25 lipca 2014 r. – 23 września 2014 r.

Celem głównym badania była ocena potrzeb województwa lubelskiego w zakresie realizacji projektów dotyczących profilaktyki chorób cywilizacyjnych i zawodowych.

Cel główny badania został osiągnięty dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

1. Identyfikacja potrzeb realizacji programów profilaktycznych z punktu widzenia pracowników i kadry zarządzającej.
2. Zdiagnozowanie potrzeb osób, które powróciły do pracy po dłuższej przerwie spowodowanej względami

zdrowotnymi, w kontekście uczestnictwa w programach zdrowotnych.

3. Ocena potrzeb w odniesieniu do tworzenia programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania schorzeniom istotnie wpływającym na dezaktywizację zawodową.
4. Ocena potrzeb realizacji programów profilaktycznych minimalizujących zdrowotne czynniki ryzyka zawodowego w miejscu pracy.

W badaniu uwzględniono następujące kryteria ewaluacyjne:

- **kryterium efektywności** – rozumiane jako stosunek nakładów do otrzymanych wyników;
- **kryterium skuteczności** – rozumiane jako stopień osiągnięcia celów, rezultatów określonych w obszarze profilaktyki chorób cywilizacyjnych i zawodowych;
- **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień dopasowania profilaktyki chorób cywilizacyjnych i zawodowych wobec zdiagnozowanych potrzeb odbiorców.

Wśród zastosowanych metod i technik badawczych znalazły się:

1. Analiza danych zastanych i literatury przedmiotu (desk research)
2. CATI z pracodawcami i pracownikami przedsiębiorstw
3. Mixed – mode design – badanie lekarzy medycyny pracy oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej
4. IDI – indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji zajmujących się ochroną zdrowia i działaniami w obszarze zdrowia publicznego
5. FGI – zogniskowany wywiad grupowy ze specjalistami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Wynikiem badania ewaluacyjnego są następujące rekomendacje operacyjne, których termin realizacji dotyczy okresu programowania 2014-2020:

- Programy profilaktyki zdrowia powinny skupiać się w znacznej mierze na chorobach zdefiniowanych w badaniu jako choroby cywilizacyjne (wynikające ze stylu życia, główne przyczyny zgonów, absencji chorobowych i hospitalizacji) oraz tych, które należą do głównych przyczyn dezaktywizacji. Dotyczy to chorób układu kostno-stawowego, chorób układu krążenia oraz zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania.
- Realizacja programów profilaktycznych powinna uwzględniać szereg różnego rodzaju instrumentów o charakterze edukacyjnym, informacyjnym w celu upowszechnienia programu oraz medycznym, a także ułatwiających wykonywanie badań, szczególnie na obszarach, które mają utrudniony dostęp do specjalistycznych badań (np. zwrot kosztów dojazdu na badanie, zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną).
- W realizowanych programach profilaktyki zdrowia należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie świadomości pracodawców i kadry zarządzającej (jako jedno z działań projektowych) w odniesieniu do zdrowotnych skutków występowania czynników ryzyka, takich jak stres wywołany sytuacją na rynku pracy oraz relacjami na linii pracodawca/kadra zarządzająca - pracownik. Należy uruchomić specjalne programy profilaktyki chorób związanych z występowaniem stresu w miejscu pracy.

Badania ewaluacyjne na poziomie IP 2

Zgodnie z zapisami Aneksu nr 5 z dnia 2 lutego 2011 r. do Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach PO KL pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Instytucją Wdrażającą (Instytucją Pośredniczącą II stopnia) zadania wynikające z ewaluacji wdrażanych Działań zostały przekazane Instytucji Pośredniczącej PO KL.

2. Analiza stanu realizacji Priorytetu w okresie objętym sprawozdaniem

W danym okresie sprawozdawczym alokacja środków UE wyrażona w PLN wyliczona jest zgodnie z algorytmem zawartym w Porozumieniu w sprawie realizacji Priorytetu/Działania/Poddziałania w ramach PO KL. Zastosowanie ma kurs euro 4,1798 PLN z 27 listopada 2014 r.

Alokacja finansowa w ramach komponentu regionalnego na lata 2007-2013 wynosi **2,41 mld PLN**:

Priorytet VI poziom alokacji wynosi – **800,1 mln PLN**,

Priorytet VII poziom alokacji wynosi – **513,83 mln PLN**,

Priorytet VIII poziom alokacji wynosi – **523,6 mln PLN**,

Priorytet IX poziom alokacji wynosi – **574,72 mln PLN**.

Analizując stan wdrażania PO KL w województwie lubelskim postęp finansowy widoczny jest zarówno w kontekście kontraktowania, jak i wydatkowania.

Konkursy, które były ogłaszane w ramach Priorytetów VI - IX PO KL cieszyły się zainteresowaniem wśród wnioskodawców. Wg stanu na koniec grudnia 2014 r. zostało złożonych 13 640 wniosków o wartości dofinansowania 8,68 mld PLN, z czego najwięcej, tj. 5 484 wnioski (40,21% ogółu) o wartości 2,70 mld PLN zostało złożonych w ramach Priorytetu IX PO KL.

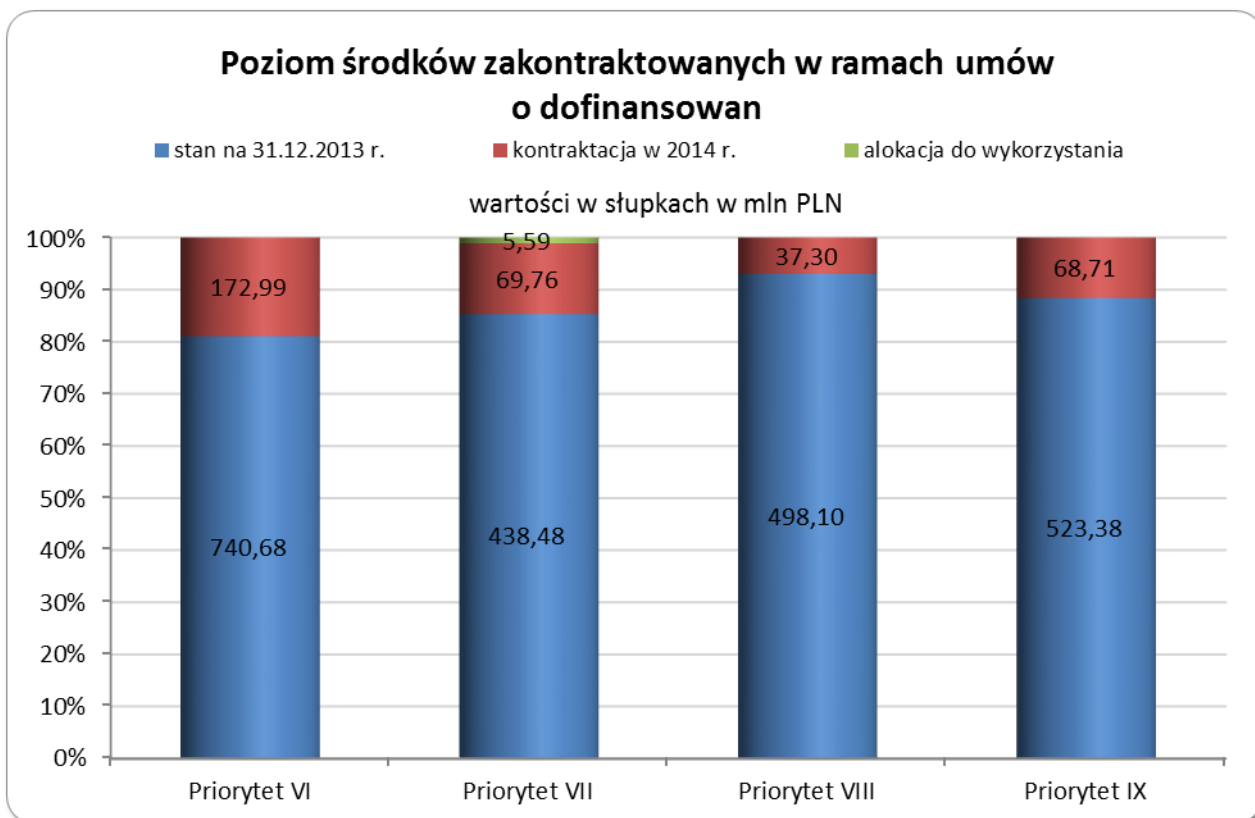
Ponadto na realizację projektów systemowych złożono 2 114 wniosków o wartości dofinansowania 1,10 mld PLN, z czego 1 545 wniosków (73,08% ogółu) o wartości 345,95 mln PLN zostało złożonych w ramach Priorytetu VII PO KL.

Ogółem złożono 15 754 wnioski o wartości dofinansowania 9,78 mld PLN.

W ramach Priorytetów VI - IX PO KL łącznie zostało podpisanych 3 355 umów o dofinansowanie o wartości (krajowy wkład publiczny) 2,55 mld PLN.

W przypadku projektów konkursowych zostało podpisanych 2 712 umów o wartości (krajowy wkład publiczny) 1,53 mld PLN, z czego najwięcej 1 035 umów (38,16% ogółu) o wartości (krajowy wkład publiczny) 507,99 mln PLN zostało podpisanych w ramach Priorytetu IX PO KL. Natomiast w przypadku projektów systemowych podpisano 643 umowy o wartości (krajowy wkład publiczny) 1,02 mld PLN, z czego najwięcej 372 umowy (57,85% ogółu) o wartości (krajowy wkład publiczny) 84,10 mln PLN zostało podpisanych również w ramach Priorytetu IX PO KL.

Stopień wykorzystania alokacji na lata 2007-2013, tj. 2,41 mld PLN pod względem wartości zawartych umów wyniósł 105,81%. W porównaniu do stanu na koniec 2013 r. nastąpił wzrost wykorzystania alokacji o 14,52 pkt. proc. Natomiast stopień wykorzystania alokacji na lata 2007-2013 pod względem zatwierdzonych wniosków o płatność wyniósł 90,04%. W porównaniu do stanu na koniec 2013 r. wzrost wykorzystania alokacji w tym zakresie nastąpił o 17,01 pkt. proc.

Powyższy wykres obrazuje poziom środków zakontraktowanych w ramach poszczególnych Priorytetów komponentu regionalnego PO KL wg stanu na dzień 31.12.2014 r. z odniesieniem do stanu na dzień 31.12.2013 r. Na podstawie wykresu zauważyć można, że w rozpatrywanym okresie największy wzrost kontraktacji wystąpił w Priorytecie VI PO KL (przyrost o 23,36%), natomiast najniższy w Priorytecie VIII PO KL (przyrost o 7,49%). Alokacja do wykorzystania dostępna jest tylko w ramach Priorytetu VII PO KL (5,59 mln).

Poziom wykorzystania alokacji

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

alokacja (krajowy wkład publiczny) na lata 2007-2013 dla Priorytetu VI PO KL – 800,1 mln PLN

W ramach całego **Priorytetu VI PO KL** w ujęciu narastającym podpisano **437** umów na kwotę **917,42 mln PLN** – w tym krajowy wkład publiczny **913,67 mln PLN**, stanowiący 114,19% dostępnej alokacji. Liczba podpisanych umów w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 12,05%, natomiast ich wartość o 23,36%. W ramach podpisanych 108 umów o wartości 727,35 mln PLN przewidywane są wydatki objęte pomocą publiczną. Wartość umów z pomocą publiczną stanowi 79,28% wartości umów podpisanych w ramach Priorytetu VI. Wydatki uznane za kwalifikowalne (krajowy wkład publiczny) w **2 792** zatwierdzonych wnioskach o płatność od początku realizacji Priorytetu VI wyniosły **800,66 mln PLN**, co stanowi 100,07% alokacji na lata 2007-2013. Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 19,57%, a ich wartość o 26,70%.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

alokacja (krajowy wkład publiczny) na lata 2007-2013 dla Priorytetu VII PO KL – 513,83 mln PLN

W ramach całego **Priorytetu VII PO KL** w ujęciu narastającym podpisano **723** umowy na kwotę **509,02 mln PLN** – w tym krajowy wkład publiczny **508,24 mln PLN**, stanowiący 98,91% dostępnej alokacji. Liczba podpisanych umów w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 4,63%, natomiast ich wartość o 15,91%. W ramach podpisanych 19 umów o wartości 22,89 mln PLN przewidywane są wydatki objęte pomocą publiczną. Wartość umów z pomocą publiczną stanowi 4,50% wartości umów podpisanych w ramach Priorytetu VII. Wydatki uznane za kwalifikowalne (krajowy wkład publiczny) w **5 820** zatwierdzonych wnioskach o płatność od początku realizacji Priorytetu VII wyniosły **438,62 mln PLN**, co stanowi 85,36% alokacji na lata 2007-2013. Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 16,56%, a ich wartość o 15,58%.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

alokacja (krajowy wkład publiczny) na lata 2007-2013 dla Priorytetu VIII POKL – 523,6 mln PLN

W ramach całego **Priorytetu VIII PO KL** w ujęciu narastającym podpisano **788** umów na kwotę **541,16 mln PLN** – w tym krajowy wkład publiczny **535,40 mln PLN**, stanowiący 102,25% dostępnej alokacji. Liczba podpisanych umów w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 9,75%, natomiast ich wartość o 7,49%. W ramach podpisanych 379 umów o wartości 260,30 mln PLN przewidywane są wydatki objęte pomocą publiczną. Wartość umów z pomocą publiczną stanowi 48,10% wartości umów podpisanych w ramach Priorytetu VIII. Wydatki uznane za kwalifikowalne (krajowy wkład publiczny) w **4 085** zatwierdzonych wnioskach o płatność od początku realizacji Priorytetu VIII wyniosły **461,69 mln PLN**, co stanowi 88,18% alokacji na lata 2007-2013. Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 21,98%, a ich wartość o 22,62%.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

alokacja (krajowy wkład publiczny) na lata 2007-2013 dla Priorytetu IX PO KL – 574,72 mln PLN

W ramach całego **Priorytetu IX PO KL** w ujęciu narastającym podpisano **1 407** umów na kwotę **598,18 mln PLN** – w tym krajowy wkład publiczny **592,09 mln PLN**, stanowiący 103,02% dostępnej alokacji. Liczba podpisanych umów w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 17,84%, natomiast ich wartość o 13,13%. W ramach podpisanej umowy o wartości 387,07 tys. PLN przewidywane są wydatki objęte pomocą publiczną. Wartość umowy z pomocą publiczną stanowi 0,06% wartości umów podpisanych w ramach Priorytetu IX. Wydatki uznane za kwalifikowalne (krajowy wkład publiczny) w **6 066** zatwierdzonych wnioskach o płatność od początku realizacji Priorytetu IX PO KL wyniosły **468,28 mln PLN**, co stanowi 81,48% alokacji na lata 2007-2013. Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 19,15%, a ich wartość o 26,70%.

W ramach komponentu regionalnego najwyższy poziom kontraktacji, niezmiennie, występuje w ramach Priorytetu VI PO KL, tj. 37,91% dostępnej alokacji (krajowy wkład publiczny) dla komponentu regionalnego, natomiast

najniższy poziom kontraktacji występuje w ramach Priorytetu VII PO KL, tj. 21,09% dostępnej alokacji. Również w ramach Priorytetu VI PO KL występuje najwyższy poziom wydatkowania, tj. 33,22% dostępnej alokacji, a najniższy poziom wydatkowania występuje, tak jak w przypadku kontraktacji, w ramach Priorytetu VII PO KL, tj. 18,2% dostępnej alokacji.

Należy podkreślić, iż w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego największy wzrost wartości zakontraktowania środków odnotowano w przypadku Priorytetu VI (o 172,99 mln PLN), najmniejszy zaś w Priorytecie VIII (o 37,30 mln PLN), podobnie było w poprzednim okresie sprawozdawczym. Tak jak w przypadku kontraktacji, najwyższy wzrost wartości wydatkowania w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wystąpił w ramach Priorytetu VI (o 168,75 mln PLN), a najniższy w ramach Priorytetu VII (o 59,11 mln PLN).

Wysoki wartości kontraktacji oraz wydatkowania wg stanu na koniec grudnia 2014 roku w ramach Priorytetu VI PO KL wynika przede wszystkim, jak już było podkreślane w poprzednich sprawozdaniach, z dużego zainteresowania wnioskodawców ogłaszanymi konkursami, w głównej mierze w ramach Działania 6.1 i 6.2 PO KL, którzy w zdecydowanej większości działają na zasadach komercyjnych oraz posiadają duże doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów finansowanych z EFS. Również grupy docelowe, tj. bezrobotni i osoby poszukujące pracy zainteresowane są wsparciem oferowanym w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VI PO KL, co wskazuje na adekwatność wsparcia do ich potrzeb (m.in. szkolenia zawodowe, staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej). Pozytywny wpływ na kontraktację oraz wydatkowanie w ramach Działania 6.1 PO KL ma również doświadczenie PUP/MUP z poprzedniego okresu programowania. Nie bez znaczenia jest również fakt wydatkowania całej alokacji w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL, tj. na zadania zwiększające dostępność do usług aktywizacyjnych w PUP poprzez dofinansowanie zatrudnienia pośredników pracy i doradców zawodowych oraz zwiększanie ich kompetencji.

Ponadto należy podkreślić, iż na wysoki wskaźnik wykorzystania alokacji w ramach Priorytetu VI PO KL miały wpływ głównie umowy i aneksy zawarte w ramach Działania 6.1 i 6.2 oraz zwiększenie alokacji na konkursy w ramach Poddziałania 6.1.1 i Działania 6.2, a także nadkontraktacja w ramach Poddziałania 6.1.3. Wysoki wskaźnik wykorzystania alokacji w ramach Priorytetu w głównej mierze spowodowany jest faktem, iż w ramach działań konkursowych ogłoszono wszystkie zaplanowane konkursy i w większości z nich (ogłaszanych w 2013 r.) podpisano umowy o dofinansowanie. Zakontraktowano również środki przeznaczone na działania systemowe, w tym zwiększone środki w ramach nadkontraktacji oraz środki dodatkowe przeznaczone przez IZ dla WUP w Lublinie w ramach przesunięcia środków z komponentu centralnego PO KL. Do zakontraktowania pozostały jeszcze niewielkie środki w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz Działania 6.2, przyznane decyzją KM PO KL na realizację Priorytetu VI PO KL, czyli tych, w których nie występują obawy niezakontraktowania środków. Wysoki poziom wydatkowania środków ma ścisły związek z wysoką kontraktacją i tym, iż dobiega końca okres programowania. Również wysoka stopa bezrobocia jaką charakteryzuje się województwo ma wpływ na duże zapotrzebowanie na formy wsparcia oferowane w ramach projektów, które poprzez swoją kompleksowość, w tym efekt zatrudnieniowy, są atrakcyjną i potrzebną formą wsparcia.

Przyczyną najmniejszego wzrostu wartości zakontraktowania środków w ramach Priorytetu VIII PO KL w odniesieniu do roku 2013 oraz w porównaniu do pozostałych priorytetów są przypadki rozwiązywania umów o dofinansowanie projektów, spowodowane m.in. problemami z rekrutacją uczestników projektu. Należy jednak podkreślić, iż w ramach Priorytetu VIII zakontraktowano 102,25% dostępnej alokacji na przedmiotowy Priorytet, a stopień wydatkowania wynosi 88,18%. Ponadto w przedmiotowym Priorytecie poziom wydatków kwalifikowalnych w zatwierdzonych wnioskach o płatność w stosunku do alokacji w poszczególnych działaniach jest porównywalny i wynosi odpowiednio 88,20% dla Działania 8.1 oraz 88,03% dla Działania 8.2.

Należy podkreślić również znaczny wzrost wartości wydatkowania w ramach Priorytetu IX PO KL, który wiąże się bezpośrednio ze wzrostem, w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, wartości kontraktacji (o 68,71 mln PLN) - wielkość środków jaka została zakontraktowana bezpośrednio przekłada się na wielkość wydatkowania. Ponadto należy podkreślić, iż pod koniec roku 2013 została zakończona realizacja niektórych projektów systemowych, co ma również przełożenie na stopień wydatkowania. Okres wdrażania projektów systemowych jest kilkuletni, stąd też wydatkowanie jest rozłożone w czasie.

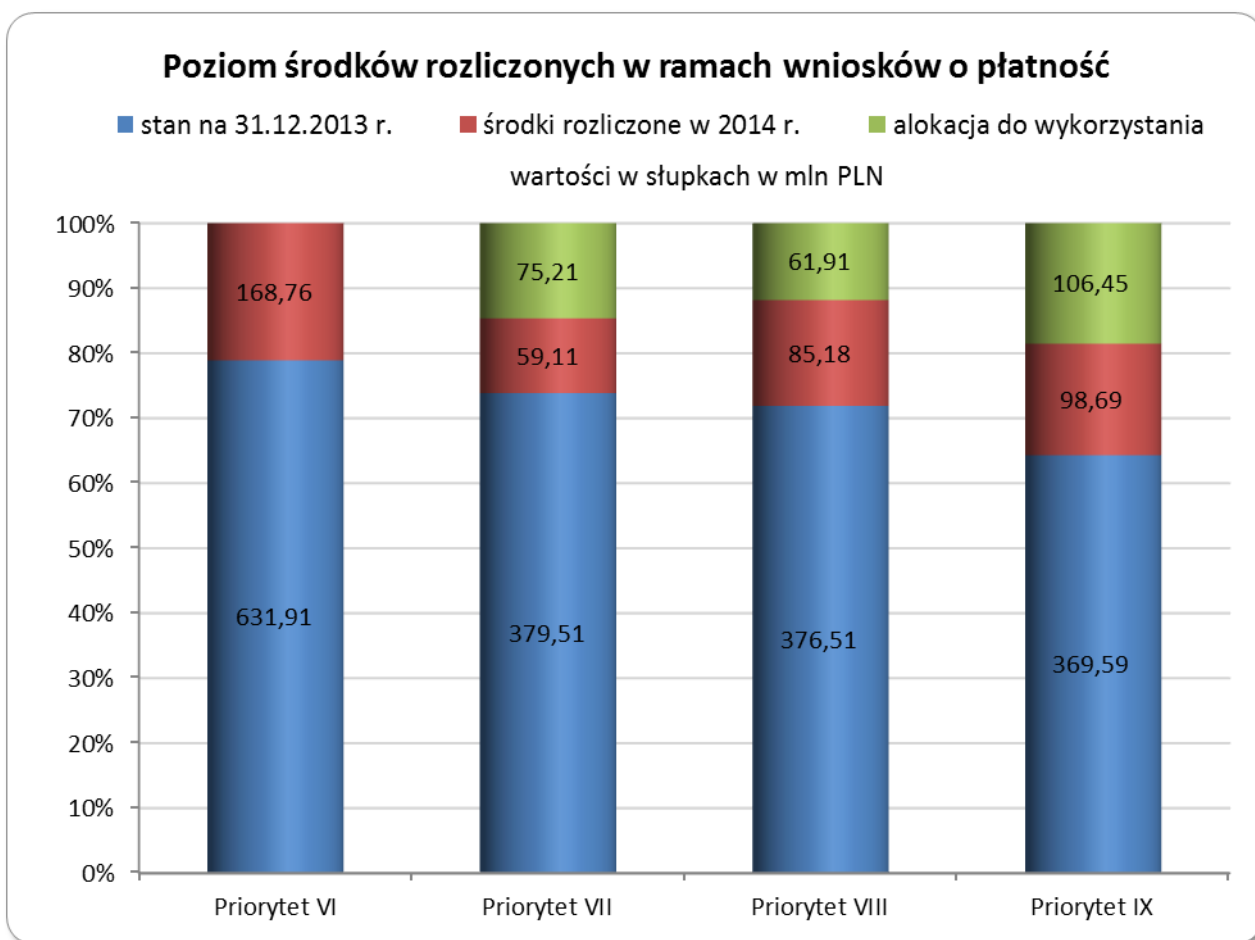
Jak już zostało wcześniej wskazane w ramach komponentu regionalnego najniższy (w porównaniu do pozostałych priorytetów) stopień kontraktacji i wydatkowania dotyczy Priorytetu VII PO KL. Należy jednak podkreślić, iż stan ten nie stanowi żadnego zagrożenia dla realizacji przedmiotowego Priorytetu. Wskaźnik wykorzystania alokacji w głównej mierze spowodowany jest faktem, iż w ramach działań konkursowych ogłoszono wszystkie zaplanowane konkursy i podpisano niemal wszystkie umowy o dofinansowanie. Wpływ na poziom kontraktowania i wydatkowania w ramach Priorytetu ma sytuacja występująca głównie w Działaniu 7.1, na które przeznaczono 62,44% alokacji.

W województwie lubelskim występuje bardzo duże zainteresowanie realizacją projektów systemowych wśród podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki, tj. OPS, PCPR i ROPS. Od początku realizacji programu niemalże wszystkie uprawnione podmioty realizowały i ok. 90% nadal realizuje umowy ramowe w Poddziałaniu 7.1.1 oraz 100% w Poddziałaniu 7.1.2. Wysoki stopień kontraktacji wynika z faktu, iż istniało i istnieje duże

zapotrzebowanie na środki na realizację działań dla osób korzystających z pomocy społecznej. Jak wynika z danych GUS Lublin (*Bank danych lokalnych*) w roku 2013 liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w województwie lubelskim wynosiła 211 310, co stanowi 9,8% liczby mieszkańców.

W latach 2008 – 2014 w realizację projektów systemowych zaangażowało się 230 ośrodków pomocy społecznej oraz centrów pomocy rodzinie, co stanowi 98% uprawnionych jednostek. Tak wysoki wskaźnik jest jednym z najwyższych w kraju. Odnotowano również znaczny stopień wydatkowania środków w ramach Działania 7.2. Część projektów, na które realizację zostały podpisane umowy w wyniku ostatnich ogłaszanych konkursów w ramach Poddziałania 7.2.1, w tym w wyniku zwiększenia alokacji, jest obecnie w początkowej fazie realizacji. Warto dodać, że w przyszłym okresie sprawozdawczym będzie nadal trwała procedura podpisywania umów, dzięki czemu cała dostępna w ramach ww. Poddziałania alokacja zostanie zakontraktowana.

Na poziom wydatkowania ma wpływ również fakt, iż ponad 25% dotychczas realizowanych umów w ramach Poddziałania 7.2.2 zakończyła się pod koniec 2014 lub część zakończy się w I połowie 2015 r. zaś ich wartość stanowi ponad 35% dotychczas zakontraktowanych środków. Biorąc pod uwagę dotychczasową realizację dofinansowanych w ramach Priorytetu VII projektów, a tym samym analizując ich sposób realizacji IP PO KL, nie widzi zagrożenia niewydatkowania zakontraktowanych środków.

Powyższy wykres obrazuje poziom środków rozliczonych w ramach poszczególnych Priorytetów komponentu regionalnego PO KL wg stanu na dzień 31.12.2014 r. z odniesieniem do stanu dzień 31.12.2013 r. Najwyższy poziom wykorzystania alokacji zaobserwować można w Priorytecie VI PO KL, najniższy w Priorytecie IX PO KL (81,48%). Na podstawie wykresu zauważyć można również, że w rozpatrywanym okresie największy przyrost wydatkowania wystąpił w Priorytecie VI i IX PO KL (ok. 26,1%), natomiast najniższy w Priorytecie VII PO KL (15,6%).

Przebieg procesu wnioskowania o wsparcie w ramach procedury konkursowej

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 6.1 PO KL ogłoszono 1 konkurs otwarty nr 1/POKL/6.1.2/2014.

Konkurs nr 1/POKL/6.1.2/2014 - wartość alokacji 900 tys. PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 180 tys. PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujący typ projektów:

Szkolenia, doradztwo oraz dofinansowanie studiów podyplomowych, studiów licencjackich i studiów magisterskich uzupełniających dla pracowników publicznych służb zatrudnienia wykonujących zadania związane z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych - zgodnie z długofalowymi kierunkami kształcenia określonymi przez wojewódzki urząd pracy na podstawie analizy potrzeb oraz specyfiki problemów występujących na terenie regionu.

Pomimo początkowo małego zainteresowania wśród zawężonej grupy uprawnionych wnioskodawców (21 powiatowych urzędów pracy) i mało atrakcyjnej formy wsparcia w porównaniu do poprzedniego konkursu, do końca okresu sprawozdawczego 12 wnioskodawców - 57,14% grupy upoważnionych jednostek złożyło wnioski o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 973,82 tys. PLN co stanowi 108,20% alokacji przeznaczonej na ww. konkurs.

W roku 2014 zostało podpisanych 12 umów o wartości 901,30 tys. PLN. Mimo mniejszego niż w latach poprzednich zainteresowania konkursem wśród wnioskodawców nie wystąpiły problemy z kontraktacją środków. Mniejsze zainteresowanie konkursem można postrzegać w typach proponowanych do dofinansowania operacji, które ograniczono jedynie do podnoszenia kwalifikacji pracowników PSZ i jednocześnie w ramach zmian SzOP zostały uzupełnione o komponent wdrożeniowy. Na mniejsze zainteresowanie konkursem mógł mieć również wpływ fakt realizowania projektów dofinansowanych w ramach wcześniejszych konkursów.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs zamknięty nr 1/POKL/6.1.1/2013 - wartość alokacji 13,50 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 2,70 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 1) *Identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie;*

- (Typ 3) *Wsparcie psychologiczno-doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy;*

- (Typ 4) *Realizacja programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:*

- *pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe,*

- *staże/praktyki zawodowe,*

- *szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,*

- *subsydiowanie zatrudnienia,*

- *wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia).*

W ramach niniejszego konkursu nastąpiło zwiększenie alokacji dostępnej na konkurs. Środki finansowe pozwalające na zwiększenie kwoty alokacji zostały przyznane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla województwa lubelskiego i pochodzą z przesunięć z komponentu centralnego PO KL. Zarząd Województwa Lubelskiego dnia 4 lutego 2014 r. zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu zamkniętego nr 1/POKL/6.1.1/2013. Na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 28,18 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 2,7 mln PLN). Dodatkowo możliwe jest również zakontraktowanie środków pochodzących z tzw. różnic kursowych, czego efektem są trwające negocjacje z wnioskodawcami mające na celu wykorzystanie alokacji w całości.

W związku z powyższym w przyszłym okresie sprawozdawczym nadal będzie trwała procedura podpisywania umów o dofinansowanie.

W roku 2014 trwała procedura podpisywania umów w ramach przedmiotowego konkursu. W bieżącym okresie sprawozdawczym podpisano 16 umów na kwotę 18,66 mln PLN, z czego 5 umów realizowało łącznie 1 oraz 3 typ projektu na kwotę 6,60 mln PLN, a pozostałe 11 umów realizowało wszystkie typy projektu na łączną kwotę 12,06 mln PLN. Łącznie w ramach konkursu do zakończenia okresu sprawozdawczego podpisano 26 umów na łączną kwotę 28,33 mln PLN, z czego 18 umów na kwotę 18,66 mln PLN zakłada realizację wszystkich typów projektu, zaś pozostałe 8 umów na kwotę 9,67 mln PLN zakłada realizację 1 i 3 typu wsparcia.

Konkurs zamknięty nr 2/POKL/6.1.1/2013- wartość alokacji 9,50 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1,90 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 1) *Identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie*

Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie;

- (Typ 3) *Wsparcie psychologiczno-doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy;*
- (Typ 4) *Realizacja programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:*

- *pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe,*
- *staże/praktyki zawodowe,*
- *szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,*
- *subsydiowanie zatrudnienia,*
- *wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia);*
- (Typ 6) *Wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej (regionalnej i międzyregionalnej) osób pozostających bez zatrudnienia (w tym w szczególności osób zamieszkujących na obszarach wiejskich);*
- (Typ 14) *Jednorazowy dodatek relokacyjny w wysokości 5 000 zł brutto dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca stałego zamieszkania (w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego), z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia.*

W okresie sprawozdawczym kontynuowana była ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie projektów oraz trwała procedura podpisywania umów. Łącznie w roku 2014 zostało podpisanych 9 umów na kwotę 7,88 mln PLN, w tym 7 umów na kwotę 6,60 mln PLN zakładało realizację 1 i 3 typu projektu, oraz 2 umowy na kwotę 1,28 mln PLN realizowały wszystkie typy projektu.

Tak jak w przypadku konkursu nr 1/POKL/6.1.1/2013, możliwe jest również zakontraktowanie środków pochodzących z tzw. różnic kursowych, czego efektem są trwające negocjacje z wnioskodawcami mające na celu wykorzystanie alokacji w całości. W związku z powyższym w przyszłym okresie sprawozdawczym nadal będzie trwała procedura podpisywania umów o dofinansowanie.

W województwie lubelskim szczególnym problemem jest bezrobocie wśród osób młodych. Stopa bezrobocia wśród osób w wieku 15-24 lata wynosi 32,50%, a w wieku 25-34 wynosi 12% (wg danych WUP w Lublinie). Brak kwalifikacji, czy też brak doświadczenia zawodowego sprawia, że ludzie młodzi mają coraz większe trudności w znalezieniu pracy, w wyniku czego rośnie liczba długotrwale bezrobotnych. Dostrzegając te problemy, WUP w Lublinie kierunkował wsparcie właśnie do grup doświadczających szczególnych trudności na rynku pracy, zobowiązując wnioskodawców do realizowania wsparcia kompleksowego i dostosowanego do potrzeb pracodawców. Wpływa to na zainteresowanie osób nieaktywnych zawodowo (głównie bezrobotnych) oferowanymi w projektach formami wsparcia wiążącymi się również z możliwością zatrudnienia (efektywność zatrudnieniowa w projektach). Ponadto, duże doświadczenie wnioskodawców w realizacji projektów oraz fakt, iż rok 2013 był ostatnim rokiem, w którym WUP w Lublinie ogłaszały konkursy w ramach Poddziałania 6.1.1, skutkowały bardzo dużym zainteresowaniem przedmiotowym konkursem.

Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 6.2 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkursy otwarte nr 1/POKL/6.2/2013 oraz nr 2/POKL/6.2/2013.

Ww. konkursy zostały ogłoszone na następujący typ projektów:

Bezwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) obejmujące:

- *doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej,*
- *przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej – o ile wszyscy członkowie są osobami, które rozpoczęły prowadzenie działalności w wyniku uczestnictwa w projekcie), do wysokości 40 tys. zł na osobę (lub 20 tys. zł na osobę w przypadku spółdzielni lub spółdzielni socjalnej),*
- *wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 6 / do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące:*

a) finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie do wysokości minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego,

b) szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu).

Konkurs nr 1/POKL/6.2/2013 – wartość alokacji 20 mln PLN, w tym min. 15% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 3 mln PLN).

W ramach niniejszego konkursu nastąpiło kilkakrotne zwiększenie alokacji dostępnej na konkurs. Środki finansowe pozwalające na zwiększenie kwot alokacji zostały przyznane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla województwa lubelskiego i pochodzą z przesunięć z komponentu centralnego PO KL. Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu otwartego nr 1/POKL/6.2/2013 dnia:

- 4 lutego 2014 r. - na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 34,68 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3 mln PLN);
- 8 kwietnia 2014 r. - na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 36,74 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3 mln PLN);
- 20 maja 2014 r. - na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 37,75 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3 mln PLN).

Decyzja o przesunięciu środków na właśnie ten konkurs spowodowana była chęcią dotarcia do szerokiej grupy docelowej obejmowanej wsparciem w ramach tego konkursu, a nie wyłącznie do osób w wieku 50+, jak ogranicza drugi konkurs. Ponadto decyzją KM PO KL województwo lubelskie uzyskało dodatkowe środki na realizację Priorytetu VI PO KL, które w części zostały przeznaczone na realizację Działania 6.2 – w ramach niniejszego konkursu (Uchwała 158 KM PO KL z dnia 10.12.2014 r.). Dodatkowo możliwe jest również zakontraktowanie środków pochodzących z tzw. różnic kursowych, czego efektem są trwające negocjacje z wnioskodawcami mające na celu wykorzystanie alokacji w całości. W związku z powyższym w przyszłym okresie sprawozdawczym nadal będzie trwała procedura podpisywania umów o dofinansowanie w ramach środków pochodzących z różnic kursowych.

Łącznie w ramach konkursu podpisano 18 umów o wartości 37,30 mln PLN. W przyszłym okresie sprawozdawczym nadal będzie trwała procedura podpisywania umów w ramach tego konkursu.

Konkurs nr 2/POKL/6.2/2013 – wartość alokacji 5 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1 mln PLN).

Dnia 8 kwietnia 2014 r. Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu otwartego nr 2/POKL/6.2/2013. Na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 7,06 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 1 mln PLN).

Łącznie w ramach konkursu podpisano 3 umowy na kwotę 6,05 mln PLN na 1 typ wsparcia. Pozostała część środków została przesunięta na konkurs 1/POKL/6.2/2013.

Konkursy ogłaszane w ramach Działania 6.2 cieszą się od początku wdrażania PO KL dużym zainteresowaniem. Słabość sektora przedsiębiorstw w województwie lubelskim sprawia, iż firmy nie są w stanie wygenerować odpowiedniej liczby miejsc pracy. W związku z powyższym województwo charakteryzuje niski wskaźnik zatrudnienia oraz wysoki wskaźnik bezrobocia. Jednym z narzędzi przeciwdziałania bezrobociu, w którym potencjalni uczestnicy projektów upatrują możliwość wejścia na rynek pracy jest właśnie rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wpływ na zainteresowanie nie tylko wśród uczestników projektu, ale i wnioskodawców ma fakt, iż pod względem liczby instytucji otoczenia biznesu województwo lubelskie zajmuje dobrą pozycję na tle innych województw. Na 50 ośrodków innowacji i przedsiębiorczości na Lubelszczyźnie, większość to ośrodki szkoleniowo-doradcze, zaliczane do „miękkich” form wsparcia przedsiębiorczości. Ponadto, duże doświadczenie wnioskodawców w realizacji projektów oraz fakt, iż rok 2013 był ostatnim rokiem, w którym WUP w Lublinie ogłaszał konkursy w ramach Działania 6.2, tak jak w przypadku Działania 6.1 PO KL, skutkowały bardzo dużym zainteresowaniem ogłaszanymi konkursami.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 7.2 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs zamknięty nr 1/POKL/7.2.1/2013 - wartość alokacji wynosiła 8 mln PLN (w tym min. 25% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą min. 2 mln PLN) w tym alokacja w wysokości 4 mln PLN wyodrębniona na realizację projektów skierowanych wyłącznie do osób w wieku 15 – 30 lat (w tym min. 25% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą min. 1 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 3) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy;
- (Typ 4) staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy;
- (Typ 5) poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej;
- (Typ 7) rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy;
- (Typ 11) poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy;
- (Typ 12) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia).

W ramach niniejszego konkursu nastąpiło kilkakrotne zwiększenie alokacji dostępnej na konkurs. Środki finansowe pozwalające na zwiększenie kwot alokacji zostały przyznane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla województwa lubelskiego i pochodzą z przesunięć z komponentu centralnego PO KL. Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu zamkniętego nr 1/POKL/7.2.1/2013 dnia:

- 4 lutego 2014 r. - na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 20,58 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 2 mln PLN), w tym alokacja w wysokości 5,08 mln PLN wyodrębniona na realizację projektów skierowanych wyłącznie do osób w wieku 15 – 30 lat (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości min. 1 mln PLN);

- 3 czerwca 2014 r. - na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 22,81 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 2 mln PLN), w tym alokacja w wysokości 5,08 mln PLN wyodrębniona na realizację projektów skierowanych wyłącznie do osób w wieku 15 – 30 lat (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości min. 1 mln PLN).

Dodatkowo na ten konkurs zostały przesunięte środki niewykorzystane w ramach konkursu nr 2/POKL/7.2.1/2013.

W roku 2014 trwała procedura podpisywania umów. Łącznie podpisano 21 umów na kwotę 23,25 mln PLN, w tym 5 umów na kwotę 5,63 mln PLN zakładały realizację 3, 4, 5 i 7 typu projektu, 7 umów na kwotę 8,32 mln PLN zakładały realizację 3, 4 i 5 typu projektu, 5 umów na kwotę 5,92 mln PLN zakładały realizację 3, 4, 5 i 11 typu projektu, 3 umowy o wartości 2,65 mln PLN zakładały realizację 3, 4 i 7 typu projektu oraz 1 umowa, który zakładała realizację 3, 4, 5, 7 i 11 typu projektu na kwotę 730,09 tys. PLN.

W ramach niniejszego konkursu proces podpisywania umów trwać będzie jeszcze w przyszłym okresie sprawozdawczym w ramach środków pochodzących z różnic kursowych.

Jak wynika z badań prowadzonych przez Obserwatorium Integracji Społecznej *Polska należy do krajów o najwyższym stopniu zagrożenia ubóstwem dzieci i młodzieży, chociaż w ostatnich latach obserwuje się poprawę sytuacji w tym zakresie. Stopa ubóstwa wśród gospodarstw domowych złożonych z dwóch osób dorosłych z przynajmniej 3 dzieci na utrzymaniu wynosiła 30% osób (Diagnoza Stanu Zastanego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, kwiecień 2010)*. W województwie na koniec 2012 r. ponad 235 tys. os. korzystało z pomocy społecznej w tym ok. 21,5 tys. os. przyznano decyzją świadczenia z powodu bezrobocia. Dostrzegając te problemy, WUP w Lublinie proponuje realizację wsparcia w postaci aktywizacji społecznej poprzez aktywizację zawodową a tym samym kierunkuje wsparcie do osób młodych, zobowiązując wnioskodawców do realizowania wsparcia kompleksowego. Wpływa to na zainteresowanie osób wykluczonych społecznie (głównie bezrobotnych) oferowanymi w projektach formami wsparcia wiążącymi się również z możliwością zatrudnienia (efektywność zatrudnieniowa w projektach). Ponadto, duża liczba i ogromne doświadczenie wnioskodawców w realizacji projektów oraz fakt, iż rok 2013 był ostatnim rokiem, w którym WUP w Lublinie ogłaszał konkursy w ramach Poddziałania 7.2.1, skutkowały bardzo dużym zainteresowaniem ogłaszanymi konkursami.

Konkurs otwarty nr 2/POKL/7.2.1/2013 – wartość alokacji 4 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 800 tys. PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 1) wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej, tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej;

- (Typ 10) wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe, w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach ww. konkursu kontynuowana była ocena merytoryczna oraz trwała procedura podpisywania umów. Podpisano 3 umowy o wartości 1,90 mln PLN, które zakładały realizację 1 typu projektu.

Konkurs cieszył się umiarkowanym zainteresowaniem wśród wnioskodawców, z uwagi na m.in. kryteria dostępu które ograniczały wsparcie na tworzenie pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży, o których mowa w typie operacji 10 wyłącznie na terenie tej gminy, w której takie formy obecnie nie funkcjonują oraz tworzenie podmiotów integracji społecznej tj. CIS i/lub KIS i /lub ZAZ, o których mowa w typie operacji 1 wyłącznie na terenie powiatu, w którym takie podmioty obecnie nie funkcjonują, jak również konieczność zagwarantowania, że po zakończeniu realizacji projektu, utworzony podmiot integracji społecznej będzie funkcjonował przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu. Jednakże działania IOK miały na celu zaktywizowanie tych obszarów, które dotychczas z różnych przyczyn nie korzystały z tego typu wsparcia, a tym samym zwiększenie dostępności do form aktywizacji zarówno społecznej jak i zawodowej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym bądź wykluczonych społecznie do usług świadczonych przez tego typu instytucje. Jak wynika z raportu *Diagnoza sektora ekonomii społecznej w województwie lubelskim*, na terenie województwa lubelskiego funkcjonują 2 CIS, 18 KIS oraz 5 ZAZ. Województwo lubelskie charakteryzuje się najwyższym w kraju ponad 30% wskaźnikiem zagrożenia ubóstwem i jego wartość systematycznie rośnie. Ponadto jak wynika z powyższego raportu na terenie województwa można zauważyć koncentrację działających podmiotów ekonomii społecznej na terenie dużych miast, zatem zasadne jest zwiększenie dostępu do form wsparcia oferowanych przez ww. podmioty na terenie całego województwa.

Konkurs otwarty nr 1/POKL/7.2.2/2013 - wartość alokacji 9 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1,80 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujący typ projektów:

- (Typ 2) *wsparcie na założenie spółdzielni socjalnej, przystąpienie do/lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej przez zastosowanie w ramach projektu co najmniej dwóch z następujących instrumentów:*

- *wsparcie szkoleniowe i doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/lub przystąpienia i/lub pracy w spółdzielni socjalnej, w tym szkolenia zawodowe potrzebne do pracy w spółdzielni socjalnej,*

- *przyznanie środków finansowych dla spółdzielni socjalnej na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej – do wysokości 20 tys. zł na:*

- *założyciela, w przypadku spółdzielni socjalnych utworzonych przez osoby fizyczne*

- *osobę fizyczną przystępującą do spółdzielni socjalnej*

- *osobę zatrudnioną w spółdzielni socjalnej zgodnie z art. 5a ust.1 ustawy o spółdzielniach socjalnych w przypadku spółdzielni utworzonych przez podmioty, o których mowa w art.4 ust.2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych,*

- *wsparcie pomostowe obejmujące finansowe wsparcie pomostowe połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu przyznaných środków.*

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach przedmiotowego konkursu kontynuowano proces oceny formalnej, merytorycznej oraz przeprowadzono procedurę podpisywania umów. W ramach niniejszego konkursu podpisano już wszystkie umowy o dofinansowanie tj. podpisano 6 umów na łączną kwotę 8,70 mln PLN.

Dane dotyczące liczby złożonych wniosków wskazują na duże zainteresowanie wśród wnioskodawców projektami oferującymi wsparcie w postaci dotacji na założenie spółdzielni socjalnej. Ten typ projektów analogicznie, jak w konkursie ogłoszonym w roku 2012 cieszył się dużą „popularnością”, co może wynikać z kompleksowego charakteru wsparcia, jakie mogą otrzymać spółdzielnie socjalne, tj. szkolenia przed założeniem spółdzielni socjalnej, wsparcie również w okresie działalności spółdzielni ale przede wszystkim środki finansowe bezzwrotne na założenie spółdzielni socjalnej, co z punktu widzenia osób zakładających taki podmiot i ich sytuacji na rynku pracy jest rzeczą bardzo istotną.

Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 7.4 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs otwarty nr 1/POKL/7.4/2013 - wartość alokacji 5 mln PLN, w tym min. 20% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 1) *programy aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, w ramach których dla każdego z uczestników przygotowywane i realizowane są indywidualne plany działania, opracowane w oparciu o analizę*

predyspozycji zawodowych danej osoby niepełnosprawnej, obejmujące co najmniej dwie formy wsparcia spośród następujących:

- poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej,
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby niepełnosprawnej przez trenera pracy/asystenta zawodowego u pracodawcy,
- staże i praktyki zawodowe,
- subsydiowane zatrudnienie,
- skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ,
- usługi społeczne przewyższające indywidualne bariery w integracji społecznej i powrocie na rynek pracy, w tym usługi asystenta osobistego,
- wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia),
- specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby niepełnosprawnej,
- jednorazowy dodatek relokacyjny w wysokości 5 000 zł brutto dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca stałego zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia;
- (Typ 2) działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową, czyli osobami niepełnosprawnymi).

W roku 2014 w ramach ww. konkursu kontynuowana była ocena merytoryczna oraz trwała procedura podpisywania umów. Łącznie od początku konkursu podpisano 6 umów na łączną kwotę 4,38 mln PLN, które zakładały realizację 1 typu projektu. Procedura podpisywania umów będzie kontynuowana w przyszłym okresie sprawozdawczym, w celu zakontraktowania całej alokacji na Działanie.

Województwo lubelskie wyróżnia się w kraju największą, obok woj. małopolskiego częstotliwością występowania zjawiska niepełnosprawności. Liczba 185 osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców plasuje nasz region na pierwszym miejscu w kraju (205 osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców na wsi i 164 w mieście). W województwie lubelskim dochód z pracy był głównym źródłem utrzymania dla 43 250 osób niepełnosprawnych (10,6% niepełnosprawnych mieszkańców Lubelszczyzny). Z niezarobkowych źródeł utrzymywało się 364 167 (89,3%). (*Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2005-2013*). Z badania przeprowadzonego przez Obserwatorium Integracji Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie wynika, że osoby niepełnosprawne należą do grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym. Procent wskazań na grupę osób niepełnosprawnych, jako grupę zagrożoną wykluczeniem wyniósł wśród instytucji uczestniczących w badaniu 83,64%. Ludzie niepełnosprawni stanowią jedną z najliczniejszych grup korzystających ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Niepełnosprawność zajęła 3 miejsce wśród przyczyn ubiegania się o świadczenia w ramach pomocy społecznej. Według danych WUP w Lublinie na koniec grudnia 2014 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego zarejestrowanych było 5 016 niepełnosprawnych. Dostrzegając te problemy, WUP w Lublinie zobowiązuje wnioskodawców do realizowania wsparcia kompleksowego i dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych gdzie obligatoryjne jest stosowanie usług aktywizacyjnych, obejmujących szkolenie teoretyczne oraz możliwość praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w zakładzie pracy. Pomoc ta powinna być również uzasadniona realnymi potrzebami uczestnika projektu, poprzedzonymi analizą potrzeb i oczekiwań oraz opracowaniem Indywidualnego Planu Działania. Działania takie mogą wpływać na zainteresowanie osób niepełnosprawnych oferowanymi w projektach formami wsparcia wiążącymi się również z możliwością zatrudnienia (efektywność zatrudnieniowa w projektach). Ponadto, duża liczba złożonych wniosków o dofinansowanie oraz doświadczenie wnioskodawców w realizacji wsparcia na rzecz os. niepełnosprawnych (stosowane wcześniej w konkursach kryteria dostępu i strategiczne dot. osób niepełnosprawnych) świadczą o potrzebie realizacji takiego typu wsparcia.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 8.1 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs otwarty nr 1/POKL/8.1.1/2013 - wartość alokacji 10 mln PLN, w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1 mln PLN). W roku 2013 w ramach konkursu nastąpiło zwiększenie alokacji do kwoty 32 mln PLN, w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 3,20 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujące typy projektów:

- (Typ 1) *ogólne i specjalistyczne szkolenia i/lub doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) w zakresie zgodnym ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw i formie odpowiadającej możliwościom organizacyjno – technicznym przedsiębiorstwa;*
- (Typ 2) *doradztwo dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP), w tym dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.*

W ramach niniejszego konkursu nastąpiło kilkakrotne zwiększenie alokacji dostępnej na konkurs. Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu otwartego nr 1/POKL/8.1/2013 dnia:

- 20 maja 2014 r.- na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 34,50 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3,45 mln PLN);
- 15 października 2014 r.- na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 35 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3,50 mln PLN);
- 13 listopada 2014 r.- na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 36,40 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3,64 mln PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym trwała ocena formalna i merytoryczna złożonych wniosków oraz procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów. W ramach ww. konkursu wnioskodawcy złożyli łącznie 236 wniosków o dofinansowanie o wartości ogółem 114,94 mln PLN, co stanowi 315,77% dostępnej alokacji na konkurs. Największym zainteresowaniem cieszył się pierwszy typ projektu, tj. 192 wnioski o wartości 95,51 mln PLN. W ramach przedmiotowego konkursu do 31 grudnia 2014 roku podpisano 74 umowy o dofinansowanie projektu o wartości ogółem 33,63 mln PLN, z czego w ramach 1 typu podpisano 63 umowy (28,84 mln PLN), w ramach 2 typu 7 umów (3,70 mln PLN), natomiast zarówno w ramach 1 i 2 typu podpisano 4 umowy (1,09 mln PLN).

Powyższe dane odzwierciedlają duże zainteresowanie wśród wnioskodawców projektami głównie szkoleniowymi dla przedsiębiorstw i ich pracowników, w stosunku do początkowego etapu wdrażania okresu programowania 2007-2013. Znaczną różnicę w poziomie zainteresowania wnioskodawców można zaobserwować w liczbie wniosków o dofinansowanie złożonych na dany typ projektu. Największym zainteresowaniem w ramach przedmiotowego konkursu cieszył się 1 typ projektu. Wnioskodawcy pomimo wymagających kryteriów dostępu oraz występującej pomocy publicznej/pomocy de minimis chętnie aplikowali o środki, co potwierdza liczba złożonych wniosków oraz dwukrotne zwiększenie alokacji przeznaczonej na konkurs. Na liczbę złożonych wniosków może mieć również wpływ to, iż wnioskodawcy chcieli skorzystać z szansy na dofinansowanie zaplanowanych przedsięwzięć jeszcze w ramach obecnego okresu programowania.

Drugi typ projektów nadal nie cieszy się dużą „popularnością”, co może wynikać głównie ze specjalistycznego charakteru wsparcia, jakie mogą otrzymać przedsiębiorstwa, tj. doradztwo, którego celem jest rozwiązanie lub przedstawienie propozycji rozwiązania konkretnego problemu, zaś jego efektem powinno być opracowanie i/lub wdrożenie określonych usprawnień i działań w obszarze objętym usługą doradczą. Dodatkowo utrudnienie stanowić może ograniczenie wynikające z § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zgodnie z którym doradztwo nie może zawierać wydatków na zakup usług doradztwa podatkowego, prawniczego lub reklamowego, które stanowią element stałej lub okresowej działalności beneficjenta pomocy lub są związane z jego bieżącymi wydatkami operacyjnymi.

Działanie 8.2 Transfer wiedzy

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 8.2 PO KL (podobnie jak w przypadku roku 2013).

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 9.1 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura

podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs otwarty nr 2/POKL/9.1.2/1013 - wartość alokacji 10 mln PLN, w tym min. 9% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 900 tys. PLN). W roku 2013 w ramach konkursu nastąpiło czterokrotne zwiększenie alokacji do 33,25 mln PLN w tym min. 9% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 2,99 mln PLN). Ww. konkurs został ogłoszony na jeden typ projektów:

1. Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia (z wyłączeniem działań dotyczących indywidualizacji nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych), w szczególności obejmujące:

- *dotatkowe zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia;*
- *doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym);*
- *programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa) umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki;*
- *dotatkowe zajęcia (pozaekscyplinarne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych;*
- *rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno – zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery);*
- *wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne;*
- *wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania.*

Dnia 27 maja 2014 r. Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził zmiany w Dokumentacji konkursowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 dla konkursu otwartego nr 2/POKL/9.1.2/2013. Na dofinansowanie projektów przeznaczono kwotę 35,25 mln PLN (w tym rezerwa finansowa na procedurę odwoławczą w wysokości minimum 3,17 mln PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym trwała ocena merytoryczna złożonych wniosków oraz procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów.

Łącznie w ramach przedmiotowego konkursu podpisano 94 umowy o dofinansowanie projektu o wartości 35,67 mln PLN.

Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony wnioskodawców, czego dowodem jest liczba złożonych wniosków o dofinansowanie. Skala problemów, z jakimi borykają się szkoły prowadzące kształcenie ogólne w województwie lubelskim wskazuje na potrzebę głębokich, kompleksowych i trwałych zmian jakościowych na każdym etapie kształcenia ogólnego. Projekty stanowiące programy rozwojowe szkół prowadzących kształcenie ogólne są jednym z kluczowych instrumentów, które pozwolą na trwałe i kompleksowe zmodernizowanie oferty szkół oraz istotne podniesienie jakości kształcenia. Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania Poddziałania 9.1.2 PO KL wskazują na duże zapotrzebowanie na tego typu projekty. Rok 2013 był ostatnim w ramach perspektywy finansowej 2007-2013, dlatego IP dążyła do zakontraktowania wszystkich środków dostępnych na ww. Poddziałanie, celem dofinansowania możliwie największej liczby projektów, czego dowodem jest dwukrotne wznawianie naboru w oraz pięciokrotne zwiększenie alokacji przeznaczonej na konkurs.

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 9.2 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs otwarty nr 3/POKL/9.2/2013 - wartość alokacji 10 mln PLN, w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1 mln PLN). W roku 2013 w ramach konkursu nastąpiło zwiększenie alokacji do kwoty 22,80 mln PLN w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 2,28 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na jeden typ projektów:

Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami w zakresie:

- *organizacji staży i/lub praktyk dla uczniów szkół zawodowych obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu,*
- *przygotowania zawodowego młodocianego pracownika, obejmującego naukę zawodu lub przyuczenie*

do wykonywania określonej pracy.

W bieżącym okresie sprawozdawczym trwała procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów. W ramach ww. konkursu wnioskodawcy złożyli łącznie 34 wnioski o dofinansowanie o wartości ogółem 54,68 mln PLN, co stanowi 239,82% dostępnej alokacji na konkurs. Łącznie w ramach tego konkursu zostało podpisanych 12 umów o dofinansowanie projektu o wartości 21,14 mln PLN.

Należy podkreślić, iż w stosunku do lat poprzednich wzrosło zainteresowanie ze strony wnioskodawców przedmiotowym konkursem, pomimo iż wprowadzony został w *Szczegółowym Opisie Priorytetów 2007-2013 PO KL* nowy i trudny typ projektów, którego realizacja dotyczy wąskiej grupy docelowej. Na liczbę złożonych projektów i podpisanych umów znaczący wpływ miało również określenie w *SzOP 2007-2013 PO KL* okresu realizacji staży (okres letni) oraz wprowadzenie przez Instytucję Pośredniczącą PO KL kryterium dostępu polegającego na objęciu wsparciem co najmniej 3 szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe i co najmniej 30% uczniów z każdej szkoły lub placówki. Ponadto czynnikiem wpływającym na popularność konkursu jest zwiększenie limitu na wydatki w ramach cross-finansingu do 40% wartości projektu oraz zrozumienie przez wnioskodawców wagi praktycznej nauki zawodu.

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 9.4 PO KL.

Ponadto nie była prowadzona żadna procedura związana z konkursem ogłoszonym w roku 2013 w ramach ww. Działania.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 9.5 PO KL (podobnie jak w przypadku roku 2013).

Działanie 9.6 Upowszechnienie uczenia się dorosłych

W roku 2014 nie przewidziano ogłoszenia konkursów w ramach Działania 9.6 PO KL.

Konkursy ogłoszone w roku 2013 – nabór, ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz procedura podpisywania umów w roku 2014.

Konkurs otwarty nr 5/POKL/9.6.2/2013 - wartość alokacji 5 mln PLN, w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 500 tys. PLN). W roku 2013 w ramach konkursu nastąpiło dwukrotne zwiększenie alokacji do 18 mln PLN w tym min. 10% rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą (min. 1,80 mln PLN).

Ww. konkurs został ogłoszony na następujący typ projektów:

- *szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych.*

W bieżącym okresie sprawozdawczym trwała procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów.

W ramach konkursu wnioskodawcy złożyli łącznie 118 wniosków o dofinansowanie realizacji projektu o wartości 61,48 mln PLN, co stanowi 341,56% dostępnej alokacji na konkurs. Łącznie w ramach tego konkursu zostało podpisanych 36 umów o dofinansowanie projektu o wartości 17,80 mln PLN.

Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem ze względu na liczne grono firm szkoleniowych oraz organizacji pozarządowych posiadających status instytucji szkoleniowych przygotowanych do aplikowania i realizacji projektów będących przedmiotem konkursu, a także ze względu na mało skomplikowany typ projektu. Ponadto, w konkursie mają zastosowanie tzw. uproszczone formy rozliczania kosztów bezpośrednich, co do których na dzień ogłaszania konkursu IP dysponowała już kompleksowymi wyjaśnieniami ze strony IZ PO KL. Dzięki polityce szkoleniowej IP udało się dobrze przygotować Wnioskodawców do aplikowania i realizacji projektów, co zaowocowało dużą popularnością konkursu. Ponadto, kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, będące przedmiotem konkursu znajduje się w obrębie zainteresowania wielu firm szkoleniowych, co z pewnością przyczyniło się do wzrostu zainteresowania konkursem.

Realizacja projektów systemowych

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL.

Projekt pt. *Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy – kontynuacja* o wartości 1,53 mln PLN. Okres realizacji projektu 01.09.2013 r. – 30.06.2015 r. Celem projektu jest wzrost wiedzy na temat zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy województwa lubelskiego oraz na temat dobrych praktyk radzenia sobie z wymaganiami rynku pracy wśród 1 250 interesariuszy projektu (uczniów szkół, osób niepełnosprawnych, 50+, matek powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka, innych użytkowników wirtualnego doradcy) oraz 100 instytucji kreujących ofertę szkoleniową i doradczą (w tym WUP, PUP, firmy szkoleniowe, OHP, projektodawcy RPO, inne instytucje będące użytkownikami „Wirtualnego doradcy”).

Do 31 grudnia 2014 r. zatwierdzono cztery wnioski o płatność na kwotę 708,76 tys. PLN, co stanowi 46,32% całkowitej wartości projektu.

Na koniec okresu sprawozdawczego zostały osiągnięte następujące rezultaty projektu:

- 9 prezentacji rezultatów badań na konferencjach/seminariach pozaprojektowych (rezultat został osiągnięty na poziomie 112,50% wartości docelowej);
 - 5 sprawozdań/notatek służbowych z konferencji/seminariów związanych z obszarem rynku pracy (rezultat został osiągnięty na poziomie 62,50% wartości docelowej);
 - 1 utworzony i udostępniony komponent wdrożeniowy – strona www wirtualny doradca (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
 - 3 spoty radiowe (rezultat został osiągnięty na poziomie 75% wartości docelowej);
 - 2 programy telewizyjne (rezultat został osiągnięty na poziomie 40% wartości docelowej);
 - 10 opracowań elektronicznych – raporty miesięczne najpopularniejszych stanowisk z *Monitoringu ofert pracy w woj. lubelskim* (rezultat został osiągnięty na poziomie 55,56% wartości docelowej);
 - 3 stenogramy ze spotkań Rady Programowej (rezultat został osiągnięty na poziomie 60% wartości docelowej);
 - 6 godzin spotkań Rady Programowej (rezultat został osiągnięty na poziomie 60% wartości docelowej);
 - 6 prezentacji z Rady Programowej dot. poruszanych tematów (rezultat został osiągnięty na poziomie 120% wartości docelowej);
 - 1 szczegółowy raport okresowy z Monitoringu ofert pracy woj. lubelskiego (rezultat został osiągnięty na poziomie 50% wartości docelowej);
 - 1 prezentacja multimedialna upowszechniająca przez stronę LORP wnioski z panelu ekspertów (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
 - 4 raporty z przeprowadzonych badań/analiz na temat regionalnego/lokalnego rynku pracy (rezultat został osiągnięty na poziomie 28,57% wartości docelowej);
 - 1 332 unikalnych pobrań/odkryć raportów (rezultat został osiągnięty na poziomie 78,35% wartości docelowej);
 - 1 raport końcowy z badania *Losów absolwentów szkół województwa lubelskiego* (rezultat został osiągnięty na poziomie 50,00% wartości docelowej);
 - 1 raport końcowy z badania *Potrzeb i oczekiwań przedsiębiorstw* (rezultat został osiągnięty na poziomie 50,00% wartości docelowej);
 - 62 użytkowników wirtualnego doradcy, którzy zadeklarowali podniesienie wiedzy nt. zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności nt. dobrych praktyk-komponent wdrożeniowy (rezultat został osiągnięty na poziomie 6,20% wartości docelowej);
 - 29 uczniów potwierdzających, że zwiększyli wiedzę niezbędną przy kreowaniu kariery (rezultat został osiągnięty na poziomie 7,25% wartości docelowej);
 - 10 osób 50+, niepełnosprawnych, matek powracających na rynek pracy, które zwiększyły wiedzę na temat radzenia sobie z wymaganiami rynku pracy (rezultat został osiągnięty na poziomie 10% wartości docelowej);
 - 26 instytucji, które zwiększyły wiedzę na temat zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności niezbędną do kreowania oferty szkoleniowo-doradczej (rezultat został osiągnięty na poziomie 52% wartości docelowej).
- W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w zakresie projektu. Znaczące zmiany dotyczyły podniesienia wartości docelowych wskaźników zaplanowanych do osiągnięcia. Ponadto odstąpiono od umowy z wykonawcą projektów graficznych, ze względu na opóźnienia w dostarczaniu projektów graficznych, z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Projekt ulotki odebrano po 5 dniach roboczych po terminie umownym, zaś projekt raportu nie został wykonany w całości (po 7 dniach roboczych po terminie umownym otrzymano 10% materiału). Wykonawcę obciążono karami umownymi, a następnie wyłoniono nowego wykonawcę.

W okresie sprawozdawczym zostały ogłoszone i rozstrzygnięte następujące przetargi nieograniczone:

- na wykonanie projektów graficznych,
- na druk biuletynu informacyjnego, materiałów informacyjnych i publikacji,
- na realizację w roku 2014 ilościowego badania „*Potrzeby i oczekiwania pracodawców zatrudniających co najmniej 10 pracowników*”.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

W ramach Priorytetu VII PO KL nie są realizowane projekty własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie (IP2) w trybie systemowym.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL.

Projekt pt. *Outplacement dla oświaty* o wartości 8,09 mln PLN. Okres realizacji projektu 01.04.2014 r. – 30.09.2015 r. Celem projektu jest zwiększenie szans na regionalnym rynku pracy 400 pracowników sektora oświaty z województwa lubelskiego, w szczególności nauczycieli zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia, w wyniku czego 200 pracowników sektora oświaty uzyska zatrudnienie. Projekt realizowany jest w partnerstwie WUP w Lublinie z: PUP Lublin, PUP Zamość, PUP Radzyń Podlaski, PUP Chełm i PUP Puławy
Do 31 grudnia 2014 r. zatwierdzono dwa wnioski o płatność na kwotę 2,66 mln PLN, co stanowi 32,88% całkowitej wartości projektu.

Na koniec okresu sprawozdawczego zostały osiągnięte następujące rezultaty projektu:

- 264 osoby zostały objęte wsparciem w ramach projektu (rezultat został osiągnięty na poziomie 66% wartości docelowej);
- 14 osób zakończyło udział w projekcie (rezultat został osiągnięty na poziomie 3,59% wartości docelowej);
- 14 osób podjęło/ utrzymało zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie (rezultat został osiągnięty na poziomie 7,18% wartości docelowej);
- 52 osoby podjęły samozatrudnienie (rezultat został osiągnięty na poziomie 86,67% wartości docelowej);
- 34 osoby zostały skierowane na staż (rezultat został osiągnięty na poziomie 33,66% wartości docelowej);
- 43 osoby otrzymały zaświadczenia/certyfikaty o ukończeniu szkolenia (rezultat został osiągnięty na poziomie 18,30% wartości docelowej);
- 1 osoba, której wypłacono dodatek relokacyjny (rezultat został osiągnięty na poziomie 10% wartości docelowej);
- 9 osób podpisało umowę na udział w studiach podyplomowych (rezultat został osiągnięty na poziomie 9% wartości docelowej);
- 259 osób zostało objętych poradnictwem zawodowym (rezultat został osiągnięty na poziomie 64,75% wartości docelowej);
- 211 osób zostało objętych pośrednictwem pracy (rezultat został osiągnięty na poziomie 62,06% wartości docelowej);
- 24 osoby zmieniły kwalifikacje zawodowe (rezultat został osiągnięty na poziomie 21,43% wartości docelowej);
- 216 osób, którym opracowano Indywidualny Plan Działania (rezultat został osiągnięty na poziomie 54% wartości docelowej);
- 259 opinii na temat uczestników projektu opracowanych przez doradców zawodowych (rezultat został osiągnięty na poziomie 64,75% wartości docelowej);
- 211 opinii na temat uczestników projektu opracowanych przez pośredników pracy (rezultat został osiągnięty na poziomie 62,06% wartości docelowej);
- 3 osoby zostały skierowane do pracy subsydiowanej (rezultat został osiągnięty na poziomie 60% wartości docelowej).

W okresie sprawozdawczym:

- wypracowano i zatwierdzono dokumenty rekrutacyjne;
- odbyło się 9 spotkań Grupy Sterującej, na których omawiane były kluczowe kwestie związane z realizacją projektu oraz jedno spotkanie robocze Lidera z Partnerami projektu;
- podjęto działania związane z promocją projektu (m.in.: ogłoszenia w prasie o zasięgu lokalnym i regionalnym, wydrukowano plakaty, ulotki, opracowano stronę internetową projektu, konferencja prasowa inaugurująca projekt);
- przeprowadzono rekrutację na studia podyplomowe, staże i szkolenia;
- przyznano środki na rozwój przedsiębiorczości (zadanie zakończone) – powołano Komisję Oceny Wniosków ds. przyznania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz Komisję Oceny Wniosków ds. przyznania podstawowego/przedłużonego wsparcia pomostowego; zorganizowano i przeprowadzono szkolenia z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej; przeprowadzono doradztwo z zakresu tworzenia biznesplanu oraz przyznano uczestnikom projektu środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W ramach projektu wystąpiły opóźnienia z dokonywaniem płatności i zaciąganiem zobowiązań finansowych. Na powyższą sytuację wpłynął fakt, iż Sejmik Województwa Lubelskiego przyjął dopiero w dniu 26.05.2014 r. Uchwałę, która dotyczyła m.in. zgody na dysponowanie środkami w ramach projektu „*Outplacement dla oświaty*”.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono postępowania o udzielenie następujących zamówień (rozeznanie cenowe):

- przygotowanie na potrzeby realizacji projektu graficznego projektu materiałów informacyjno-promocyjnych,
- publikacja 3 rodzajów ogłoszeń prasowych,
- usługa grupowego ubezpieczenia NNW dla 400 uczestników projektu,
- druk, transport i dostarczenie do siedziby ulotek informacyjno-promocyjnych na potrzeby realizacji projektu,
- przygotowanie i produkcja spotu telewizyjnego oraz audycji telewizyjnej o charakterze informacyjno-promocyjnym, w celu emisji w telewizji o zasięgu regionalnym, obejmującej swym zasięgiem całe województwo lubelskie,
- emisje spotu telewizyjnego oraz audycji telewizyjnej o charakterze informacyjno-promocyjnym w telewizji o zasięgu regionalnym, obejmującej swym zasięgiem całe województwo lubelskie,
- zakup i dostarczenie 2 komputerów stacjonarnych wraz z oprogramowaniem i monitorami.

Ponadto w okresie sprawozdawczym unieważniono postępowanie na produkcję i emisję spotu promującego projekt oraz audycji telewizyjnej promującej projekt i upowszechniającej jego wyniki, w telewizji o zasięgu regionalnym obejmującej swym zasięgiem całe województwo lubelskie. Powyższe wynika z faktu, iż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą WUP w Lublinie mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W związku z tym przesunął się termin produkcji spotu.

Pomimo powyższych sytuacji problemowych projekt realizowany jest zgodnie z harmonogramem.

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 8.1.4 PO KL.

Projekt pt. *Regionalny system zarządzania zmianą gospodarczą* o wartości 4,60 mln PLN. Okres realizacji projektu 01.10.2009 r. – 30.06.2014 r. Okres realizacji projektu został wydłużony o 6 miesięcy. Celem projektu jest stworzenie mechanizmu i narzędzi, które pozwolą na dostarczenie aktualnych i rzetelnych informacji gospodarczych. Poprzez stworzenie platformy informacji będą mogły być gromadzone, przetwarzane i analizowane dane pochodzące z różnych źródeł opracowanych przez różne instytucje w regionie. W ramach projektu zakłada się utworzenie modelu, który pozwoli na określenie deficytów informacyjnych w różnych obszarach życia społeczno - gospodarczego regionu.

Do 31 grudnia 2014 r. zatwierdzono 18 wniosków o płatność na kwotę 4,35 mln PLN, co stanowi 94,57% wartości ogółem projektu. Założone cele przedmiotowego projektu zostały osiągnięte.

Na koniec okresu sprawozdawczego zostały osiągnięte następujące rezultaty projektu:

- 18 raportów z badań i analiz wskazanych zagadnień gospodarki regionu (rezultat został osiągnięty na poziomie 120% wartości docelowej);
- 2 badania z zakresu potrzeb informacyjnych (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
- 1 platforma wymiany informacji - system informatyczny (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
- 6 916 odwiedzin strony internetowej w ramach produktu: *Platforma wymiany informacji - system informatyczny* (rezultat został osiągnięty na poziomie 691,60% wartości docelowej).

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 8.2.2 PO KL.

Projekt pt. *Stypendia naukowe dla doktorantów w ramach zespołów badawczych* o wartości 3,99 mln PLN. Okres realizacji projektu 01.11.2013 r. – 30.09.2015 r. Projekt jest skierowany do 43 osób. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia zainteresowania rozwiązaniami naukowymi wśród przedsiębiorców województwa lubelskiego. Utylitarny charakter projektu dla gospodarki województwa z jednej strony przyczyni się do powstania konkretnych rozwiązań będących wynikiem zapotrzebowania gospodarczego, zaś z drugiej strony stworzy unikalne możliwości powstania zespołu badawczego, które w przyszłości mogłyby się stać załączkami instytucji/podmiotów o charakterze B+R, których działalność naukowa zwiększy atrakcyjność inwestycyjną województwa lubelskiego.

W ujęciu kumulatywnym, jak i w bieżącym okresie sprawozdawczym zatwierdzono 4 wnioski o płatność na kwotę 677,81 tys. PLN, co stanowi 16,99% wartości ogółem projektu.

Na koniec okresu sprawozdawczego zostały osiągnięte następujące rezultaty projektu:

- 43 doktorantów otrzymało stypendia naukowe (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
- 43 opinie promotorów/opiekunów naukowych uwzględniających postępy nad tematem badawczym oraz w realizacji prac doktorskich (rezultat został osiągnięty na poziomie 100% wartości docelowej);
- 20 sprawozdań z przebiegu prac naukowych w ramach zespołów badawczych uwzględniających postępy tematów badawczych (rezultat został osiągnięty na poziomie 46,51% wartości docelowej);
- 15 doktorantów, członków zespołów badawczych, wzięło udział w konferencji międzynarodowej, krajowej, gdzie reprezentowało zakres prac naukowych w zespołach badawczych (rezultat został osiągnięty na poziomie 68,18% wartości docelowej);
- 35 artykułów naukowych zostało opublikowanych przez doktorantów, członków zespołów badawczych w czasopismach znajdujących się na liście opracowanej przez MNiSW (rezultat został osiągnięty na poziomie 81,40% wartości docelowej).

Realizacja projektu jest na następującym etapie:

- przygotowań do sympozjum naukowego;
- analizy sprawozdań z przebiegu prac naukowych w ramach zespołów badawczych.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL.

Projekt „*Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w szkołach podstawowych*” obejmujący następujący typ projektu:

Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, obejmujące

- przygotowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym – projekty systemowe.

W III kwartale 2013 r. w ramach Poddziałania 9.1.1 został ogłoszony nabór podstawowy wniosków o dofinansowanie projektu systemowego „*Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w szkołach podstawowych*”.

Do końca roku 2014 kumulatywnie Instytucja Pośrednicząca ogłosiła 4 nabory, w ramach których podpisano 142 umowy o dofinansowanie projektu o wartości 32,64 mln PLN (w ramach alokacji - 33,48 mln PLN):

- pierwszy nabór został ogłoszony w III kwartale 2013 r. (podpisano 90 umów o dofinansowanie projektu o wartości 21,35 mln PLN);
- drugi nabór został ogłoszony w II kwartale 2014 r. (podpisano 34 umowy o dofinansowanie projektu o wartości 7,38 mln PLN);
- trzeci nabór został ogłoszony w III kwartale 2014 r. (podpisano 15 umów o dofinansowanie projektu o wartości 3,08 mln PLN);
- czwarty nabór został ogłoszony w IV kwartale 2014 r. (podpisano 3 umowy o dofinansowanie projektu o wartości 834,98 tys. PLN).

Na koniec roku 2014 w ramach przedmiotowego projektu wsparciem zostało objętych 398,58 oddziałów przedszkolnych.

Przebieg realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 9.1.3 PO KL.

Projekt pt. *Lubelski program pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych 2013-2015* o wartości 3,98 mln PLN. Okres realizacji projektu 01.05.2013 r. – 30.06.2015 r. Celem projektu jest wsparcie 807 (w tym 500 osób z terenów wiejskich) szczególnie uzdolnionych uczniów i uczennic mieszkających w woj. lubelskim, uczących się w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, dla których trudna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym. W bieżącym okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca wyraziła zgodę na dokonanie zmian we wniosku o dofinansowanie projektu systemowego - zmiany dotyczą zwiększenia grupy docelowej z 800 do 807 osób i tym samym zwiększenia liczby opiekunów dydaktycznych oraz zwiększenia wydatków w ramach cross-financingu z 0 % do 0,03% wartości projektu ogółem. Do 31 grudnia 2014 r. zatwierdzono 6 wniosków o płatność na kwotę 1,97 mln PLN, co stanowi 49,50% wartości ogółem projektu.

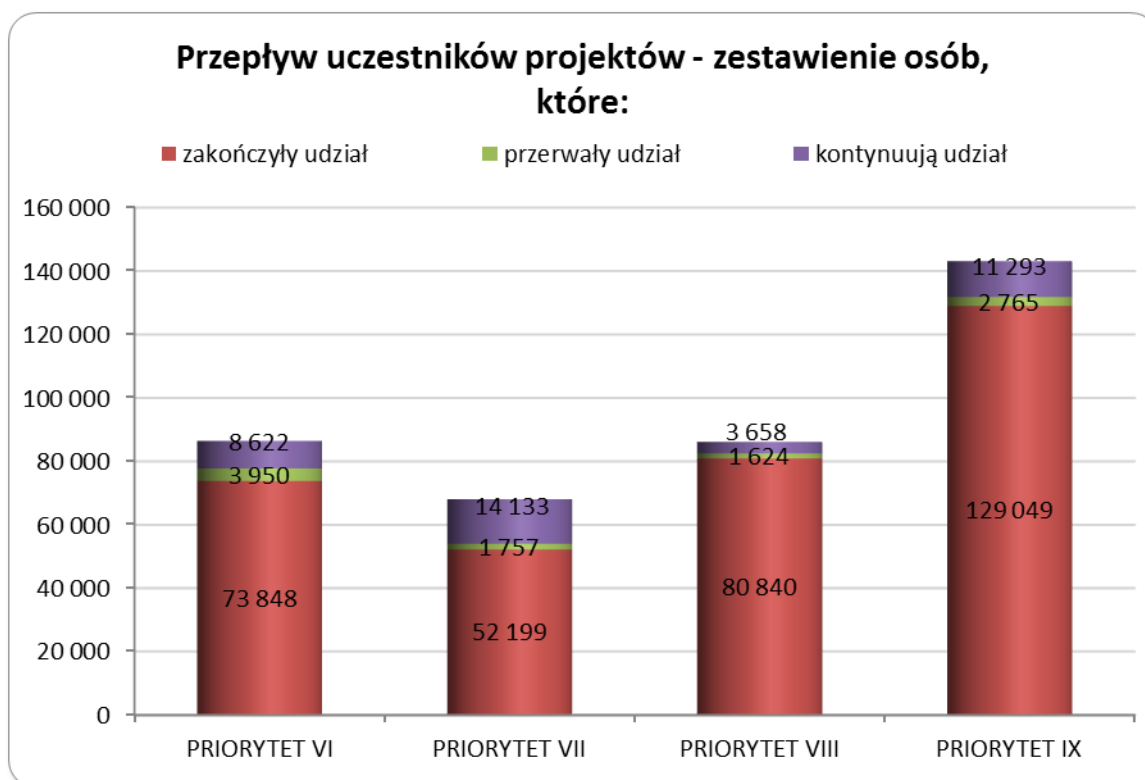
Na koniec okresu sprawozdawczego zostały osiągnięte następujące rezultaty projektu:

- 400 uczniów, którym przyznano stypendia w latach szkolnych 2013-2014 i 2014-2015 (rezultat został osiągnięty na poziomie 49,57% wartości docelowej);
- 4 000 wypłaconych miesięcznych transz stypendiów (rezultat został osiągnięty na poziomie 49,57% wartości docelowej);
- 400 nauczycieli, którzy podjęli się opieki dydaktycznej nad stypendystami (rezultat został osiągnięty na poziomie 49,57% wartości docelowej).

W bieżącym okresie sprawozdawczym zostały ogłaszane dwa zamówienia publiczne. Pierwsze zamówienie zostało ogłoszone w I kwartale na wykonanie i dostawę materiałów promocyjnych dla stypendystów i uczestników gali/konferencji organizowanej w ramach projektu. Nie wyłoniono wykonawcy, gdyż cena oferty z najniższą ceną wskazaną w przetargu przekraczała kwotę przewidzianą we wniosku o dofinansowanie projektu. Drugie zamówienie na wyemitowanie i produkcję spotu informacyjnego przez regionalne radio.

Określenie wartości szacunkowej zamówienia dokonano na podstawie rozeznania rynku, zapytania ofertowe zostały wysłane do 3 regionalnych rozgłośni radiowych. W wyniku postępowania wyłoniono wykonawcę.

Ponadto zostało zakończone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na dostarczenie materiałów biurowych. W III kwartale br. dokonano zakupu na usługę cateringową na konferencję na podstawie umowy zawartej w wyniku zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego.

Powyższy wykres obrazuje liczbę osób, które rozpoczęły udział w projektach w rozbiciu na uczestników, którzy zakończyli, przerwali i kontynuują udział. Zestawienie pokazuje, iż przepływy uczestników osiągają największe wartości w Priorytecie IX PO KL. Zwrócić należy również uwagę na stosunkowo dużą liczbę osób, które przerwały udział w projektach w Priorytecie VI PO KL, oraz liczną grupę kontynuujących udział w projektach w ramach Priorytetu VII i IX PO KL.

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

W ujęciu narastającym według stanu na koniec roku 2014 liczba osób, która **rozpoczęła** udział w projekcie wynosi 86 420. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 20,93%. Najliczniejszą grupę wśród osób, która rozpoczęła udział w projekcie reprezentują kobiety i stanowią 58,40% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 19,13%. Według stanu na koniec 2014 roku w ujęciu narastającym można zauważyć, iż najliczniejszą grupę osób, które rozpoczęły udział w projekcie zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym stanowią osoby bezrobotne. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 21,51%. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach liczną grupę reprezentują również osoby z terenów wiejskich, tj. 52,17% ogółu. Najliczniejszą grupę wśród osób z terenów wiejskich rozpoczynających udział w projektach stanowią kobiety – 57,92% ogółu osób ze wskazanej kategorii. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba kobiet z terenów wiejskich w ujęciu narastającym wzrosła o 19,41%. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie odnotowano również osoby niepełnosprawne, które stanowią 4,71% ogółu. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego ich udział w stosunku do ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie wzrósł o 0,51 punktu procentowego. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie od początku realizacji Priorytetu występuje jedna kobieta o statusie migranta. W ramach Priorytetu VI PO KL żadna z osób, które rozpoczęły udział w projektach nie zalicza się do grupy osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych.

Biorąc pod uwagę kategorie wiekowe uczestników, będące przedmiotem monitorowania, według stanu na 31 grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym najliczniejszą grupę osób, stanowią osoby młode w wieku 15-24 lata, tj. 41,55% ogółu. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 16,45%. Najliczniejszą grupę, wśród osób młodych stanowią kobiety – 57,08% ogółu. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę osób, stanowiły osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym, zaś najmniej liczną osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba osób z wykształceniem

ponadgimnazjalnym wzrosła o 20,27%.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia wynosi 1 308. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta zwiększyła się o 54,06%. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniej do udziału w projektach przystępowały mikroprzedsiębiorstwa. W ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba mikroprzedsiębiorstw zwiększyła się o 51,91%.

W ujęciu narastającym liczba osób, która **zakończyła** udział w projekcie wynosi 73 848. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 12,55%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które zakończyły udział reprezentują kobiety i stanowią 58,95% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 10,51%. W ujęciu narastającym liczba osób, które **przerwały** udział w projekcie wynosi 3 950. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 15,33%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które przerwały udział w projekcie stanowią kobiety – 51,19% ogółu osób. Liczba kobiet, które przerwały udział w projekcie w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 11,96%.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

W ujęciu narastającym według stanu na koniec roku 2014 liczba osób, która **rozpoczęła** udział w projekcie wynosi 68 089. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 12,07%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie reprezentują kobiety i stanowią 67,27% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 11,82%. Według stanu na koniec 2014 roku w ujęciu narastającym można zauważyć, iż najliczniejszą grupę osób, które rozpoczęły udział w projekcie zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym stanowią osoby bezrobotne. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 16,74%. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach liczną grupę reprezentują również osoby z terenów wiejskich i stanowią 55,14% ogółu. Najliczniejszą grupę wśród osób z terenów wiejskich rozpoczynających udział w projektach stanowią kobiety – 68,90% ogółu osób ze wskazanej kategorii. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba kobiet z terenów wiejskich w ujęciu narastającym wzrosła o 11,48%. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie odnotowano również osoby niepełnosprawne, które stanowią 16,01% ogółu. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego ich udział w stosunku do ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie wzrósł o 0,26 punktów procentowych. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie występuje również 37 osób o statusie migranta. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba migrantów w ujęciu narastającym nie uległa zmianie.

Biorąc pod uwagę kategorie wiekowe uczestników, będące przedmiotem monitorowania, według stanu na 31 grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym najliczniejszą grupę osób, stanowią osoby młode w wieku 15-24 lata, tj. 28,42% ogółu. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 10,11%. Najliczniejszą grupę, wśród osób młodych stanowią kobiety – 57,67% ogółu. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę osób, stanowiły osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym, zaś najmniej liczną osoby z wykształceniem pomaturalnym. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym wzrosła o 13,45%.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia wynosi 37. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta zwiększyła się o 3 600%. W bieżącym okresie sprawozdawczym najliczniej do udziału w projektach przystępowały mikroprzedsiębiorstwa. W ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba mikroprzedsiębiorstw zwiększyła się o 3 000%.

W ujęciu narastającym liczba osób, które **zakończyły** udział w projekcie wynosi 52 199. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 11,36%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które zakończyły udział w projektach reprezentują kobiety i stanowią 66,23% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 10,94%. W ujęciu narastającym liczba osób, które **przerwały** udział w projekcie wynosi 1 757. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 18,08%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które przerwały udział w projekcie stanowią kobiety – 53,27% ogółu osób. Liczba kobiet, które przerwały udział w projekcie w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, wzrosła o 19,08%.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

W ujęciu narastającym według stanu na koniec roku 2014 liczba osób, która **rozpoczęła** udział w projekcie wynosi 86 122. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 19,80%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie reprezentują kobiety i stanowią 50,60% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 14,59%. Według stanu na koniec 2014 roku w ujęciu narastającym można zauważyć, iż najliczniejszą grupę osób, które rozpoczęły udział w projekcie zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym stanowią osoby posiadające status zatrudnionych. W odniesieniu do ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie w ujęciu narastającym stanowią one 95,01%. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 20,71%. Natomiast wśród osób zatrudnionych najliczniej reprezentowaną grupą są osoby zatrudnione w mikroprzedsiębiorstwach i stanowią 27,98% ogółu zatrudnionych. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach liczną grupę reprezentują również osoby z terenów wiejskich i stanowią 36,61% ogółu. Najliczniejszą grupę wśród osób z terenów wiejskich rozpoczynających udział w projektach stanowią mężczyźni – 52,40% ogółu osób ze wskazanej kategorii (w poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę w ramach ww. grupy stanowiły kobiety). W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba mężczyzn z terenów wiejskich w ujęciu narastającym wzrosła o 25,24%. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie odnotowano również osoby niepełnosprawne, które stanowią zaledwie 0,74% ogółu. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego ich udział w stosunku do ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie nie zmienił się. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie od początku realizacji Priorytetu występują 4 osoby o statusie migranta oraz 3 osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych.

Biorąc pod uwagę kategorie wiekowe uczestników, będące przedmiotem monitorowania, według stanu na 31 grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym najliczniejszą grupę osób, stanowią osoby młode w wieku 15-24 lata, tj. 11,93% ogółu. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 15,75%. Najliczniejszą grupę, wśród osób młodych stanowią mężczyźni – 55,26% ogółu. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę osób, stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, zaś najmniej liczną osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym. W ujęciu narastającym osoby z wyższym wykształceniem stanowią 45,10% ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba osób z wykształceniem wyższym wzrosła o 20,22%.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia wynosi 19 287. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 54,97%. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniej do udziału w projektach przystępują mikroprzedsiębiorstwa. W ujęciu narastającym w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba mikroprzedsiębiorstw, które przystąpiły do udziału w projekcie wzrosła o 63,22%.

W ujęciu narastającym liczba osób, które **zakończyły** udział w projekcie wynosi 80 840. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 24,29%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które zakończyły udział reprezentują kobiety i stanowią 50,69% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 17,18%. W ujęciu narastającym liczba osób, które **przerwały** udział w projekcie wynosi 1 624. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 3,24%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które przerwały udział w projekcie stanowią kobiety – 53,08% ogółu osób. Liczba kobiet, które przerwały udział w projekcie w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 4,48%.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

W ujęciu narastającym według stanu na koniec roku 2014 liczba osób, która **rozpoczęła** udział w projekcie wynosi 143 107. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 17,79%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie reprezentują kobiety i stanowią 56,14% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 17,55%. Według stanu na koniec 2014 w ujęciu narastającym można zauważyć, iż najliczniejszą grupę osób, które rozpoczęły udział w projekcie zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym stanowią osoby nieaktywne zawodowo. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 15,24%. Ponadto wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach liczną grupę reprezentują również osoby z terenów wiejskich i stanowią 60,95% ogółu. Najliczniejszą grupę wśród osób z terenów wiejskich rozpoczynających udział w projektach stanowią kobiety – 56,06% ogółu ze wskazanej kategorii. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba kobiet z terenów wiejskich w ujęciu narastającym wzrosła o 13,52%. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie odnotowano również osoby niepełnosprawne, które stanowią 1,22% ogółu. W odniesieniu do poprzedniego okresu

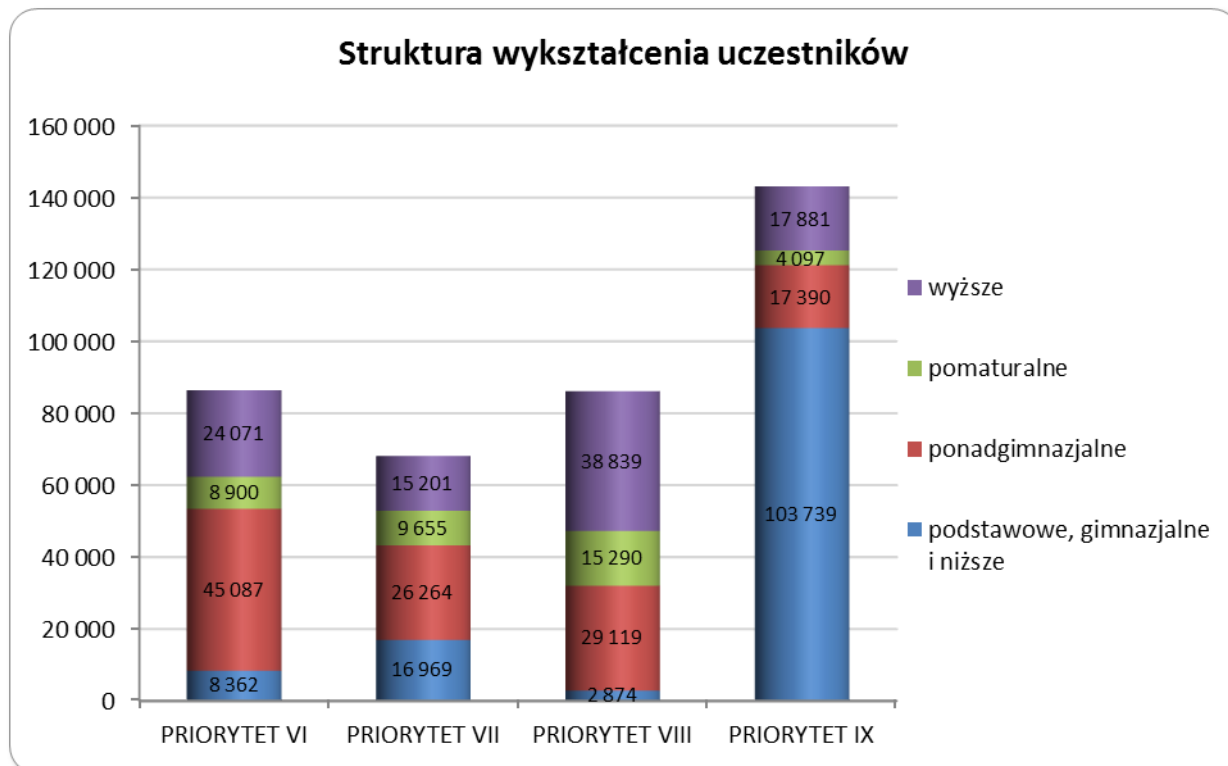
sprawozdawczego ich udział w stosunku do ogółu osób, które rozpoczęły udział w projekcie wzrósł o 0,28 punktu procentowego. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projekcie od początku realizacji Priorytetu występuje również 8 osób o statusie migranta oraz 6 osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych. Udział kobiet i mężczyzn wśród grupy osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych rozkłada się równomiernie, tj. po 50%.

Biorąc pod uwagę kategorie wiekowe uczestników, będące przedmiotem monitorowania, według stanu na 31 grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym najliczniejszą grupę osób, stanowią osoby młode w wieku 15-24 lata, tj. 53,76% ogółu. Liczba ta w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 17,06%. Najliczniejszą grupę, wśród osób młodych stanowią kobiety – 50,41% ogółu. Zarówno w bieżącym, jak i poprzednim okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę osób, stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym, zaś najmniej liczną osoby z wykształceniem pomaturalnym. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba osób z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym wzrosła o 13,79%.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku w ujęciu narastającym liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia wynosi 1. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 100%. W bieżącym okresie sprawozdawczym wsparciem zostało objęte duże przedsiębiorstwo.

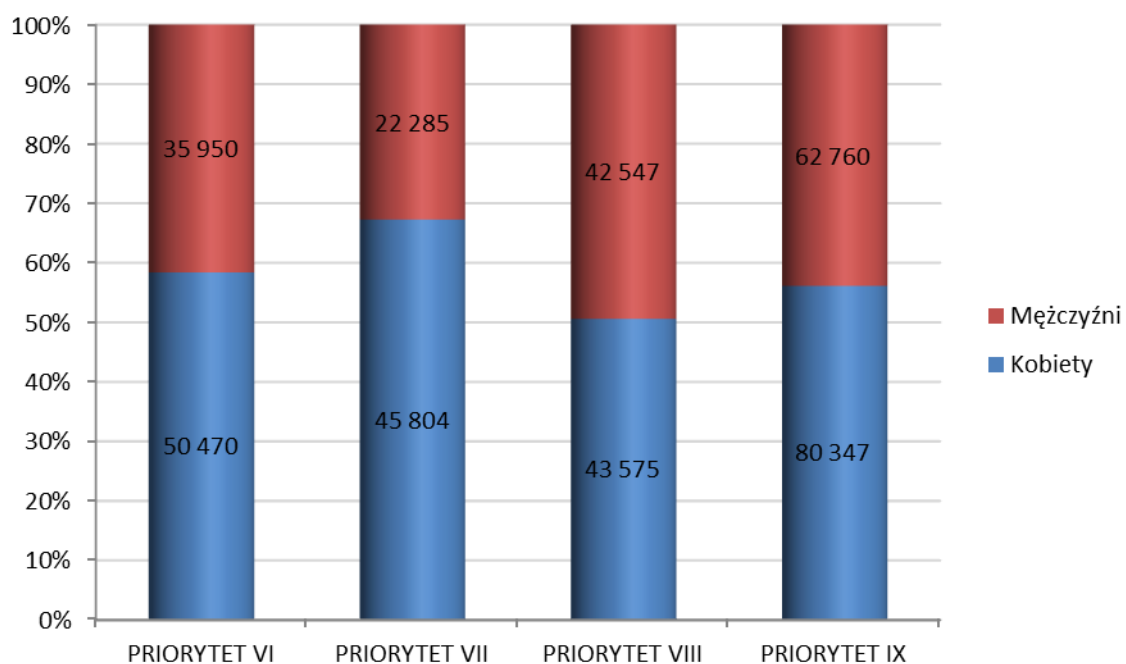
W ujęciu narastającym liczba osób, które **zakończyły** udział w projekcie wynosi 129 049. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 22,37%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które zakończyły udział w projektach reprezentują kobiety i stanowią 56,63% ogółu osób. Liczba kobiet w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 22,33%. W ujęciu narastającym liczba osób, które **przerwały** udział w projekcie wynosi 2 765. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego w ujęciu narastającym liczba ta wzrosła o 23,16%. Najliczniejszą grupę wśród osób, które przerwały udział w projekcie stanowią kobiety – 50,67% ogółu osób. Liczba kobiet, które przerwały udział w projekcie w ujęciu narastającym w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wzrosła o 23,87%.

Charakterystyka uczestników projektów – wykresy porównawcze dla Priorytetów VI, VII, VIII oraz IX PO KL.

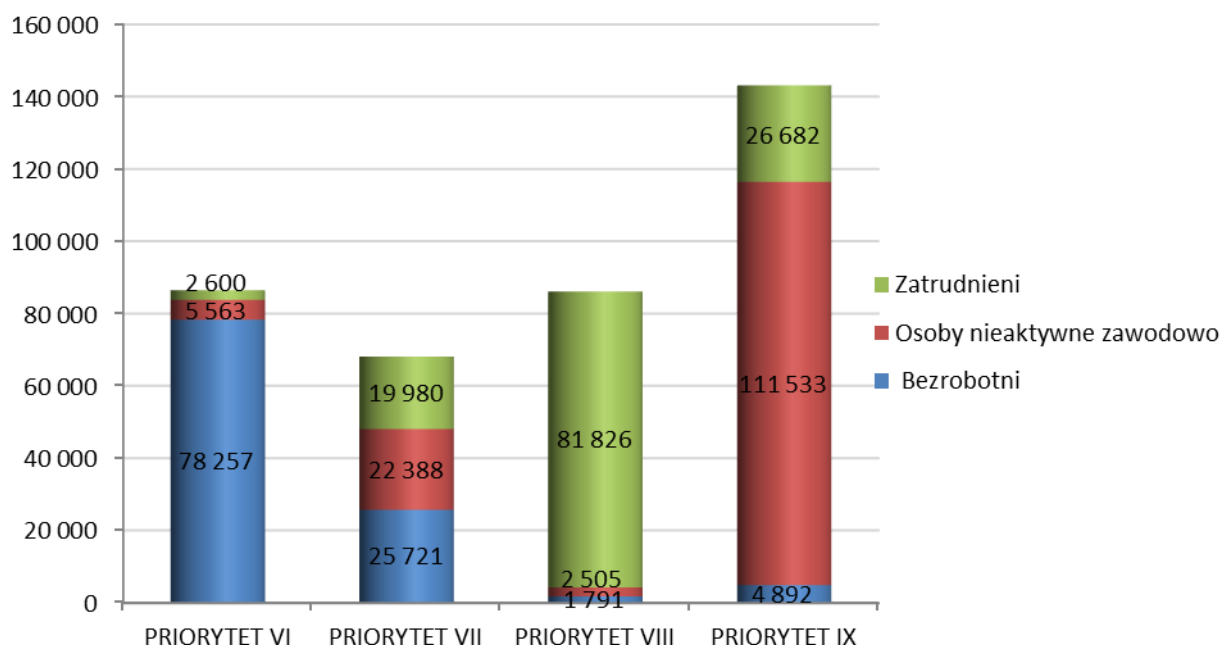
W ramach komponentu regionalnego wyraźnie dominującą grupę stanowią uczestnicy z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym, co wiąże się ze specyfiką grupy docelowej projektów realizowanych w ramach Priorytetu IX PO KL. Na podstawie wykresu zauważyć można również, iż w Priorytetach VI oraz VII PO KL najliczniejszą grupę docelową projektów stanowią osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym, natomiast w ramach Priorytetu VIII PO KL dominują osoby z wykształceniem wyższym.

Uczestnicy projektów w podziale na płeć

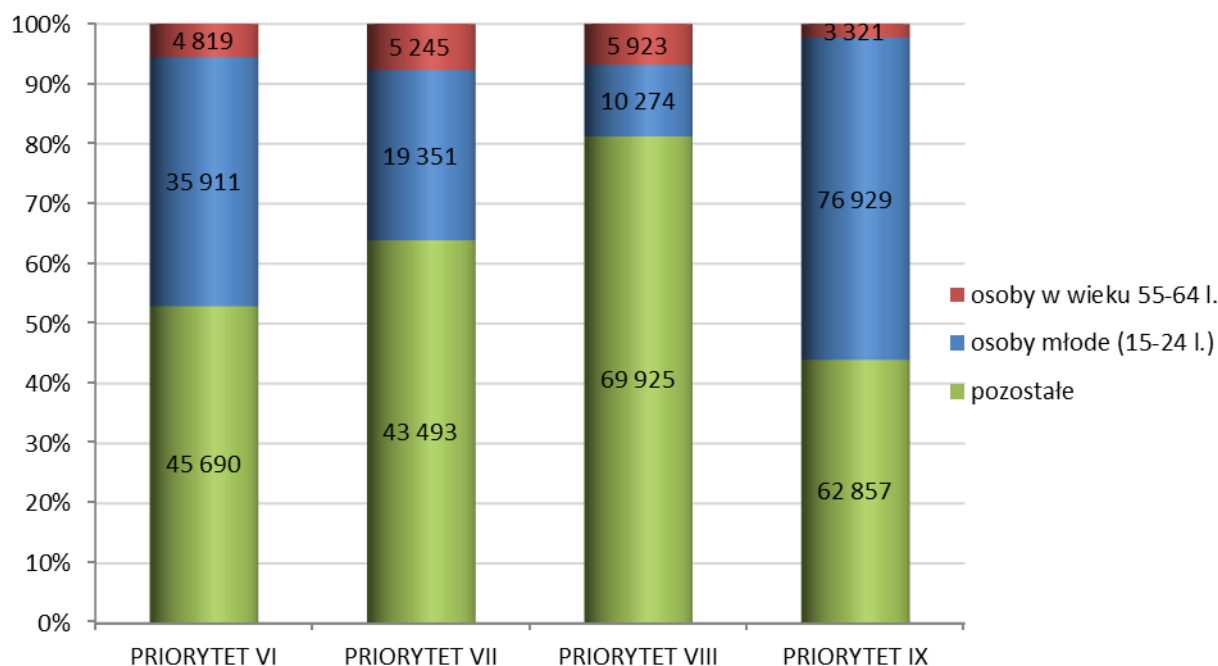
W ramach każdego Priorytetu komponentu regionalnego wsparciem objęta jest większa liczba kobiet niż mężczyzn. Największa różnica w liczbie kobiet i mężczyzn objętych wsparciem występuje w Priorytecie VII PO KL, najmniejsza zaś w Priorytecie VIII PO KL.

Status uczestników projektów na rynku pracy

Struktura uczestników projektów wg statusu na rynku pracy odzwierciedla charakter grup docelowych objętych wsparciem w ramach poszczególnych Priorytetów. Wyraźnie dominującą grupę w ramach Priorytetu IX PO KL stanowią osoby nieaktywne zawodowo (uczniowie). W Priorytecie VI PO KL najliczniej reprezentowana grupa to osoby bezrobotne, natomiast w Priorytecie VIII PO KL osoby zatrudnione.

Uczestnicy projektów w podziale na grupy wiekowe

Osoby młode w wieku 15 – 24 lata dominują w Priorytecie IX PO KL, co jest rezultatem specyfiki oferowanego wsparcia. Także w przypadku Priorytetu VI PO KL osoby młode stanowią liczną grupę odbiorców wsparcia, co wynika z zastosowanych przez IP PO KL kryteriów strategicznych i dostępu.

Komplementarność

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Niżej wskazane projekty realizowane w ramach Działania 6.1 zapewniają komplementarność międzyfunduszową wpisując się w cele i priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego (projekty zakładające przeprowadzenie szkoleń z zakresu budownictwa i logistyki są zgodne z Osią Priorytetową V *Transport* oraz Osią III *Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne*; projekty zakładające przeprowadzenie szkoleń z zakresu ochrony środowiska są zgodne z Osią Priorytetową VI *Środowisko i czysta energia*) oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (Oś Priorytetowa III *Wojewódzkie ośrodki wzrostu*, Oś Priorytetowa IV *Infrastruktura transportowa*). Skierowanie wsparcia projektowego przede wszystkim do grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (osób niepełnosprawnych, osób po 50-tym roku życia, osób zamieszkujących tereny wiejskie) przyczynia się do zapewnienia komplementarności przedmiotowej i geograficznej.

Projekt Powiatowego Urzędu Pracy w Białej Podlaskiej pt. „*Doświadczenie w cenie*” (wartość projektu: 541,22 tys. PLN, okres realizacji: 01.05.2014 r. – 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób bezrobotnych (w tym 24 kobiet) w tym 3 osoby w wieku 50-64 lat, 5 osób niepełnosprawnych, 10 osób w wieku 15-30 lat, 25 osób długotrwale bezrobotnych, 7 osób niekwalifikujących się do żadnej z grup, 24 osoby z terenów wiejskich) zarejestrowanych w PUP, mieszkające na terenie powiatu bialskiego i miasta Biała Podl. W ramach projektu zaplanowano wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego (indywidualnego), grupowych warsztatów motywacyjno – psychologicznych, usługi szkoleniowej (m.in. z zakresu budownictwa – Technolog robót wykończeniowych), pośrednictwa pracy i od 3 do 6 – miesięcznych staży. Zaplanowano, iż przynajmniej 23 uczestników (w tym 5 osób w wieku 15 – 30 lat, 2 osoby w wieku 50 – 64 lat, 1 osoba niepełnosprawna, 8 osób długotrwale bezrobotnych) podejmie zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie.

Projekt Fundacji Rozwoju Edukacji Zawodowej EDUCO pt. „*Bob budowniczy*” (wartość projektu: 1,54 mln PLN, okres realizacji: 01.05.2014 r. – 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 60 osób pozostających bez zatrudnienia, w tym zarejestrowanych w Urzędach Pracy, jako bezrobotni (w tym 6 osób niepełnosprawnych, 30 osób w wieku 50+), zamieszkujących na terenie województwa lubelskiego. W ramach projektu zaplanowano wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego (indywidualnego), usługi szkoleniowej (m.in. z zakresu budownictwa:

glazurnik, hydraulik, malarz – szpachlarz). Po odbytych szkoleniach zaplanowano 3 – miesięczne staże zawodowe dla 60 osób. Założono, że 24 uczestników (w tym 2 osoby niepełnosprawne, 11 osób w wieku 50+) podejmie zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie.

Niżej wskazane projekty realizowane w ramach Działania 6.2 PO KL są komplementarne z Priorytetem II *Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach*, w tym z projektem systemowym PARP „Budowa sieci Punktów Konsultacyjnych (PK)” - komplementarność wewnątrzprogramowa. Ponadto projekty te są komplementarne z działaniami realizowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego – Oś Priorytetowa I Przedsiębiorczość i innowacje, Działanie 1.1 *Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw* oraz Działanie 1.2 *Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw*.

Projekt Fundacji Inicjatyw Lokalnych pt. „40 tysięcy możliwości dla 50+” (wartość projektu: 2,08 mln PLN, okres realizacji 01.11.2013 r. – 31.05.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób fizycznych powyżej 50 roku życia (w tym 25 kobiet, 40 bezrobotnych, 8 osób długotrwale bezrobotnych, 8 osób nieaktywnych zawodowo, 2 osoby zatrudnione) zamieszkałych na terenie powiatów: bialskiego, M. Biała Podlaska., chełmskiego, M. Chełm, hrubieszowskiego, janowskiego, krasnostawskiego, kraśnickiego, lubartowskiego, opolskiego, parczewskiego, radzyńskiego, świdnickiego, tomaszowskiego, włodawskiego, zamojskiego, M. Zamość. Założeniem projektu jest objęcie uczestników projektu wsparciem w zakresie usług szkoleniowo – doradczych o charakterze podstawowym (w tym IPD, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, doradztwo w zakresie biznes planów), wsparcie na rozwój przedsiębiorczości dla 35 osób, wsparcie pomostowe podstawowe dla 35 osób i wsparcie pomostowe przedłużone dla 18 osób.

Projekt Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Ziemi Chełmskiej” pt. „Od pomysłu do sukcesu” (wartość projektu: 1,73 mln PLN, okres realizacji 01.06.2014 r. – 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób pozostających bez zatrudnienia (w tym 30 kobiet, w szczególności wchodzących lub powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci oraz 15 osób w wieku 15 – 30 lat – w tym 21 kobiet) zamieszkałych na terenie województwa lubelskiego w powiatach: chełmskim, włodawskim i hrubieszowskim. Założeniem projektu jest objęcie uczestników projektu wsparciem w zakresie usług szkoleniowo – doradczych o charakterze podstawowym (w tym IPD, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, doradztwo w zakresie biznes planów), wsparcie na rozwój przedsiębiorczości dla 35 osób, wsparcie pomostowe podstawowe dla 35 osób.

Projekt Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny pt. „Szansa na biznes” (wartość projektu: 1,42 mln PLN, okres realizacji 01.08.2013 r. – 31.05.2015 r.). Projekt skierowany jest do 40 kobiet niepełnosprawnych, bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (w tym wchodzących lub powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci) zamieszkałych na terenie powiatów województwa lubelskiego: włodawskiego, hrubieszowskiego, chełmskiego ziemskiego, lubartowskiego, opolskiego. Założeniem projektu jest objęcie uczestników projektu wsparciem w zakresie usług szkoleniowo – doradczych o charakterze podstawowym (w tym IPD, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, doradztwo w zakresie biznes planów), wsparcie na rozwój przedsiębiorczości dla 24 osób, wsparcie pomostowe podstawowe i wsparcie pomostowe przedłużone dla 24 osób.

Priorytet VII *Promocja integracji społecznej*

Projekty realizowane w ramach Priorytetu VII PO KL wskazane poniżej stanowią przykład osiągniętych efektów synergicznych. Są komplementarne i przyczyniają się do rozwoju przedsiębiorczości, zwiększenia zatrudnienia oraz rozwoju ekonomii społecznej na obszarze woj. lubelskiego. Ich realizacja przyczynia się do nabywania nowych i podnoszenia już posiadanych kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego, wspiera podejmowanie zatrudnienia, a także zakładanie, prowadzenie i rozwijanie działalności w sektorze ekonomii społecznej. Ponadto przedstawione projekty wspierają osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne), zagrożone wykluczeniem społecznym oraz motywują je do działania na rzecz poprawy swej sytuacji życiowej oraz propagują podejmowanie zatrudnienia i działalności na własny rachunek.

Jednocześnie poniższe projekty, dzięki przeznaczeniu środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej są komplementarne z Priorytetem II *Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach* oraz w stosunku do działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013, w ramach Osi priorytetowej I Działanie 1.1 *Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw*, jak również Działanie 1.2 *Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw*. Projekty te zakładają zwiększenie płynności finansowej w początkowym okresie funkcjonowania spółdzielni socjalnych działających na obszarach realizacji projektów, jak również transfer wiedzy poprzez szkolenia i doradztwo.

Ponadto są komplementarne z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2007 - 2013 w zakresie tworzenia produktu turystycznego oraz inwestycji w rozwój infrastruktury społecznej w ramach VII Osi Priorytetowej *Kultura, turystyka i współpraca międzyregionalna*, Działania 7.2. *Promocja kultury i turystyki*, jak również w ramach Osi priorytetowej IV *Spółeczeństwo informacyjne*.

Projekt Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie pt. „*Rodzice do pracy!*” (wartość projektu: 1,77 mln PLN, okres realizacji: 01.05.2013 r.- 30.06.2014 r.) Celem projektu było podniesienie kompetencji zawodowych i poziomu motywacji do podejmowania działań na rzecz reintegracji na rynku pracy 72 bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-44 z terenu m. Chełm. Projekt oprócz indywidualnego doradztwa zawodowego (opracowanie IPD), poradnictwa psychologicznego (zajęcia warsztatowe z zakresu umiejętności uczenia się i motywacji) przewidywał realizację obowiązkowego szkolenia informatycznego „*Praca z bazami danych i arkuszami kalkulacyjnymi*” oraz szkoleń zawodowych do wyboru przez uczestników projektu oraz zapewniania uczestnikom możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego podczas 6 miesięcznych staży zawodowych. Tematyka szkolenia zawodowego „*Praca z bazami danych i arkuszami kalkulacyjnymi*” umożliwiła zdobycie kwalifikacji w zakresie informatyki w obszarze komputerowej analizy danych.

Projekt Stowarzyszenia Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Lokalnych pt. „*Tworzymy miejsca pracy*” (wartość projektu: 516,16 tys. PLN, okres realizacji: 01.02.2012 r.- 31.01.2014 r.). Celem projektu było utworzenie spółdzielni socjalnej, zatrudnienie 8 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych w nowo powstałej spółdzielni. W ramach projektu zrealizowano diagnozę potrzeb szkoleniowych i doradczych, opracowano IPD, przeprowadzono warsztaty integracyjne (polegające na rozwijaniu umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy). Uczestnicy projektu skorzystali również ze szkoleń mających na celu zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do założenia i prowadzenia spółdzielni socjalnej (m.in. poruszano zagadnienia prawno-administracyjne: kodeks pracy, rachunkowość, ubezpieczenia, prowadzenie działalności gospodarczej; warsztaty doradcze z zakresu opracowania planu założenia i działalności spółdzielni socjalnej, wykorzystania środków finansowych). Zorganizowany został również wyjazd studyjny w celu zapoznania uczestników projektu z funkcjonowaniem działającej spółdzielni socjalnej. W ramach projektu uczestnikom przyznano środki finansowe dla członków – założycieli spółdzielni oraz 6 miesięczne wsparcie pomostowe. W wyniku przedmiotowego projektu powstała spółdzielnia socjalna „*Ambrozja*”, która prowadzi działalność w zakresie: przygotowywania i dostarczania żywności dla odbiorców zewnętrznych oraz drobnych prac sprzątających i porządkowych. W miarę rozwoju działalności przewidywane jest stopniowe rozszerzenie lub uzupełnienie działalności o pozostałe branże określone w statucie spółdzielni.

Projekt Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny pt. „*Wspólna praca się opłaca*” (wartość projektu: 499,29 tys. PLN, okres realizacji: 01.02.2012 r.- 31.03.2014 r.). Projekt skierowany był do 6 osób, w tym do osób niepełnosprawnych i osób z terenów wiejskich. W ramach projektu utworzone zostały IPD, przeprowadzone były warsztaty grupowe (komunikacja społeczna a umiejętności interpersonalne z zakresu, m. in. radzenia sobie ze stresem, kierowanie własnym rozwojem, komunikacja interpersonalna, rozwiązywanie problemów i konfliktów), warsztaty indywidualne, szkolenia grupowe (zakładanie i prowadzenie podmiotów ekonomii społecznej, przygotowanie teoretyczne i praktyczne do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej, m. in. zagadnienia prawno-administracyjne, formułowanie strategii działania spółdzielni socjalnej, zarządzanie spółdzielnią socjalną), grupowe doradztwo (doradca Indywidualny pomagał w opracowaniu wniosku o przyznanie środków finansowych na założenie spółdzielni socjalnej, planu założenia i działania spółdzielni socjalnej/planu wykorzystania środków finansowych i wniosku o przyznanie wsparcia pomostowego, indywidualne wsparcie doradczo - doszkoleniowe). Wsparcie finansowe otrzymało 6 uczestników, którzy uczestniczyli we wsparciu doradczo-szkoleniowym i zarejestrowali spółdzielnię socjalną, ponadto zaoferowano wsparcie pomostowe w formie specjalistycznych usług szkoleniowo – doradczych przez 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia działalności spółdzielni socjalnej oraz wsparcie finansowe. W ramach przedmiotowego projektu powstała spółdzielnia socjalna „*Dębowy Las*” w Żmudzi. Do jej zakresu usług należą, m.in.: działalność gastronomiczna i cateringowa, prace budowlane i wykończeniowe, wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego, wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego, niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych, działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni, pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych opieka dzienna nad dziećmi.

Ww. projekty, dzięki przeznaczeniu środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej są komplementarne z Priorytetem II *Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach* oraz w stosunku do działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013, w ramach Osi priorytetowej I Działanie 1.1 *Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw*, jak również Działanie 1.2 *Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw*.

Projekt Fundacji Edukacji, Innowacji i Wdrażania Nowoczesnych Technologii z partnerem Eureka Technology Park Sp. z o. o. - oddział w Lublinie pt. „*Zielone umiejętności szansą na poprawę sytuacji zawodowej młodych niepełnosprawnych mieszkańców województwa lubelskiego*” (wartość projektu: 1,27 mln PLN, okres realizacji 01.05.2014 r. - 30.06.2015 r.). Celem projektu jest aktywizacja społeczno – zawodowa 50 młodych, niepełnosprawnych mieszkańców województwa lubelskiego pozostających bez zatrudnienia dzięki zdobyciu doświadczenia zawodowego w zielonych miejscach pracy.

Projekt koncentruje się na wsparciu osób młodych: 30% osób w wieku 18-24 lata oraz 70% osób w wieku 25-30 lat. W grupie docelowej założono objęcie wsparciem wyłącznie osoby z wykształceniem co najmniej średnim, osoby bezrobotne (30%), nieaktywne zawodowo (70%) oraz osoby zamieszkałe na terenach wiejskich (30%). Projektodawca założył również, iż 60% grupy uczestników stanowić będą kobiety.

Dla wszystkich uczestników przygotowany i zrealizowany zostanie Indywidualny Plan Działania (IPD) określający ich predyspozycje zawodowe. Następnie zrealizowany zostanie cykl szkoleniowy obejmujący następujące profile: doradca ds. ekologii, doradca ds. efektywności zużycia energii w przedsiębiorstwach, pracownik biurowy z kompetencjami ekologicznymi, specjalista ds. marketingu ekologicznego. Uzupełnieniem powyższych działań będzie realizacja 6 – miesięcznych staży zawodowych na stanowiskach związanych z tematyką realizowanych szkoleń oraz poradnictwo zawodowe.

W ramach realizacji ww. projektu zastosowane zostaną mechanizmy zapewniające komplementarność przedmiotową i geograficzną poprzez koncentrację wsparcia na osobach znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Ponadto projekt jest komplementarny z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (komplementarność międzyprogramowa) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013 w ramach Osi priorytetowej VI *Środowisko i czysta energia*.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Niżej wskazane projekty realizowane w ramach Priorytetu VIII PO KL przyczyniają się do zapewnienia komplementarności działań w ramach EFS z innymi funduszami, w ramach których będą prowadzone inwestycje wpływające na rozwój województwa lubelskiego.

Projekt Fundacji „ECO” pt. *„Firma z pozytywną energią”* (wartość projektu: 824,86 tys. PLN, okres realizacji 01.04.2014 r. do 31.03.2015 r.). Projekt skierowany jest do 108 osób pracujących oddelegowanych na szkolenie przez pracodawcę. Dynamiczny rozwój w zakresie instalacji OZE pociąga za sobą wzrost popytu na specjalistyczne usługi w zakresie wykonawstwa instalacji OZE, tymczasem instalatorom, a także elektrykom (w zakresie fotowoltaiki) brakuje wiedzy i umiejętności, aby sprostać wymogom rynku i zachodzącym zmianom technologicznym. Realizacja ww. projektu pozwoli na zdobycie uczestnikom projektu wiedzy z zakresu technologicznych i innowacyjnych aspektów wykorzystania energii odnawialnej tj. wykorzystania energii słonecznej, wiatrowej, biogazu. Eliminacja luk kompetencyjnych kadr gospodarki z zakresu OZE przełoży się na wykorzystanie potencjału gospodarczego, wzrost innowacyjności i ochronę środowiska naturalnego regionu województwa lubelskiego.

W ramach niżej wymienionych projektów wystąpi efekt synergii, stanowią one przykład komplementarności międzyprogramowej, ich realizacja będzie miała pozytywny wpływ na rozwój i konkurencyjność pracowników mikroprzedsiębiorstw. Obydwa projekty uzupełnią się i dzięki ich realizacji firmy będą w posiadaniu wykwalifikowanej i kompetentnej kadry.

Projekt firmy Wytwórnia Makaronu Domowego POL-MAK Spółka Akcyjna pt. *„Akademia kompetencji POL-MAK”* (wartość projektu: 337,72 tys. PLN, okres realizacji 01.03.2014 r. do 31.05.2015 r.). Projekt skierowany jest do 71 osób pracujących w średnim przedsiębiorstwie POL-MAK S.A. prowadzących działalność w branży spożywczej. Przedsiębiorstwo POL-MAK S.A. uzyskało wsparcie w ramach RPO WL Działanie 1.3 na zakup innowacyjnej linii technologicznej do produkcji makaronów. Uczestnicy w ramach ww. projektu podniosą kompetencje zawodowe, zwiększą efektywność działania w obszarach zarządzania liniami produkcyjnymi, sprzedaży, co będzie miało przełożenie na jakość świadczonych usług.

Projekt firmy Centrum Doradztwa Finansowego Urszula Bancierz pt. *„Wzmocnienie PPHU Łukpol Sp. z o.o. na rynku obuwniczym”* (wartość projektu: 582,15 tys. PLN, okres realizacji 16.04.2014 r. do 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 54 osób będących pracownikami firmy Łukpol sp. z o.o. prowadzących działalność w branży obuwniczej. Przedsiębiorstwo Łukpol Sp. z o.o. uzyskało wsparcie w ramach RPO WL oraz POIG na zakup innowacyjnej linii produkcyjnej. Uczestnicy w ramach ww. projektu podniosą kwalifikacje zawodowe z zakresu obsługi specjalistycznych maszyn wtryskowych obuwia całotworzywowego, automatów szyjących, co będzie miało przełożenie na jakość świadczonych usług. Jest to przykład komplementarności międzyprogramowej. W ramach ww. projektów wystąpił efekt synergii, ich realizacja pozwoli w pełni stworzyć nowoczesną, wartościową na rynku pracy firmę. Obydwa projekty uzupełniają się i dzięki ich realizacji firma Łukpol Sp. z o.o. zwiększy swoją pozycję na rynku krajowym i zagranicznym. Wszystkie efekty, które zostaną osiągnięte przez przedsiębiorstwo Łukpol Sp. z o.o. w wyniku realizacji projektów będą zmierzały do wyraźnego podniesienia i ugruntowania pozycji konkurencyjnej firmy oraz całego regionu Lubelszczyzny.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Projekt Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Zakład Szkolenia i Doradztwa Ekonomicznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pt. „OD STAŻU PRZEZ UMIEJĘTNOŚCI DO SUKCESU ZAWODOWEGO Program staży u pracodawców dla uczniów szkół zawodowych w Powiecie Kraśnickim” (wartość projektu: 3,54 mln PLN, okres realizacji 01.01.2014 r. do 31.08.2014 r.). Grupę docelową stanowiło 400 uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Wsparcie w ramach projektu obejmowało 3 zespoły szkół. Powiat Kraśnicki jako organ prowadzący zdiagnozował bariery w kształceniu zawodowym, z tych szkół uczniowie odbywają niewiele staży u pracodawców i nie są kompleksowo do nich przygotowani. Byli to uczniowie kształcący się w zawodach przyszłościowych (informatyka, mechanika, energetyka, budownictwo), a jednocześnie z barierą dostępu do wysokiej jakości staży. Uczniowie ci w większości pochodzili z terenów wiejskich, co ogranicza udział w stażach bez zapewnienia kompleksowego wsparcia. Projekt obejmował organizację letnich programów stażowych (okres realizacji staży od 4 do 6 tygodni), organizowanych w przedsiębiorstwach, mających na celu praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu. Za udział w stażu uczniowie otrzymali stypendia stażowe. Celem stażu zawodowego było nabycie i doskonalenie zdobytej w szkole wiedzy i umiejętności praktycznych w danym zawodzie w rzeczywistych warunkach pracy.

Projekt jest komplementarny z inwestycjami współfinansowanymi z innych środków niż środki EFS, a mianowicie z projektami:

- *Kompleksowa informatyzacja Gmin Powiatu Kraśnickiego* finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 Działanie 4.1 *Społeczeństwo Informacyjne*. Projekt zakłada informatyzację gmin wiejskich wchodzących w skład konsorcjum powiatu kraśnickiego: Gościeradów, Kraśnik, Szastarka, Trzydnik Duży, Urzędów (lider), Wilkołaz i Zakrzówek.

- *Odbudowa dachu wraz z dobudową zadaszenia wejścia głównego i docieplenie budynku Szkoły w Polichnie* współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Inwestycja pomogła stworzyć obiekt dydaktyczny o odpowiednim standardzie, lepiej wyposażony, który umożliwi prawidłowy, wszechstronny rozwój (edukacja, sport, wychowanie prozdrowotne) dzieciom i młodzieży z Gminy Szastarka. Termomodernizacja oraz odbudowa dachu stworzyły lepsze warunki do nowoczesnego kształcenia, co miejmy nadzieję podniesie jakość procesu nauczania zarówno na poziomie podstawowym, jak i gimnazjalnym.

Działania w ramach projektu są komplementarne z ww. projektami ze względu na korzystanie z efektów informatyzacji gmin w organizacji staży. Wdrożone w gminach nowoczesne rozwiązania teleinformatycznych w bardzo dużym stopniu są kompatybilne z działaniami w projekcie.

W wyżej wymienionych projektach realizujących zasadę komplementarności występuje potencjalna synergia, gdyż dopiero realizacja projektów pozwoli w pełni osiągnąć zakładany cel. Ww. projekty uzupełniają się i dzięki ich realizacji osoby objęte wsparciem mają do dyspozycji nowoczesne i dobrze wyposażone obiekty naukowo-dydaktyczne, zapewniony dostęp do szerokopasmowego internetu, a także szeroko rozumiany rozwój pozwalający na zaspokojenie potrzeb osób objętych projektem, a także innych obywateli.

Sposoby przewyższania problemów związanych z zapewnieniem komplementarności:

1. Zasada komplementarności powinna być promowana w ramach działań informacyjno- promocyjnych skierowanych do projektodawców/potencjalnych projektodawców różnych programów wdrażanych regionalnie i centralnie.
2. Należy przeprowadzić badania/analizy/prognozy, na podstawie, której będzie możliwe stworzenie diagnozy województwa w zakresie możliwości i potrzeb w podejmowaniu działań komplementarnych w regionie. Na podstawie badań/analiz/prognozy powinno być możliwe określenie, w których obszarach jest perspektywa łączenia sfery „miękkiej” z inwestycjami „twardymi” w województwie.
3. Zasadne byłoby wydanie podręcznika/przewodnika dotyczącego komplementarności. Podręcznik powinien wyjaśniać samo pojęcie komplementarności, ale też wskazywać ścieżki/ możliwości stosowania tej zasady w praktyce (dobre praktyki/ negatywne przykłady i nieprawidłowości stosowania). Jednym z elementów podręcznika powinno być wskazanie, że genezą dla działań komplementarnych powinno być jasne określenie celów i zapotrzebowania w danym regionie.
4. Konieczne jest promowanie dobrych praktyk w zakresie wdrażania zasady komplementarności na poziomie projektów, tak aby członkowie Komisji Oceny Projektów podczas oceny nie mieli wątpliwości, co do intencji wprowadzenia danego kryterium i wymogów wobec projektodawcy, który deklaruje realizację działań komplementarnych w ramach swojego projektu.
5. Należy wskazywać projektodawcom, w którym punkcie wniosku o dofinansowanie należy opisywać komplementarność. Taka informacja powinna być zawarta w dokumentacji konkursowej i mieć charakter „miękkiej” rekomendacji.
6. Utworzenie dwufundusowego RPO WL na lata 2014 – 2020 (EFRR i EFS), co powinno zapewnić ich pełniejszą kooperację w ramach jednego programu.

7. Realizacja projektów zintegrowanych w ramach ZIT w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020.
8. Zgodność założeń RPO WL na lata 2014 – 2020 z *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku*.
9. Dostosowanie interwencji do potrzeb zmieniających się uwarunkowań krajowych i globalnych w obecnej (lata 2007 – 2013) jak i przyszłej perspektywie finansowej (lata 2014 – 2020).

Informacje nt. posiedzeń Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Lubelskiego w roku 2014.

W okresie objętym sprawozdaniem odbyły się 3 posiedzenia Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego (PKM PO KL WL):

- **XXI posiedzenie - 26 czerwca 2014 r.**, które dotyczyło:

1. **Prezentacji raportu końcowego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego”**, które zrealizowało konsorcjum firm: Europejskie Centrum Doradztwa Finansowego Badania i Szkolenia; Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi;
2. **Prezentacji raportu metodologicznego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych”** realizowanego przez Pracownię Badań i Doradztwa “Re-Source” Korczyński Sarapata sp.j.;
3. **Informacji nt. stanu wdrażania priorytetów komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego 2007 – 2013** (wg danych na dzień 31.05.2014 r.).

W skutek braku wymaganego regulaminem kworum, podjęcie uchwały w sprawie wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn.: „Ocena skuteczności i trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości w projektach realizowanych w ramach PO KL na terenie województwa lubelskiego” (po wcześniejszym omówieniu na posiedzeniu) odbyło się w trybie udzielenia pisemnej akceptacji (obiegowym). Podjęta uchwała z dnia 7.07.2014 r. otrzymała numer 1/2014.

- **XXII posiedzenie - 11 września 2014 r.**, które dotyczyło:

1. **Prezentacji raportu końcowego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena wsparcia oferowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL na rzecz osób niepełnosprawnych”** – efektem było podjęcie uchwały w sprawie wdrażania rekomendacji z ww. badania - głosowanie w trybie udzielenia pisemnej akceptacji (obiegowym) - Podjęta uchwała z dnia 22.09.2014 r. otrzymała numer 2/2014;
2. **Prezentacji raportu metodologicznego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena potrzeb województwa lubelskiego w zakresie realizacji projektów dotyczących profilaktyki w zakresie chorób cywilizacyjnych i zawodowych”** realizowanego przez WYG PSDB Sp. z o.o.;
3. **Informacji nt. stanu wdrażania priorytetów komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego 2007 – 2013** (wg danych na dzień 30.06.2014 r.).

- **XXIII posiedzenie - 4 grudnia 2014 r.**, które dotyczyło:

1. **Prezentacji zmian w Planach działania na rok 2013 dla Priorytetów VI, VII oraz VIII PO KL oraz podjęcia uchwały w sprawie zatwierdzenia zmian w Planach działania na rok 2013** - efektem było podjęcie uchwały w sprawie rekomendowania Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki zatwierdzenia zmian w Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu VII Promocja integracji społecznej oraz Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu VIII Regionalne kadry gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.- uchw. Nr 3/2014 z dnia 4 grudnia 2014 r.;
2. **Prezentacji Raportu końcowego badania ewaluacyjnego pn. „Ocena potrzeb województwa lubelskiego w zakresie realizacji projektów dotyczących profilaktyki w zakresie chorób cywilizacyjnych i zawodowych”** efektem było podjęcie uchwały w sprawie wdrażania rekomendacji z ww. badania – uchw. Nr 4/2014 z dnia 4 grudnia 2014 r.;
3. **Informacji nt. stanu wdrażania priorytetów komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego 2007 – 2013** (wg danych na dzień 30.11.2014 r.).

3. Opis postępu w realizacji działań, o których mowa w art. 10 Rozporządzenia (WE) 1081/2006¹

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Projekt Fundacji Inicjatyw Lokalnych pt. „40 tysięcy możliwości dla 50+” (wartość projektu: 2,08 PLN, okres realizacji: 01.11.2013 r. – 31.05.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób fizycznych (w tym 25 kobiet) powyżej 50 roku życia zamieszkałych na terenie powiatów, w których stopa bezrobocia jest wyższa niż średnia krajowa. W projekcie priorytetowo traktowane są kobiety wchodzące lub powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dzieci (min. 50% osób uczestniczących w projekcie). Projekt oprócz działań zmierzających do wsparcia powrotu na rynek pracy osobom niepracującym promuje również przedsiębiorczość wśród kobiet. Niski udział kobiet wśród przedsiębiorców związany jest m.in. z tradycyjnym modelem rodziny, gdzie kobietom przypisuje się głównie odpowiedzialność za prowadzenie domu i wychowanie dzieci, a rozwój zawodowy jest podporządkowany tym obowiązkom. Według Beneficjenta jedną z szans odnalezienia się na rynku pracy dla osób bezrobotnych 50+ (w tym 50% kobiet) jest samozatrudnienie. Realizacja projektu będzie miała pozytywny wpływ na utworzenie dodatkowych miejsc pracy, zmniejszenie poziomu bezrobocia, poprawę sytuacji materialnej rodzin oraz wzrost konkurencyjności. Celem projektu jest wsparcie szkoleniowo – doradcze dla 50 osób bezrobotnych w wieku 50+ (w tym 25 kobiet) oraz wsparcie finansowe na rozwój przedsiębiorczości dla 35 osób z tej grupy.

Projekt Fundacji Instytut Rozwoju Zasobów Ludzkich realizowany w partnerstwie z PROESA Sp. z o.o. pt. „Szansa na start” (wartość projektu: 1,99 mln PLN, okres realizacji: 01.11.2013 r. – 31.05.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób fizycznych (w tym 28 kobiet) w wieku powyżej 50 roku życia z obszaru województwa lubelskiego z powiatów: lubartowskiego, świdnickiego, janowskiego, kraśnickiego i opolskiego. Minimum 55% (tj. 28 osób) grupy docelowej to kobiety. W gronie osób 50+ kobiety stanowią 35% bezrobotnych z ww. obszarów, 62% biernych zawodowo. Znajdują się one w gorszej sytuacji na rynku pracy, stanowią 45% ogółu osób pracujących 50+. Pomimo zmian zachodzących w tym zakresie nadal niższą aktywność zawodową kobiet od mężczyzn można upatrywać w identyfikacji kobiet z rolami małżeńsko – rodzinnymi. Konsekwencją tego są problemy wśród kobiet ze zdobyciem doświadczenia zawodowego i gorsze wynagrodzenie. Konsekwencje te widoczne są dla kobiet w wieku starszym, które ze względu na brak ciekawych ofert pracy, godnego wynagrodzenia przechodzą szybciej na świadczenia przedemerytalne. Kobiety są w trudniejszej sytuacji wśród osób bezrobotnych 50+, charakteryzuje je niższy poziom przedsiębiorczości od mężczyzn, który spowodowany jest brakiem odwagi i determinacji. W związku z tym podejmują niskopłatne prace, często w szarej strefie. Według Beneficjenta realizacja projektu wspomaga aktywizację zawodową, wzrost konkurencyjności oraz poprawi sytuację życiową osób z bliskiego otoczenia uczestnika projektu. Celem projektu jest nabycie przez 50 osób (w tym 28 kobiet) w wieku powyżej 50 roku życia niezbędnych kwalifikacji (wsparcie szkoleniowo – doradcze) oraz wsparcie finansowe dla 35 osób (w tym 19 kobiet) z tej grupy.

Projekt Melting Pot – Piotr Kossowski pt. „Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz po 50 roku życia” (wartość projektu: 1,02 mln PLN, okres realizacji: 01.01.2014 r. – 28.02.2015 r.). Grupą docelową projektu jest 60 osób pozostających bez zatrudnienia (w tym zarejestrowanych w PUP jako bezrobotni) zamieszkałych na terenie województwa lubelskiego w powiatach: chełmskim, ziemskim i grodzkim, hrubieszowskim, lubartowskim i włodawskim. Projekt w 50% obejmuje wsparciem osoby powyżej 50 roku życia i 50% osoby niepełnosprawne. Minimum 60% uczestników projektu stanowić mają kobiety, które są dyskryminowane na rynku pracy. Beneficjent zauważa, że jednym z istotnych czynników uniemożliwiających wejście osób 50+ i osób niepełnosprawnych na rynek pracy jest brak odpowiednich kwalifikacji. Wpływ na to ma znacząco niski poziom wykształcenia. Kolejnym problemem jest brak doświadczenia zawodowego szczególnie w zawodach deficytowych na rynku pracy. Problem ten szczególnie dotyczy osób niepełnosprawnych. Beneficjent zapewnieni nie tylko szkolenia, ale i 3 – miesięczne, płatne staże pozwalające na zdobycie doświadczenia w zawodach objętych szkoleniem, ponadto poradnictwo zawodowe oraz IPD. Dodatkowo wszystkim uczestnikom projektu ma zostać zapewnione pośrednictwo pracy w celu nawiązania kontaktów z pracodawcami i dopasowania ofert pracy do posiadanych predyspozycji psychofizycznych. Głównym celem projektu jest podniesienie zdolności do zatrudnienia przez min. 90% z 60 osób pozostających bez zatrudnienia w tym 50% osób powyżej 50 roku życia i 50 osób niepełnosprawnych.

Projekt innowacyjny Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny realizowany w partnerstwie z Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum pt. „Doświadczenie w cenie” (wartość projektu: 1,99 mln PLN, okres realizacji: 01.09.2013 r. – 28.02.2015 r.) skierowany jest do 120 osób niezatrudnionych w wieku 50 – 64 lat (min. 80 kobiet), w tym 90 osób bezrobotnych i 30 nieaktywnych zawodowo, zamieszkałych na terenie 5 powiatów województwa lubelskiego: chełmskiego, ziemskiego, hrubieszowskiego, lubartowskiego, opolskiego, włodawskiego zainteresowanych podniesieniem, zdobyciem bądź zmianą kwalifikacji zawodowych oraz do pracowników instytucji rynku pracy –

¹ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

doradców zawodowych zamieszkałych i pracujących na terenie województwa lubelskiego (12 osób). Według Beneficjenta trudna sytuacja na rynku pracy dotyczy szczególnie osoby z grup defaworyzowanych, do których należą osoby po 50 roku życia. W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa, przedwczesne wycofywanie się z życia zawodowego osób po 50 roku życia stanowi istotny problem społeczno – ekonomiczny i dotyczy przede wszystkim mieszkańców terenów wiejskich i terenów restrukturyzowanych. Istotnym problemem między innymi jest niski poziom wykształcenia osób po 50 roku życia oraz niedopasowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. Innymi przyczynami są także: przyczyny dotyczące zakładu pracy, niska mobilność, funkcjonujące stereotypy, których skutkiem jest bezpośrednia i pośrednia dyskryminacja. Celem projektu jest wzrost poziomu aktywności zawodowej i zdolności zatrudnienia 120 osób (w tym 80 kobiet) oraz podjęcie zatrudnienia przez minimum 48 osób (32 kobiety) pozostających bez zatrudnienia poprzez realizację usług poradnictwa zawodowego (opracowanie IPD, udział w poradnictwie i pośrednictwie pracy), usług szkoleniowych oraz usług pośrednictwa pracy i organizację staży zawodowych. W ramach współpracy ponadnarodowej przewidziano cztery formy działań: wizyty studyjne (I forma) w Sztokholmie w celu poznania szwedzkiego modelu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych 50+, którego wynikiem ma być adaptowanie rozwiązań z zakresu doradztwa zawodowego wypracowanych w Szwecji (II forma). Uczestnikami I i II formy wsparcia mają być doradcy zawodowi, pracownicy instytucji rynku pracy zainteresowani poznaniem nowych metod pracy, tworzenia ścieżek kariery, zindywidualizowaniem podejścia do osób bezrobotnych 50+. W trakcie wizyt studyjnych organizowane będą prelekcje i spotkania (III forma). W ramach projektu ma zostać opracowany, opublikowany i rozpowszechniony pomiędzy instytucjami rynku pracy raport (IV forma) porównujący polski i szwedzki model doradztwa zawodowego prezentujący możliwości prawne i organizacyjne adaptacji najlepszych rozwiązań w województwie lubelskim. Celem współpracy ponadnarodowej ma być wyższa jakość usług doradztwa zawodowego dla osób 50+ poprzez poznanie, upowszechnienie i adaptację szwedzkiego modelu na terenie województwa lubelskiego przez doradców zawodowych, personel projektu oraz lubelskie instytucje rynku pracy.

Projekt innowacyjny Stowarzyszenia Rozwoju Aktywności Społecznej „Triada” realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Rozwoju „Innowacje” oraz Landvolkildung Thüringen e.V. pt. „Sukces w Twoich rękach II” (wartość projektu: 2,61 mln PLN, okres realizacji: 01.10.2013 r. – 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 50 osób bezrobotnych z województwa lubelskiego zamierzających podjąć działalność gospodarczą, zamieszkujących na terenie powiatów: włodawskiego, hrubieszowskiego, chełmskiego, w tym 25 mężczyzn i 25 kobiet (w tym wchodzący/ powracający na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dzieci), min. 13 osób w wieku 15 – 30 lat, min. 20 osób z terenów wiejskich. Beneficjent kieruje projekt do osób zamieszkujących obszary województwa lubelskiego, gdzie bezrobocie jest najwyższe. Projekt ma być odpowiedzią na zdiagnozowane problemy występujące wśród grupy docelowej jakimi są niedoinformowane (brak wiedzy na temat podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczych), niska samoocena, brak wiary w sukces zawodowy, brak środków finansowych/zdolności kredytowych. Zdaniem Beneficjenta potrzebne jest utworzenie przejrzystych procedur wsparcia, ułatwienie dostępu do bezpłatnej informacji na temat zakładania działalności gospodarczych, bezpłatne doradztwo i szkolenia z przedsiębiorczości, bezzwrotne dokapitalizowanie inwestycyjne, wsparcie merytoryczne i finansowe w pierwszych miesiącach prowadzenia działalności gospodarczych. Celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez przeszkolenie 50 bezrobotnych z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczych oraz samozatrudnienie 43 z nich. A także poprzez realizację wsparcia doradczego – szkoleniowego; IPD, doradztwo zawodowe, szkolenia grupowe, wsparcia finansowego na rozwój przedsiębiorczości i wsparcia pomostowego. Zadaniem współpracy ponadnarodowej jest wsparcie trwałości samozatrudnienia poprzez realizację modelu współpracy z partnerem zagranicznym polegającego na wymianie informacji i doświadczeń, wymianie kluczowych osób realizujących projekt i uczestniczących w projekcie. Ich realizacji służą dwa rodzaje form działań kwalifikowalnych: organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań oraz doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne. Działania realizowane w ramach współpracy ponadnarodowej to: wizyty studyjne przedstawicieli lidera projektu w kraju partnera zagranicznego (wymiana informacji i doświadczeń w zakresie skutecznego wspierania przedsiębiorczości, doradztwo w zakresie zapewnienia trwałości wspieranego samozatrudnienia, weryfikacja predyspozycji 43 działalności gospodarczych do współpracy zagranicznej i wyróżnienie 8 najatrakcyjniejszych w aspekcie współpracy zagranicznej), wizyta studyjna 8 uczestników projektu oraz przedstawicieli lidera w kraju partnera zagranicznego w celu ukierunkowania na internacjonalizację działalności gospodarczych rozpoczętych w ramach projektu i wzrost odpowiedzialności za własny biznes, seminarium z udziałem przedstawicieli partnera zagranicznego w kraju lidera w celu ukierunkowania na stymulowanie samodzielności, trwałości i transgeniczności 43 uczestników projektu, którzy założyli działalność gospodarczą poprzez wymianę doświadczeń i informacji, z uczestnictwem lidera, partnera i partnera zagranicznego, przedstawicieli polskich instytucji wspierających rynek pracy, instytucji otoczenia biznesu, szkolnictwa zawodowego, lokalnych władz, prezentacji niemieckiego parasola wsparcia dla przedsiębiorczości w kontekście uatrakcyjnienia parasola polskiego.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Projekt Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie pt. „Zawodowy GPS w drodze do lepszego jutra. Program aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkanek gmin w powiatach białskim, chełmskim, zamojskim” (wartość projektu: 1,20 mln PLN, okres realizacji: 01.01.2014 r.- 30.06.2015 r.). Projekt skierowany jest do 60 kobiet z terenów wiejskich w wieku 15-34 lata, nieaktywnych zawodowo, długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym i pełniącym role rodzinne (m.in. matki powracające na rynek pracy).

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna 40 długotrwale bezrobotnych kobiet i 20 nieaktywnych zawodowo zagrożonych wykluczeniem z powodów wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, m.in.: ubóstwa, bezrobocia długotrwałego, alkoholizmu (i dodatkowo uzależnień czynnościowych), poprzez podniesienie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych oraz zdobycie doświadczenia zawodowego (odbycie staży).

Beneficjent poprzez realizację niniejszego projektu zamierza pomóc 60 kobietom (głównie młodym matkom) zapewniając im kompleksowe wsparcie z efektem zatrudnienia (dla przynajmniej 12 kobiet) poprzedzonego poradnictwem psychologicznym i dostępem do konkretnych kwalifikacji zawodowych. Formy wsparcia z których mogą skorzystać uczestniczki projektu to: poradnictwo psychologiczne (indywidualne z elementami diagnozy i rekomendacji), psychospołeczne (w formie zajęć grupowych) i zawodowe (w formie indywidualnej z elementami pośrednictwa pracy), treningi prowadzące do integracji społecznej i zawodowej (zajęcia grupowe), szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych oraz indywidualne szkolenia zawodowe dostosowane do potencjału uczestników, m.in.: kurs gastronomiczny, kurs tereny zielone, kurs fryzjersko-kosmetyczny, księgowość, kadry i płace, administracyjno-biurowe, obsługa klienta, opieka nad osobami oraz 6 miesięczne staże zawodowe u pracodawców. Beneficjent prowadzi przedmiotowe działania w sposób niedyskryminujący, tj. dostosowuje harmonogram zajęć w ciągu dnia do ról rodzicielskich i społecznych uczestniczek projektu. Ponadto, aby umożliwić udział w zajęciach młodym matkom, Beneficjent zapewnił w projekcie zwroty kosztów opieki nad dziećmi, zwroty kosztów dojazdu ze względu na ich skomplikowaną sytuację materialną oraz zobowiązał się do świadczenia niniejszych usług na terenach właściwych dla uczestniczek projektu gmin, powiatów lub miejsc ich zamieszkania. Wsparcie niniejszej grupy kobiet ma na celu uniknięcie stania się trwałym i profesjonalizowanym klientem pomocy społecznej przekazującym pokoleniowo postawę pasywną.

Projekt Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie pt. „Przyjazna Praca II” (wartość projektu: 448,87 tys. PLN, okres realizacji: 01.05.2014 r.- 30.06.2015 r.). Celem głównym projektu jest zwiększenie poziomu aktywizacji społecznej i zawodowej u co najmniej 30 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie oraz podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 20% uczestników. Problemem, z którego wynika potrzeba realizacji projektu jest niski poziom aktywności społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych z terenu Lublina zarejestrowanych, jako bezrobotni w MUP, którzy doświadczają barier wewnętrznych (ograniczeń wynikających ze stanu zdrowia, deficytów w obszarze kompetencji społecznych i zawodowych, postaw wobec aktywności zawodowej) i zewnętrznych (stereotypy, wysoki poziom bezrobocia). W celu niwelowania ww. skutków Beneficjent zamierza objąć uczestników projektem poradnictwem psychologicznym i psychospołecznym - formą wspierającą przezwyciężenie trudności uniemożliwiających podjęcie aktywności społecznej. Ponadto zastosowane zostanie kompleksowe wsparcie w programie aktywizacji społeczno-zawodowej, w ramach którego dla uczestników projektu zostaną przygotowane i realizowane IPD, opracowane w oparciu o analizę predyspozycji zawodowych osoby, obejmujące następujące formy wsparcia: poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne prowadzące do integracji społecznej i zawodowej, ponadto szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społ. niezbędnych na rynku pracy – indywidualne dla każdego z uczestników, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy i zajęcia praktyczne, czyli staże zawodowe u pracodawców.

Projekt Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Chorym Misericordia pt. „SuperSprawni na rynku pracy” (wartość projektu: 807,83 tys. PLN, okres realizacji: 01.10.2013 r.- 31.01.2015 r.). W ramach niniejszego projektu wsparciem projektowym objęte są 23 osoby niepełnosprawne nieaktywne zawodowo, w różnym wieku (od 15 – do 64 l.) i o różnym wykształceniu, w tym z zaburzeniami psychicznymi w stopniu umiarkowanym i znacznym, znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji na rynku pracy. Formy wsparcia, którymi zostali objęci uczestnicy projektu to: IPD, szkolenia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia - *Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Kształtowanie umiejętności organizacyjnych i zarządzania czasem*, Integracja – budowanie zespołu poprzez zastosowanie lodołamaczy oraz gier interaktywnych warsztaty szkoleniowe „Psychologia pracy”. Ponadto uczestnicy brali udział w kursach i szkoleniach dla zdobycia kompetencji zawodowych i społecznych, tj. „*Ekonomia społeczna w teorii i w praktyce*”, „*Kurs małej gastronomii*” i „*Kelner*” oraz zajęciach w ramach doradztwa zawodowego oraz opieki psychologicznej i logopedycznej. Ponadto uczestnicy projektu zostali zatrudnieni na 0,55 etatu w ZAZ- prowadzonym przez Stowarzyszenie Misericordia. Beneficjent dla zintegrowania środowiska pracy i życia osób niepełnosprawnych, wzajemnego wsparcia i poczucia „bycia razem” zorganizował

działania o charakterze środowiskowym, tj. były to spotkania o charakterze terapeutyczno-integracyjnym. Poprzez realizację niniejszego projektu Beneficjent zamierza doprowadzić do podjęcia zatrudnienia przez 4 uczestników projektu na okres co najmniej 3 miesięcy.

Projekt z komponentem ponadnarodowym Fundacji Inicjatyw Menedżerskich z partnerem z Włoch - Innovazione e Sistemi per il Mercato ed il Lavoro s.r. oraz partnerem polskim - Powiatowym Urzędem Pracy w Lublinie pt. „Polsko-włoski pakt na rzecz wsparcia długotrwale bezrobotnych” (wartość projektu: 1,23 mln PLN, okres realizacji: 01.04.2014 r.- 30.06.2015 r.). Działania zaproponowane w ramach projektu mają doprowadzić do wzmocnienia skuteczności poruszania się po rynku pracy 80 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia w wieku 18-34 l. z powiatu lubelskiego. Grupę docelową stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym pozostające bez zatrudnienia, przez min 12 m-cy, zarejestrowane w PUP w Lublinie, jako bezrobotne lub poszukujące pracy, osoby z wykształceniem pomaturalnym i wyższym. Projekt jest odpowiedzią na istotny problem społeczny, jakim jest niska skuteczność funkcjonowania na rynku pracy osób młodych. W ocenie Beneficjenta wsparcie dla młodych powinno koncentrować się na wyposażeniu ich w kompetencje zawodowo - interpersonalne zgodne z realiami rynku pracy i na poszukiwaniu i implementowaniu sprawdzonych rozwiązań partnerów zagranicznych. Dlatego też, w projekcie przewidziana jest adaptacja rozwiązań partnera włoskiego w zakresie poradnictwa psychologicznego opartego na reżyserii postaw i inspiracji, planu kariery-course finder. Potrzebę współpracy z partnerami włoskimi uzasadnia fakt dużej skuteczności ich działań w obszarze aktywizacji zawodowej i społecznej młodych bezrobotnych. Wychodząc naprzeciw przyczynom wysokiego bezrobocia Beneficjent zaproponował, że każdy z uczestników otrzyma Pakiet Kompleksowego Wsparcia, tj. weźmie udział w wybranym szkoleniu, prowadzącym do nabycia nowych kwalifikacji, stażu zawodowym, zajęciach w zakresie poradnictwa psychospołecznego i coachingu, pozwalających na nabycie kompetencji społecznych, prowadzących do integracji zawodowej i społecznej. Formy wsparcia przewidziane w projekcie to:

- poradnictwo psychospołeczne – zajęcia indywidualne prowadzone w oparciu o włoską metodą reżyserii postaw i inspiracji przez polskich i włoskich ekspertów w dziedzinie psychologii społecznej i rozwoju zasobów ludzkich;
- szkolenia: Programista systemów mobilnych, monter sieci komputerowych dla osób z pomaturalnym wykształceniem. menager produktu turystycznego dla osób z wykształceniem wyższym, księgowość dla osób z wykształceniem pomaturalnym;
- poradnictwo psychospołeczne - zajęcia warsztatowe (umiejętność pracy w zespole, zasady komunikowania, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w miejscu pracy, relacje podwładny – przełożony, zarządzanie czasem, organizacja własnej pracy, skuteczność w dążeniu do celu, przejawianie inicjatyw, samomotywowanie). W warsztatach nacisk zostanie położony na rozwiązywanie konkretnych problemów i symulację zdarzeń. Poszczególne case study będą omawiane na przykładzie włoskich doświadczeń z wariantem zaadoptowania ich na gruncie polskim;
- zajęcia z coachem, które będą polegały na indywidualnej pracy coacha i uczestnika w oparciu o włoską metodę course finder prowadząca do ustalenia szczegółowego planu kariery. Metoda course finder polega na długofalowym prognozowaniu aktywności zawodowo-społecznej z użyciem arkusza niekonwencjonalnych treści;
- staże (3 m-ce).

W zakresie współpracy ponadnarodowej w projekcie przewidziano następujące formy współpracy: adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju oraz wspólne zorganizowanie i prowadzenie warsztatów dla grupy docelowej w ramach poradnictwa psychospołecznego.

W ocenie Beneficjenta korzyści ze współpracy ponadnarodowej płyną nie tylko z zaadoptowania sprawdzonych i skutecznych rozwiązań. Wartością jest tu osobisty udział doświadczonych w aktywizacji włoskich ekspertów, możliwość bezpośrednich rozmów z uczestnikami, indywidualna pomoc w rozwiązywaniu problemów. Ponadto, Beneficjent założył, iż wspólnie z partnerami podpiszą umowę ponadnarodową, w której zobowiążą się do współpracy w ciągu min. 1 roku od zakończenia projektu, polegającą na monitoringu losu uczestników projektu i prowadzeniu wspólnych (polsko-włoskich) konsultacji on-line dla uczestników w zakresie radzenia sobie na rynku pracy.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Projekt Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Sp. z o.o. pt. „Szkolenia dla branży budowlanej w zawodach Technolog budowlany i Spawacz TIG/MAG” (wartość projektu: 1,04 mln PLN, okres realizacji: 01.06.2013 r. do 31.05.2015 r.). Celem projektu jest podniesienie konkurencyjności 20 mikroprzedsiębiorstw z terenu województwa lubelskiego poprzez nabycie przez 120 uczestników projektu - w tym 2 kobiet kwalifikacji i umiejętności zawodowych z zakresu technologa budowlanego, operatora koparko-ładowarki, spawacza konstrukcji stalowych w budownictwie. Beneficjent w celu przełamania stereotypów podjął działania, które wpłyną na wyrównywanie szans kobiet na rynku pracy, poprzez uzyskanie nowych kwalifikacji zwiększających ich mobilność i elastyczność zawodową. Projekt ma bezpośrednio wpływ na pracowników przedsiębiorstw objętych wsparciem - poprzez uzyskane uprawnienia będą mieli oni większe szanse na awans lub w przypadku

konieczności ponownego starania się o pracę zostaną zwiększone szanse na ich zatrudnienie.

Projekt firmy EuroCompass Sp. z o.o. pt. „*Wyższy poziom IT*” (wartość projektu: 514,18 tys. PLN, okres realizacji: 01.07.2014 r. do 30.04.2015 r.). Celem projektu jest wzmocnienie konkurencyjności i potencjału rozwojowego 4 mikroprzedsiębiorstw z terenu województwa lubelskiego poprzez podniesienie przez 29 uczestników projektu, w tym 6 kobiet kwalifikacji i rozwinięcie umiejętności z zakresu IT, baz danych, zarządzania projektami i usługami IT. Z raportów przedstawionych przez Beneficjenta wynika, iż w przypadku administratorów sieci informatycznych odsetek kobiet pracujących w tym zawodzie jest niewielki. W związku z powyższym Beneficjent podjął działania prowadzące do zwiększania konkurencyjności i rozwoju kapitału ludzkiego mikroprzedsiębiorstw województwa lubelskiego m.in. poprzez umożliwienie ich pracownikom/-kom udział w autoryzowanych szkoleniach. Proponowane wsparcie w ramach projektu wpłynie na przełamanie barier i niechęci kobiet do kształcenia w dziedzinie IT, wyrównanie szans na drodze awansu zawodowego, stabilizacji na rynku pracy oraz uzupełnienia i podwyższenia kwalifikacji zawodowych. Umożliwienie udziału kobietom w szkoleniach przyczyni się do przełamania stereotypu, że stanowiska związane z IT są dostępne tylko dla mężczyzn.

Projekt z komponentem międzynarodowym Zarządu Regionu Środkowowschodniego NSZZ Solidarność pt. „*PWP Program rozwoju i współpracy*” (wartość projektu: 2,52 mln PLN, okres realizacji: 01.07.2012 r. do 30.11.2014 r.). Celem projektu było wzmocnienie współpracy w zakresie adaptacyjności między przedstawicielami instytucji dialogu społecznego województwa lubelskiego. Ww. projekt zakładał podejmowanie na szczeblu regionalnym inicjatyw mających na celu zwiększenie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców w aspekcie ekonomicznym i społecznym, zwłaszcza w zakresie organizacji pracy i form świadczenia pracy, działań wdrożeniowych idei flexicurity poprzez wypracowanie nowych rozwiązań w ramach współpracy ponadnarodowej z Ukrainą.

Projekt z komponentem międzynarodowym Polskiej Fundacji Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego pt. „*PWP Budowa potencjału naukowo-inżynierskiego INS poprzez wdrażanie opracowanych technologii do praktyki przemysłowej*” (wartość projektu: 551,92 tys. PLN, okres realizacji: 01.03.2013 r. - 31.10.2014 r.). Celem projektu było wsparcie transferu wiedzy i technologii do gospodarki województwa lubelskiego poprzez adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innych krajach. Wykorzystanie badań prowadzonych u partnera serbskiego dotyczących ekstraktów roślinnych pozwoli na opracowanie nowych formuł dietetycznych, dla ludzi dotkniętych chorobami serca oraz przewodu pokarmowego. Współpraca z zespołem Cardiff Catalysis Institute (Wielka Brytania) pozwoli na wykorzystanie wiedzy i doświadczenia partnera zagranicznego w dziedzinie zaawansowanych syntez materiałów katalitycznych, badań mechanizmów reakcji z udziałem katalizatorów, nowoczesnych układów katalitycznych.

Projekt z komponentem międzynarodowym Lubelskiej Agencji Ochrony Środowiska S.A. pt. „*PWP Badania, innowacje, rozwój*” (wartość projektu: 1,29 mln PLN, okres realizacji: 01.04.2013 r. - 31.03.2015 r.). Celem projektu jest nawiązanie współpracy między 11 MŚ przedsiębiorstwami a sektorem nauki w województwie lubelskim. W ramach projektu grupa ekspertów w zakresie innowacyjności, prawa, ekonomii i technologii opracuje wspólnie z partnerami zagranicznymi wytyczne do staży. Zawierać one będą modułowy zakres stażu, który umożliwi wdrożenie nowych rozwiązań w oparciu o tradycyjne, ginące technologie występujące na Ukrainie w przedsiębiorstwach województwa lubelskiego przy wykorzystaniu doświadczenia partnera włoskiego w tym zakresie. W czasie staży każdy pracownik naukowy i pracownik przedsiębiorstwa odbędzie wizytę studyjną na Ukrainie i we Włoszech, która pozwoli na poznanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych.

Projekt innowacyjny firmy FUDA Agnieszka Laskowska pt. „*PI Innowacyjny model kooperacji dla rozwoju aktywności zawodowej pracownic powyżej 50 roku życia*” (wartość projektu: 1,55 mln PLN, okres realizacji: 01.02.2013 r. - 28.02.2015 r.). Projekt zakłada wypracowanie i wdrożenie rozwiązań z zakresu zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach. Celem projektu jest zwiększenie skuteczności utrzymania aktywności zawodowej pracujących kobiet po 50 r. życia w przedsiębiorstwie z woj. lubelskiego. Produkt finalny powstały w ramach projektu pomoże zaangażować pracodawców i pracowników firmy w utrzymaniu aktywności kobiet powyżej 50 roku życia.

Projekt innowacyjny Lubelskiego Parku Naukowo - Technologicznego S.A. pt. „*PI Nowy model kompleksowej obsługi potrzeb innowacyjnych przedsiębiorstw- INNO BROKER*” (wartość projektu: 969,11 tys. PLN, okres realizacji: 01.03.2013 r. - 31.08.2015 r.). Celem projektu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz wzmocnienia współpracy sfery biznesu i nauki w zakresie zaspokajania potrzeb innowacyjnych przedsiębiorstw z obszaru województwa lubelskiego, dzięki wypracowaniu i wdrożeniu nowego modelu „inno-broker”. Model inno-brokera wprowadzi nową jakość w kontaktach biznesu i nauki co spowoduje otwarcie się instytucji na korzystanie z zasobów wiedzy otoczenia (tzw. innowacja otwarta).

Projekt innowacyjny Caritas Polska pt. „*PI 50+ doświadczenie*” (wartość projektu: 1,05 mln PLN, okres realizacji: 01.02.2013 r. - 30.04.2015 r.). Celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej osób, a szczególnie kobiet pracujących powyżej 50 roku życia w województwie lubelskim poprzez wsparcie ich motywacji, rozwoju zawodowego i osobistego zarówno w miejscu pracy, jak i w środowisku lokalnym. Realizacja projektu przyczyni się do zainicjowania tworzenia warunków w środowiskach lokalnych do rozwoju osobistego pracowników powyżej 50 roku życia, które wzmocnią ich przygotowanie do pozostania na rynku pracy.

Projekt innowacyjny Poznańskiego Innowacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości pt. „*PI-Wirtualny Asystent Kariery 50+*” (wartość projektu: 999,97 tys. PLN, okres realizacji: 01.05.2013 r. - 30.06.2015 r.). Celem projektu jest poprawa sytuacji pracowników powyżej 50 roku życia z MMŚP poprzez stworzenie i wdrożenie do praktyki innowacyjnego modelu wydłużania aktywności zawodowej. Projekt zakłada stworzenie testów badających predyspozycje osób powyżej 50 roku życia do przekazywania wiedzy, dzięki czemu proces przekazywania wiedzy w firmie (mentoringu) będzie bardziej efektywny.

Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*

Projekt firmy INTEGRA Sp. z o. o. pt. „*Arka przyszłości*” (wartość projektu: o 1,49 mln PLN, okres realizacji: 17.09.2012 r. - 16.09.2014 r.). W projekcie zorganizowane zostały warsztaty dla kadry zarządzającej i pedagogicznej z kompetencji w stosowaniu zasady równości kobiet i mężczyzn oraz jej odniesienia do codziennej pracy. Kadra pedagogiczna nabyła umiejętności jak przekazywać wiedzę z zakresu: jak sobie radzić z dyskryminacją i wykluczeniem w pracy, uprzedzeniami i szykanowaniem ze strony współpracowników, możliwość godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych oraz dostęp do elastycznych form zatrudnienia. Głównym założeniem projektu było zmniejszenie wzrastającej nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenie miasta Chełm, poprzez wsparcie istniejącego Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego „Arka” w zakresie wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych. W projekcie przewidziano wsparcie dla 50 dzieci w wieku 3-6 lat oraz dla 50 rodziców.

Projekt Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny pt. „*Szkoły nowych możliwości - modernizacja kształcenia zawodowego*” (wartość projektu: 1,82 mln PLN, okres realizacji: 01.10.2012 r. - 30.09.2015 r.). Projekt zakłada przeszkolenie osób wchodzących w skład zespołu zarządzającego w zakresie zasady równych szans kobiet i mężczyzn. W projekcie został zaplanowany równościowy sposób zarządzania, niedyskryminujący żadnej z płci. Organizacja pracy zespołu uwzględniała elastyczne formy pracy umożliwiające godzenie życia zawodowego i prywatnego. Struktura zarządzania projektem gwarantuje zrównoważony pod kątem płci udział w procesach decyzyjnych. Ponadto zostaną przeprowadzone dla kadry pedagogicznej warsztaty przygotowujące do prowadzenia zajęć w sposób niestereotypowy i równościowy – przełamywanie stereotypów płci, włączenie tematyki równości szans kobiet i mężczyzn do lekcji.

Projekt innowacyjny Fundacji Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie „*Nauka i Rozwój Lubelszczyzny*” pt. „*Lubelskie Ramy Kwalifikacji Zawodowych - model efektywnej współpracy szkół zawodowych z pracodawcami*”. (wartość projektu: 2,99 mln PLN, okres realizacji: 01.04.2012 r. - 31.03.2015 r.). Celem głównym projektu jest wzrost adaptacyjności 5 Zasadniczych Szkół Zawodowych Województwa Lubelskiego w zakresie modernizacji kształcenia zawodowego i poprawy sytuacji uczniów w oparciu o potrzeby regionalnego rynku pracy poprzez wypracowanie, we współpracy z pracodawcami Lubelskich Ram Kwalifikacji Zawodowych i ich upowszechnienie wśród 25 Zasadniczych Szkół Zawodowych i 360 pracodawców i mainstreaming wśród 24 organów prowadzących. Produktem finalnym opracowanym w ramach projektu będzie system akredytacji prowadzący do uzyskania Lubelskich Ram Kwalifikacji Zawodowych - procedury akredytowania placówek kształcenia zawodowego przez Powiatową oraz Wojewódzką Radę Zatrudnienia, która zatwierdza listę akredytacji. Po przejściu procesu placówka kształcenia zawodowego otrzyma 1-2 letnią akredytację kształcenia zawodowego zgodnie z Lubelskimi Ramami Kwalifikacji Zawodowych obejmującym 3 produkty pośrednie:

1. Regionalny Program Kształcenia Zawodowego (RPKZ) - podręcznik zawierający 5 kompleksowych programów nauki zawodów w kontekście strategicznych trendów rozwoju województwa lubelskiego w oparciu o rekomendacje pracodawców. Praktyczny model dostosowujący kształcenie zawodowe do potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy.
2. Podręczniki metodologii partnerskiego opracowania partnerskiego (ZSZ+pracodawca) programu rozwojowego ZSZ we współpracy z pracodawcami + praktyczne wskazówki angażowania pracodawców
3. e-Barometr EZ+pracodawca (Edukacja Zawodowa+pracodawca) – e-platforma do badania skuteczności współpracy placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami składająca się z 4 elementów:
 - program komputerowy do monitorowania losów absolwentów - model badania efektywności kształcenia zawodowego i stopnia dostosowania oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
 - system komputerowy do sieciowania (networking) uczniów zasadniczych szkół zawodowych chcących odbyć praktykę z potencjalnym praktykodawcą,

- program komputerowy do corocznej aktualizacji zapotrzebowania pracodawców na zawody i specjalności w skali lokalnej,

- program komputerowy badających jakość współpracy ZSZ z pracodawcami.

Produkt finalny upowszechniany będzie w całości. Mainstreaming horyzontalny angażujący pracodawców we współpracę ze ZSZ w zakresie całego produktu finalnego i wertykalny poprzez organy prowadzące, które mogą obligować podległe ZSZ do realizacji programów rozwojowych na bazie rozwiązań produktu finalnego. Potencjał na upowszechnianie jest wysoki. Produkt finalny jest oczekiwany, bo wpisuje się w reformę kształcenia zawodowego poprzez dualne podejście, które może rozwiązać problemy dotyczące kształcenia zawodowego. Wszelkie działania w projekcie są realizowane zgodnie z harmonogramem oraz Strategią Wdrażania Projektu Innowacyjnego.

Projekt innowacyjny Fundacji Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie „Nauka i Rozwój Lubelszczyzny” pt. „*e-Odnawialne Źródła Energii Lubelszczyzny (e-OZEL) - system zwiększający zainteresowanie uczniów kontynuacją kształcenia na kierunku GOW*” (wartość projektu: 2,95 mln PLN, okres realizacji: 01.01.2013 r. - 30.09.2015 r.). Celem głównym projektu jest wzmocnienie szans na zatrudnienie 120 uczniów szkół gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych (min. 36 kobiet) z województwa lubelskiego dzięki uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej szkół, poprzez wypracowanie we współpracy ze szkołami wyższymi e-OZEL zwiększającego zainteresowanie uczniów kontynuacją kształcenia na kierunkach energetyka i ochrona środowiska oraz jego upowszechnienie wśród 120 szkół gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych i mainstreaming wśród 234 organów prowadzących. Produktem finalnym opracowanym w ramach projektu będzie Internetowy System Rozwoju Kompetencji e-OZEL. Będzie miał on postać portalu internetowego z zakresu OZE z kompleksowym wsparciem uzupełniającym (produkty pośrednie):

1. Gra edukacyjna „Gra o prąd” (dostęp on-line przez przeglądarkę WWW) dotycząca branży energetycznej i odnawialnych źródeł energii (OZE). Gra jest przeznaczona dla szkolnych zespołów uczniów-graczy z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, a jej przedmiotem jest energetyka i OZE (energia: wiatrowa, słoneczna, wodna, biogaz).
2. Platforma e-learningowa dotycząca zagadnień OZE, np.: zrównoważony rozwój, unijne cele, elementy polskiego prawodawstwa OZE, rozwiązania technologiczne w zakresie energii słonecznej, wiatrowej i wodnej, biogazu. Zagadnienia dostosowane do poziomu wiedzy uczniów i uczennic gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (3 różne poziomy trudności i na każdym poziomie 30 e-kursów kończących się testem wiedzy
3. Poradnik e-OZEL – instrukcja do gry i szkolenie kompetencyjne (wersja papierowa i elektroniczna) – instrukcja korzystania z gry wraz z kompleksowym 48-godzinny programem szkolenia dla nauczycieli i nauczycielek obejmującym: zasady i techniczne aspekty gry edukacyjnej i działanie platformy e-learningowej (aspekty techniczne i funkcjonalne) oraz szkolenie z metodyki pracy z uczniem/uczennicą w zakresie rozwoju kompetencji, które nabywa uczeń-gracz, a także definiujący metodyczną rolę nauczyciela jako mentora kształtującego ścieżkę rozwoju ucznia oraz zasady współpracy ze szkołami wyższymi/institutami naukowymi.
4. Podręcznik metodyczny dla nauczycieli (publikacja papierowa i elektroniczna) obejmujący treści jak metodycznie wykorzystać grę podczas pracy z uczniem i uczennicą na zajęciach rozwijających zainteresowania, tak aby optymalnie zachęcić go do kontynuowania nauki na kierunkach o szczególnym znaczeniu dla GOW. Podręcznik zawiera 15 scenariuszy zajęć z grupą uczniów i uczennic, prowadzonych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy i TIK.

Realizacja projektu innowacyjnego i wypracowany produkt finalny przyczyni się do rozwiązania m.in.: problemów związanych:

- z niewystarczającą współpracą szkół gimnazjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, szkół wyższych w województwie lubelskim w zakresie wsparcia uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia w kontekście kierunków kluczowych dla gospodarki opartej na wiedzy,
- z niewykorzystanym i ograniczonym potencjałem nauczycieli i nauczycielek woj. lubelskiego do wspierania uczniów i uczennic w wyborze dalszego kierunku kształcenia i stosowania nowoczesnych metod nauczania,
- z niskim zainteresowaniem uczniów i uczennic w województwie lubelskim kontynuowaniem kształcenia na kierunkach kluczowych dla gospodarki opartej na wiedzy oraz mało atrakcyjną dla uczniów i uczennic ofertą edukacyjną szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w woj. lubelskim.

System ISRK e-OZEL będzie upowszechniany w całości z uwzględnieniem wszystkich 4 produktów pośrednich. O sukcesie działań upowszechniających będzie stanowiło poinformowanie wszystkich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z województwa lubelskiego, które na swojej stronie www udostępniają adres e-mail (pozwalający na dystrybucję informacji), o ISRK e-OZEL drogą e-mailową. Ponadto, będzie to również przekazanie 1200 uczniom i uczennicom prezentacyjnej wersji gry na płycie CD/DVD. Włączanie będzie prowadzone przede wszystkim w wymiarze regionalnym (zasięg terytorialny mainstreamingu to obszar województwa lubelskiego) poprzez bezpośrednie zaangażowanie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz wszystkich organów prowadzących z jednoczesnym dążeniem do wprowadzenia produktu finalnego do dokumentów na poziomie lokalnym (powiat/gmina). Indywidualne spotkania mainstreamingowo-upowszechniające w 234 gminach i powiatach województwa lubelskiego zaangażują potencjalnie wszystkie podmioty realizujące politykę edukacyjną w województwie. O sukcesie działań włączających będzie stanowiło uczestnictwo min. 188 organów prowadzących z województwa lubelskiego w indywidualnych spotkaniach

mainstreamingowo - upowszechniających z dążeniem do zapewnienia udziału w spotkaniach wszystkich zaplanowanych 234 podmiotów.

Projekt innowacyjny Narodowego Forum Doradztwa Kariery w partnerstwie ze Wschodnim Klubem Techniki i Racjonalizacji pt. „*E-podręczniki szansą na rozwój szkolnictwa zawodowego w województwie Lubelskim*” (wartość projektu: 1,23 mln PLN, okres realizacji: 01.01.2013 r.-30.06.2015 r.). Celem głównym projektu jest poprawa jakości działań w obszarze kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego rynku pracy, poprzez opracowanie, przetestowanie oraz upowszechnienie i wprowadzenie do polityki rozwoju nowego rozwiązania w postaci 3 innowacyjnych e-podręczników dla branży budowlanej wśród min. 570 uczniów i min. 48 nauczycieli szkół zawodowych z terenu woj. lubelskiego. Produktem finalnym opracowanym w ramach projektu będą 3 e-podręczniki dla uczniów szkół zawodowych kształcących się w branży budowlanej (technik budownictwa, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie i murarz tynkarz) aktualizowane we współpracy z pracodawcami. Na produkt finalny składają się następujące elementy:

a) innowacyjne

- Podręcznik metodyczny dla nauczycieli wraz z modelowymi konspektami zajęć do pracy z uczniami;
- 3 e-Podręczniki dla uczniów. szkół zawodowych kształcących się w branży budowlanej (technik budownictwa, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie i murarz tynkarz);
- Model aktualizacji treści e-Podręczników przy udziale pracodawców;
- Innowacyjna Platforma (dostęp do materiałów dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli, w tym do e-Podręczników, system aktualizacji treści e-Podręczników przez pracodawców poprzez platformę);

b) nieinnowacyjne

- 2 programy szkoleniowe dla nauczycieli (szkolenia techniczne związane z obsługą narzędzi, szkolenia miękkie dotyczące barier w korzystaniu z multimediiów).

Realizacja projektu innowacyjnego i wypracowany produkt finalny przyczynią się do rozwiązania m.in. problemów związanych:

- z ograniczoną innowacyjnością rozwiązań edukacyjnych stosowanych w lubelskich szkołach w zakresie kształcenia zawodowego,
- z negatywnymi ocenami dostępnych, tradycyjnych (papierowych) podręczników w wymiarze jakości,
- z aktualnością i przydatnością pod kątem zdawania egzaminów czy przygotowania do pracy zawodowej wśród uczniów, nauczycieli i pracodawców,
- z marginalizacją szkolnictwa zawodowego i niekorzystnym wizerunkiem w wielu jego wymiarach, przekładające się na niższą podaż uczniów i absolwentów oraz potencjalnych pracowników o pożądanych przez lubelskich pracodawców kwalifikacjach zawodowych.

E-podręczniki do nauki w zawodach budowlanych spowodują wzrost efektywności nauczania zawodowego przy jednoczesnym szerszym zastosowaniu technologii informacyjno – komunikacyjnych w edukacji zawodowej. Wpłyną również korzystnie na zainteresowanie szkolnictwem zawodowym wśród potencjalnych uczniów oraz na poprawę wizerunku kształcenia zawodowego w regionie lubelskim. Ponadto nauczyciele jako użytkownicy produktu finalnego będą mogli wymieniać się pomysłami na prowadzenie zajęć w sposób aktywizujący uczniów.

Projekt z komponentem ponadnarodowym Polskiej Fundacji Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” w partnerstwie z Zespołem Szkół im. Z. Chmielewskiego w Nałęczowie pt. „*Edukacja i praca – to się opłaca*” (wartość projektu: 1,27 mln PLN, okres realizacji: 01.07.2013 r. – 30.09.2014 r.). Celem głównym projektu było zdobycie doświadczenia zawodowego przez 225 uczniów szkół zawodowych z terenu województwa lubelskiego w wyniku współpracy z pracodawcami w ciągu 15 m-cy. Beneficjent poprzez realizację projektu z komponentem ponadnarodowym chciał zniwelować główne problemy w zakresie szkolnictwa zawodowego, tj. niewystarczające doświadczenie zawodowe zdobywane przez uczniów szkół zawodowych, archaiczne programy praktyk zawodowych, niedostosowane do europejskiego rynku pracy, brak motywacji do aktywnego uczestnictwa uczniów w praktykach (realizowane z obowiązku), krótkie okresy przygotowania zawodowego uczniów w ramach praktyk obowiązkowych. W celu zminimalizowania skutków występujących problemów, nawiązana została współpraca ponadnarodowa z belgijską organizacją Syntra West w celu adaptacji istniejących na rynku belgijskim rozwiązań praktycznej nauki zawodu. Projekt zakładał przeniesienie na grunt polski elementów belgijskiego programu kształcenia zawodowego Apprenticeship.

Najważniejsze założenia programu to:

- praktyka zawodowa połączona z kursami doszkalającymi;
- opieka wykwalifikowanego instruktora nad każdym uczniem w miejscu pracy;
- opieka nad każdym uczniem doradcy zawodowego i realizacja indywidualnego programu rozwoju;
- ewaluacja skuteczności programu do 5 lat po jego zakończeniu.

Adaptacja rozwiązań polega na zaangażowaniu w program kształcenia zawodowego szkół zawodowych, pracodawców i instytucji szkoleniowych. Powstał program letnich praktyk zawodowych dla uczniów połączony z edukacją w zakresie przedsiębiorczości oraz z dostępem do doradztwa zawodowego.

4. Informacja o przeprowadzonych w ramach Priorytetu kontrolach oraz ich wynikach²

4.1 Informacja o wykrytych nieprawidłowościach i uchybieniach podczas kontroli systemowych oraz kontroli realizacji projektów w ramach Priorytetu w danym okresie sprawozdawczym

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Najczęściej występujące nieprawidłowości wykryte podczas kontroli w miejscu realizacji projektów:

- ponoszenie wydatków na wynagrodzenia personelu niezgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* (przekroczenie dopuszczalnego limitu czasu pracy w projektach NSRO, tj. 240 godz./m-c),
- niezgodność danych przekazywanych we wnioskach o płatność z dokumentacją dotyczącą realizacji projektu udostępnioną w siedzibie beneficjenta,
- realizacja zadań niezgodnie z harmonogramem realizacji projektu,
- zawyżona kwota zrefundowanych kosztów pośrednich w stosunku do rozliczonych kosztów pośrednich we wnioskach o płatność,
- uchybienia w dokumentowaniu zasady konkurencyjności,
- uchybienia w przeprowadzaniu zamówień publicznych,
- uchybienia w zakresie nie zachowania przez beneficjentów, co najmniej 5 dniowego terminu przedłożenia dokumentów dotyczących szkolenia przed planowanym terminem rozpoczęcia zajęć,
- uchybienia w zakresie błędnego wypełniania przez beneficjentów formularza PEFS,
- nieprawidłowo przeprowadzona rekrutacja uczestników do projektów (nieprawidłowa ocena formalna formularzy rekrutacyjnych, procedura rekrutacyjna przeprowadzona niezgodnie z postanowieniami Regulaminu rekrutacji).

W wyniku prowadzonych kontroli na miejscu w ramach Priorytetu VI PO KL nie stwierdzono nieprawidłowości mających charakter systemowy wynikający z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO KL.

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Najczęściej występujące nieprawidłowości wykryte podczas kontroli w miejscu realizacji projektów:

- niezgodność danych przekazywanych we wnioskach o płatność z dokumentacją dotyczącą realizacji projektu udostępnioną w siedzibie beneficjenta,
- niezgodność danych przekazywanych w formularzu PEFS z danymi udostępnionymi w siedzibie beneficjenta,
- uchybienia w dokumentowaniu obszaru „personel projektu” (umowy, ewidencje czasu pracy),
- błędy w stosowaniu zasady konkurencyjności,
- niezgodność realizacji projektu z obowiązującym wnioskiem o dofinansowanie projektu,
- uchybienia w zakresie nie zachowania przez beneficjentów, co najmniej 5 dniowego terminu przedłożenia dokumentów dotyczących szkolenia przed planowanym terminem rozpoczęcia zajęć,
- uchybienia w zakresie prowadzenia działań promocyjno-informacyjnych (nieprawidłowe oznakowanie).

W wyniku prowadzonych kontroli na miejscu w ramach Priorytetu VII PO KL nie stwierdzono nieprawidłowości mających charakter systemowy wynikający z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO KL.

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Najczęściej występujące nieprawidłowości wykryte podczas kontroli w miejscu realizacji projektów:

- błędy w rozliczeniach finansowych: opisy dokumentów finansowych nie zawierały niezbędnych elementów wymaganych przez IP,
- ponoszenie wydatków na wynagrodzenia personelu niezgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* (przekroczenie dopuszczalnego limitu czasu pracy w projektach NSRO, tj. 240 godz./m-c),
- rozliczanie w ramach kosztów bezpośrednich wydatków, które należą do zamkniętego katalogu kosztów pośrednich,
- niezgodność z Kodeksem pracy oraz *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* umów zawieranych z personelem projektu,
- nieinformowanie Instytucji Pośredniczącej PO KL o zmianach wprowadzanych w harmonogramach usług szkoleniowych,
- przekroczenie dopuszczalnego progu nieobecności uczestników na zajęciach,
- uchybienia w zakresie prowadzenia działań promocyjno-informacyjnych (nieprawidłowe oznakowanie),
- wykorzystywanie oszczędności powstałych w wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego, przekraczających 10% środków alokowanych na dane zadanie, bez zwiększania wartości wskaźników rezultatu/ produktu, niezgodne z *Zasadami finansowania PO KL*,

² Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

- niezgodność dokumentacji w zakresie ochrony danych osobowych z wymaganiami określonymi w *Ustawie o ochronie danych osobowych* z dnia 29 sierpnia 1997 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych,
- błędy w zatrudnieniu personelu do projektu: zatrudnianie personelu niezgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie, tj. zmiana rodzaju/formy zatrudnienia personelu bez zgody IP PO KL,
- błędne stosowanie procedury rozeznania rynku lub brak przeprowadzonej procedury,
- błędne stosowanie zasady konkurencyjności – dyskryminujące warunki udziału w postępowaniu,
- naruszenia Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. 2010, Nr 113, poz. 759).

W wyniku prowadzonych kontroli na miejscu w ramach Priorytetu VIII PO KL nie stwierdzono nieprawidłowości mających charakter systemowy wynikający z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO KL.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Najczęściej występujące nieprawidłowości wykryte podczas kontroli w miejscu realizacji projektów:

- błędy w rozliczeniach finansowych: opisy dokumentów finansowych nie zawierały niezbędnych elementów wymaganych przez IP,
- niekwalifikowalność uczestników projektu,
- nieinformowanie Instytucji Pośredniczącej PO KL o zmianach wprowadzanych w harmonogramach usług szkoleniowych,
- naruszenia Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. 2010, Nr 113, poz. 759).
- niezgodność dokumentacji ochrony danych osobowych z wymaganiami określonymi w *Ustawie o ochronie danych osobowych* z dnia 29 sierpnia 1997 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych,
- przekroczenie dopuszczalnego progu nieobecności uczestników na zajęciach,
- niski poziom frekwencji na zajęciach szkoleniowych,
- nieprawidłowości w stosowaniu procedury rozeznania rynku,
- błędy w stosowaniu zasady konkurencyjności,
- niestosowanie przez beneficjentów *Wytycznych dotyczących oznaczania projektów w ramach PO KL* z dnia 4 lutego 2009 r.,
- nieprawidłowe rozliczanie w kosztach bezpośrednich wydatków związanych z czynnościami księgowymi z katalogu kosztów pośrednich,
- brak możliwości prześledzenia ścieżki audytu w projekcie,
- brak list obecności uczestników projektu oraz brak podpisów na listach obecności, brak dzienników zajęć,
- dokonywanie z konta projektu płatności niezwiązanych ze zrealizowanym projektem.

W wyniku prowadzonych kontroli na miejscu w ramach Priorytetu IX PO KL nie stwierdzono nieprawidłowości mających charakter systemowy wynikający z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO KL.

4.2 Liczba przeprowadzonych kontroli realizacji projektów na miejscu w ramach Priorytetu/ Działania na podstawie KSI SIMIK 07-13 w danym okresie sprawozdawczym

Priorytet/ Działanie	Kontrole projektów		Wizyty monitoringowe
	planowane	doraźne	
Priorytet VI	76	6	81
Działanie 6.1	49	2	54
Działanie 6.2	27	4	27
Działanie 6.3	0	0	0
Priorytet VII	23	0	25
Działanie 7.1	2	0	1
Działanie 7.2	19	0	22
Działanie 7.3	0	0	0
Działanie 7.4	2	0	2
Priorytet VIII	52	2	48
Działanie 8.1	50	2	47
Działanie 8.2	2	0	1

Priorytet IX	64	4	51
Działanie 9.1	33	2	25
Działanie 9.2	9	2	7
Działanie 9.3	0	0	0
Działanie 9.4	9	0	5
Działanie 9.5	0	0	0
Działanie 9.6	13	0	14

4.3 Liczba przeprowadzonych kontroli systemowych w danym okresie sprawozdawczym

Nazwa instytucji, w której przeprowadzono kontrolę	Kontrole systemowe	
	planowane	doraźne
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie (IP2)	1	0

4.4 Liczba przeprowadzonych kontroli sprawdzających wdrożenie zaleceń pokontrolnych w ramach Priorytetu/ Działania w danym okresie sprawozdawczym

Priorytet/ Działanie	Na miejscu (na podstawie KSI SIMIK 07-13)	Weryfikacja korespondencyjna (na podstawie danych własnych)
Priorytet VI	4	0
Działanie 6.1	3	0
Działanie 6.2	1	0
Działanie 6.3	0	0
Priorytet VII	2	0
Działanie 7.1	0	0
Działanie 7.2	2	0
Działanie 7.3	0	0
Działanie 7.4	0	0
Priorytet VIII	1	59
Działanie 8.1	1	57
Działanie 8.2	0	2
Priorytet IX	0	54
Działanie 9.1	0	19
Działanie 9.2	0	11
Działanie 9.3	0	0
Działanie 9.4	0	9
Działanie 9.5	0	0
Działanie 9.6	0	15

4.5 Informacja o działaniach kontrolnych podjętych przez inne instytucje w danym okresie sprawozdawczym

<p>W okresie sprawozdawczym w Instytucji Pośredniczącej II stopnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ przeprowadzony został przez Urząd Kontroli Skarbowej w Lublinie w terminie od kwietnia do czerwca 2014 r. audyt systemu kontroli i zarządzania PO KL, w zakresie gospodarowania środkami z budżetu Unii Europejskiej. W wyniku przeprowadzonego audytu zostały wydane rekomendacje w zakresie projektu obejmującego instrumenty inżynierii finansowej w ramach Działania 6.2. WUP w Lublinie podjął działania zmierzające do zastosowania wydanych rekomendacji. ➤ przeprowadzony został przez Urząd Kontroli Skarbowej w Lublinie w terminie od kwietnia do czerwca 2014 r. audyt w zakresie gospodarowania środkami z budżetu Unii Europejskiej - korekty poświadczone do Komisji Europejskiej w ramach przeprowadzonego audytu operacji - projekt nr POKL.06.02.00-06-090/11. W wyniku przeprowadzonego audytu nie zostały wydane rekomendacje/zalecenia. ➤ przeprowadzony został przez Komisję Europejską w terminie 15.10.2014 r. audyt kontroli zarządczych IP oraz IP2 w województwie kujawsko-pomorskim i lubelskim. W okresie sprawozdawczym nie przekazano do WUP w Lublinie informacji z przeprowadzonego audytu. <p>Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, nie posiada informacji, poza wyżej wymienionymi, o działaniach kontrolnych</p>

podjętych przez inne instytucje w 2014 r.

W okresie sprawozdawczym w siedzibie IP zostały przeprowadzone następujące kontrole:

- Kontrola Urzędu Kontroli Skarbowej została przeprowadzona w okresie maj – grudzień 2014 r. na podstawie upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej nr MF-DO-POKL-204/2012 z dnia 14 marca 2014 r. w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach PO KL (audyt z art. 62 ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999).

Czynności audytowe dotyczyły następujących obszarów:

- Posiadania adekwatnych procedur wyboru projektów (spełnienie wymagań określonych w art. 60 a) i art. 65 a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 5 i art. 13.1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).
- Posiadania procedur zapewniających adekwatne kontrole zarządcze (spełnienie wymagań określonych w art. 60 b), g) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 13.2-13.4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).
- Właściwego działania zapobiegawczego i korygującego w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową (art. 62.1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 16.3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym nie wydano wskazań dotyczących terminu usunięcia nieprawidłowości.

- W dniu 9 czerwca 2014 r. został przeprowadzony audyt systemu zarządzania i kontroli **w zakresie oceny stanu bezpieczeństwa LSI wspomagającego wdrażania PO KL w UMWL.**

Zakres przedmiotowy audytu obejmował:

- szacowanie ryzyka i postępowanie z ryzykiem,
- politykę bezpieczeństwa informacji i procedury użycia systemu,
- szkolenie użytkowników,
- prawa dostępu,
- wbudowane mechanizmy kontrolne,
- zasadę dwóch par oczu,
- kopie zapasowe,
- bezpieczeństwo.

Czynności w ww. domenach badania objęły audyt stanu wdrożenia rekomendacji otwartej „Ciągłość świadczenia usług przez aktywa umieszczone w serwerowni”. Rekomendacja została zrealizowana. Od dnia 10.05.2014 r. obiekt UMWL w Lublinie funkcjonuje z dwustronnym zasilaniem: podstawowym i rezerwowym. Dodatkowo UMWL w Lublinie udzielił odpowiedzi na pytania dotyczące certyfikatów w obszarze zarządzania jakością i w obszarze bezpieczeństwa informacji (Urząd posiada certyfikat zarządzania jakością wydany przez „Dekra Certifikation Sp. z o.o.” oraz nie posiada certyfikatów w obszarze bezpieczeństwa informacji).

- Audyt przeprowadzony przez firmę Auditio Sp. z o. w dniach 24-30.06.2014 r. dotyczący przedstawienia opinii w zakresie prawidłowości realizacji Roczego Planu Działania Pomocy Technicznej POKL według zasad zawartych w umowie/decyzji o dofinansowanie RPD PT PO KL oraz potwierdzenia, czy wydatki poniesione w ramach RPD PT PO KL są kwalifikowalne.

Czynności audytowe dotyczyły następujących obszarów:

- prawidłowości realizacji działań, podjętych w ramach RPD PT PO KL, zgodnie z przepisami krajowego i wspólnotowego, a także wewnętrznych procedur Zamawiającego,
- sposobu archiwizacji dokumentów, pozwalających na prześledzenie ścieżki wydatku,
- kwalifikowalności poniesionych wydatków i sposób ich dokumentowania,
- wiarygodności sprawozdań z realizacji RPD PT PO KL poprzez weryfikację i potwierdzenie wykonania prac, istnienia zakupionych towarów oraz wykonania usług zamówionych,
- poprawności realizacji zasad dotyczących informacji i promocji,
- poprawności udzielania zamówień publicznych,
- efektywności wydatkowania środków publicznych,
- zgodności prowadzenia rachunkowości z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w części dotyczącej realizowanych działań,
- prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla RPD PT PO KL,
- zgodności realizowanych działań w ramach RPD PT PO KL na rok 2013 z zapisami „Zasad realizacji pomocy technicznej w ramach Pomocy technicznej PO KL”,

- realizacji wydatków zgodnie z ich przeznaczeniem, określonym w umowie o dofinansowanie RPD PT w ramach PO KL, a w szczególności – w RPD PT na rok 2013,
- zgodności informacji, zawartych we wnioskach o płatność i w sprawozdaniach z realizacji Pomocy Technicznej w ramach POKL obejmujących RPD PT PO KL z zapisami w ewidencji finansowo-księgowej.

W trakcie czynności audytowych nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym nie wydano wskazań dotyczących terminu usunięcia nieprawidłowości.

- Kontrola systemowa przeprowadzona przez konsorcjum firm Ernst & Young Sp. z o.o., Business Advisory sp.k. oraz Ernst & Audit Sp. z o.o. w dniach 2-5 września 2014 r. na podstawie upoważnienia nr 17/POKL/14 w celu weryfikacji realizacji zapisów Porozumienia nr KL/LU/2007/1 z dnia 22 czerwca 2007 r. (wraz z późn. zm.).

Zakres kontroli obejmował:

- zgodność procesu wyboru projektów konkursowych i systemowych z:
 - Systemem realizacji PO KL 2007-2013,
 - procedurami jednostki kontrolowanej,
 - kryteriami wyboru projektów zawartymi w Planie Działania,
 - Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL.
- prawidłowość zawierania i podpisywania umów/aneksów do umów o dofinansowanie projektu,
- realizację obowiązków w zakresie rozliczeń finansowych, kwalifikowania wydatków oraz jakości i terminowości składanych dokumentów finansowych,
- prawidłowość dokonywania wydatków i potwierdzania płatności oraz przepływów i rozliczeń finansowych (system księgowy),
- prawidłowość oraz terminowości realizacji obowiązków w zakresie monitorowania wdrażania Priorytetu/Działania,
- prawidłowość oraz zgodność z procedurami realizacji obowiązków w zakresie kontroli,
- prawidłowość realizacji obowiązków w zakresie odzyskiwania środków od beneficjentów, prowadzenia rejestru obciążeń na projekcie oraz informowania o nieprawidłowościach,
- poprawność realizacji zadań z zakresu promocji i informacji,
- realizację obowiązków w zakresie wprowadzania danych do KSI SIMIK 07-13,
- realizację obowiązków w zakresie zabezpieczenia i przetwarzania danych osobowych w zbiorze PEFS 2007 zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych,
- nadzór przez IP w ramach Działań bezpośrednio wdrażanych przez IP, wykonania przez beneficjentów obowiązków wynikających z umowy o dofinansowanie projektu systemowego,
- nadzór przez IP wykonywania przez IP2 obowiązków związanych z wdrażaniem powierzonych Działań,
- prawidłowość stosowania zapisów dokumentu pt. *„Wymierzanie korekt finansowych za naruszenie prawa zamówień publicznych związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE w przypadku wykrycia u beneficjentów naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych”*,
- zachowanie właściwej ścieżki audytu dla zrealizowanych procesów;
- przestrzeganie zasad archiwizacji dokumentów,
- przestrzeganie zgodności realizowanych Działań/projektów z politykami Wspólnot Europejskich,
- wdrożenie zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli nr 12/POKL/2012.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości/uchybień:

- opóźnienie w przekazaniu do projektodawcy pisma informującego o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie,
- opóźnienie w przekazaniu odpowiedzi na stanowisko negocjacyjne projektodawcy,
- brak publikacji w prasie ogłoszenia dotyczącego zawieszenia konkursu otwartego,
- opóźnienie we wprowadzaniu danych do KSI SIMIK 07-13,
- opóźnienia w przekazywaniu informacji pokontrolnej.

Jednostka kontrolująca pomimo stwierdzonych uchybień oceniła, iż system funkcjonuje prawidłowo, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

- Audyt przeprowadzony przez firmę Ernst & Young Business Advisory Sp. z o.o. oraz Ernst & Young Audit Sp. z o.o. w dniach 15-17.09.2014 r. dotyczący kontroli realizacji zapisów *Umowy o dofinansowanie Rocznych Planów Działania Pomocy Technicznej POKL* nr POKL.10.01.00-06-001/11.

Zakres kontroli obejmował następujące obszary:

- prawidłowość realizacji działań podjętych w ramach podpisanej z IZ POKL umową, zgodnie z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, a także wewnętrznymi procedurami kontrolowanej jednostki,
- sposób archiwizacji dokumentów, pozwalających na prześledzenia ścieżki audytu,
- kwalifikowalność poniesionych wydatków i sposób ich dokumentowania,

- wiarygodność sprawozdań z realizacji PT PO KL poprzez weryfikację i potwierdzenie wykonania prac, istnienia zakupionych towarów oraz wykonania zamówionych usług,
- poprawność realizacji zasad dotyczących promocji i informacji zgodnie z Planem Komunikacji PO KL oraz poprawność realizacji szkoleń zrealizowanych w ramach RPD PT PO KL,
- poprawność udzielania zamówień publicznych,
- efektywność wydatkowania środków publicznych,
- zgodność prowadzenia rachunkowości z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz.694, z późn. zm.), w części dotyczącej realizowanych działań),
- sprawdzenie czy jest prowadzona wyodrębniona ewidencja księgową dla RPD PT, umożliwiającą identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz wydatków poniesionych w ramach poszczególnych planów działań,
- zgodność realizowanych działań w ramach RPD PT w ramach PO KL z zapisami Zasad Realizacji Pomocy Technicznej w ramach PO KL,
- zgodność informacji zawartych we wnioskach o płatność i w sprawozdaniach z realizacji PT w ramach PO KL w ramach PO KL z zapisami w ewidencji finansowo-księgowej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości/uchybień:

- brak informacji o procencie zaangażowania w PO KL, finansowania wynagrodzeń ze środków EFS oraz brak logotypów PO KL i UE w zakresach czynności korzystających ze wsparcia RPD PT PO KL,
- brak zgodności z Instrukcjami Wykonawczymi IP w zakresie dokumentowania weryfikacji i zatwierdzania Sprawozdania z realizacji Działania,
- brak logotypów PO KL i UE na dokumentacji ze spotkania informacyjnego.

IP podjęła działania naprawcze w celu uniknięcia w dalszej działalności ww. uchybień. Jednostka kontrolująca pomimo stwierdzonych uchybień oceniła, iż system funkcjonuje prawidłowo, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

- Audyt Komisji Europejskiej w ramach PO KL A-Rep 2014-1808 przeprowadzony w dniach od 29 września do 3 października 2014 r. oraz od 13 do 16 października 2014r. poświęcony kontrolom zarządczym (tj. kontrolom na miejscu u beneficjenta oraz kontrolom wniosków o płatność).

Czynności audytowe dotyczyły następujących obszarów:

- projektów wybranych do dofinansowania w procedurze konkursowej, jak i projektów systemowych, zgodnie z Systemem Realizacji (SR) PO KL obowiązującym od 1 stycznia 2011 r., w ramach których wydatki zostały zadeklarowane do Komisji Europejskiej w terminie do 8 lipca 2014 r.,
- schematu organizacyjnego instytucji ze wskazaniem liczby etatów w komórkach zajmujących się kontrolą zarządczą,
- liczby przeprowadzonych kontroli przez instytucje na miejscu od 1 stycznia 2011 r.,
- Rocznych Planów Szkoleń na lata 2011-2014,
- wzoru listy sprawdzającej wykorzystywanej przez IP/IP2 w trakcie weryfikacji wniosków o płatność oraz listy sprawdzającej dotyczącej kontroli na miejscu realizacji projektu,
- dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych, których wartość była równa lub wyższa niż 14 tys. euro.

Raport końcowy z przeprowadzonych czynności audytowych nie został jeszcze przekazany do IP.

5. Opis istotnych problemów we wdrażaniu Priorytetu wraz z informacją o podjętych lub planowanych do podjęcia środkach zaradczych

Zidentyfikowany problem	Podjęte lub planowane do podjęcia środki zaradcze
PRIORYTET VI	
Duża liczba pism beneficjentów dotycząca kwestii ogólnych dot. kwalifikowalności kosztów (głównie w ramach projektów systemowych i Działania 6.2).	Bieżąca korespondencja z beneficjentami, jak również organizacja/planowanie dalszych spotkań informacyjnych z beneficjentami we współpracy z RO EFS, kierowanie beneficjentów do RO EFS na konsultacje (informowanie o możliwości skorzystania z doradztwa).
Wycofywanie się uczestników projektu lub problemy z rekrutacją osób (w szczególności w zakresie Działania 6.2).	Wydłużanie etapu związanego z procesem rekrutacji do czasu osiągnięcia wymaganego poziomu pozyskania uczestników do projektu.
Częste problemy związane z prawidłową realizacją projektu, rozliczaniem wniosków o płatność, rekrutacją uczestników zgłaszane	Bieżące informowanie beneficjentów w przedmiotowym zakresie, w tym opracowanie szczegółowych wytycznych dotyczących współpracy beneficjentów z IW (IP2)

przez beneficjentów.	oraz organizowane spotkania z beneficjentami (głównie projektów systemowych 6.1.3). Ponadto na bieżąco na stronie internetowej IW (IP2) zamieszczane są informacje dotyczące prawidłowej realizacji projektu.
Problemy związane z przedłożeniem do weryfikacji pełnego kompletu dokumentów niezbędnych do podpisania umowy.	Przedłużenie terminu dostarczenia wymaganych dokumentów do podpisania umowy.
Realizacja projektów niezgodnie z harmonogramem projektu oraz częste zmiany harmonogramów realizacji projektów.	Pouczanie beneficjentów o konieczności starannego planowania działań w projekcie.
Nieracjonalne planowanie zapotrzebowania na środki dofinansowania oraz nieracjonalne wydatkowanie środków, w konsekwencji zwrot niewykorzystanych środków na koniec okresu rozliczeniowego i wynikające z tego częste zmiany harmonogramów płatności. Powyższe utrudnia IW (IP2) planowanie zapotrzebowania na środki dofinansowania projektów.	Pouczanie beneficjentów o konieczności racjonalnego planowania i wydatkowania dofinansowania oraz o możliwości niekwalifikowania wydatków związanych z wynagrodzeniem personelu w przypadku nagminnych zwrotów niewykorzystanych środków.
PRIORYTET VII	
Problemy związane z prawidłową realizacją projektu, rozliczaniem wniosków o płatność, rekrutacją uczestników zgłaszane przez beneficjentów.	Bieżące informowanie beneficjentów w przedmiotowym zakresie, w tym opracowanie szczegółowych wytycznych dotyczących współpracy beneficjentów z IW (IP2) oraz organizowane spotkania z beneficjentami (głównie projektów systemowych). Ponadto na bieżąco na stronie internetowej IW (IP2) zamieszczane są informacje dotyczące prawidłowej realizacji projektu.
Wycofywanie się uczestników projektu lub problemy z rekrutacją osób.	Wydłużanie etapu związanego z procesem rekrutacji do czasu osiągnięcia wymaganego poziomu pozyskania uczestników do projektu.
Realizacja projektów niezgodnie z harmonogramem projektu oraz częste zmiany harmonogramów realizacji projektów.	Pouczanie beneficjentów o konieczności starannego planowania działań w projekcie.
Nieracjonalne planowanie zapotrzebowania na środki dofinansowania oraz nieracjonalne wydatkowanie środków, w konsekwencji zwrot niewykorzystanych środków na koniec okresu rozliczeniowego i wynikające z tego częste zmiany harmonogramów płatności. Powyższe utrudnia IW (IP2) planowanie zapotrzebowania na środki dofinansowania projektów.	Pouczanie beneficjentów o konieczności racjonalnego planowania i wydatkowania dofinansowania oraz o możliwości niekwalifikowania wydatków związanych z wynagrodzeniem personelu w przypadku nagminnych zwrotów niewykorzystanych środków.
Niewielki stopień lub brak zainteresowania udziałem w projekcie, w ramach którego realizowane są działania zmierzające do utworzenia spółdzielni socjalnych (wątpliwość ze strony potencjalnych kandydatów dotycząca podjęcia się tak dużego przedsięwzięcia, finansowej odpowiedzialności za pozostałych członków spółdzielni socjalnej).	Wydłużenie etapu rekrutacji, zintensyfikowanie działań rekrutacyjno – promocyjnych (dodatkowe ogłoszenia prasowe, reklamy w radio i w prasie, ulotki), bezpośrednie spotkania dla wnioskodawców informujące o wsparciu w ramach projektu.
Problemy związane z przedłożeniem do weryfikacji pełnego, prawidłowo sporządzonego kompletu dokumentów niezbędnych do podpisania umowy.	Przedłużenie terminu dostarczenia wymaganych dokumentów do podpisania umowy.
Składanie przez beneficjentów systemowych błędnych wniosków o dofinansowanie projektów (na kolejny rok realizacji). Duża liczba pism Beneficjentów dotycząca wycofania wniosku o dofinansowanie projektów na etapie oceny merytorycznej.	Sporządzenie przez IW(IP2) i przekazanie beneficjentom systemowym Wytycznych w zakresie konstruowania projektów systemowych oraz przekazanie beneficjentom przykładowego poprawnego wniosku o dofinansowanie projektu. Organizacja/planowanie spotkań informacyjnych z beneficjentami we współpracy z ROPS, kierowanie beneficjentów do doradców ROPS na konsultacje (informowanie o możliwości skorzystania z doradztwa).

PRIORYTET VIII	
Pojawianie się w trakcie realizacji projektów wątpliwości dot. prawidłowości oznaczania lub nie oznaczania jednej lub kilku pozycji budżetowych jako zadania zleczone. Powyższe wynika z niedookreślenia w „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” definicji „istotna część działań”. Nie doprecyzowano w jakim kontekście należy ujmować poszczególne działania tj. merytorycznym, ilościowym czy finansowym	Przedstawienie przez IZ interpretacji zapisów „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”.
Z uwagi na obowiązujące w konkursie otwartym nr 1/POKL/8.1.1/2013 kryterium dostępu zobowiązujące do zakończenia okresu realizacji projektu najpóźniej do 30 czerwca 2015 r., w IV kwartale 2014 r. zidentyfikowano problem dot. braku możliwości przyjęcia do dofinansowania projektów pozytywnie ocenionych przez KOP, jednakże znajdujących się na liście rezerwowej. Przyjęcie projektów do dofinansowania w IV kwartale 2014 r. wiązało się ze znacznym przesunięciem pierwotnie określonego okresu realizacji projektu, tym samym zakończenie działań projektowych nie byłoby możliwe do końca 30 czerwca 2015 r.	Komitet Monitorujący PO KL Uchwałą nr 159 z dnia 10 grudnia 2014 r. zatwierdził zmianę w Planach działania województwa lubelskiego na rok 2013 dla Priorytetu VIII PO KL, zgodnie z którą zmodyfikowano brzmienie przedmiotowego kryterium dostępu: realizacja projektu zakończy się najpóźniej do 31 grudnia 2015 r.
Niewystarczająca alokacja na konkurs 1/POKL/8.1.1/2013 wobec dużego zainteresowania wnioskodawców aplikowaniem w ramach przedmiotowego konkursu.	Uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego zmieniono Dokumentację konkursową i zwiększono alokację na konkurs. Ponadto na dofinansowanie projektów zostały przesunięte niewykorzystane środki finansowe przeznaczone na ewentualną procedurę odwoławczą.
Przekładanie przez beneficjentów korekt wniosków o płatność ze znacznym opóźnieniem, nieuwzględniających uwag IP.	Wysyłanie do beneficjentów odrębnych pism wzywających do niezwłocznego przedłożenia korekty wniosku o płatność. Bieżące informowanie beneficjentów o możliwości uznania wydatków związanych z zarządzaniem projektu za niekwalifikowalne.
PRIORYTET IX	
Problemy z kontraktacją alokacji na projekt systemowy „Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych”.	W związku z oszczędnościami powstałymi w wyniku poprzednich naborów oraz ponownym przeliczeniu kwoty alokacji, ogłoszono dodatkowe nabory wniosków o dofinansowanie w lipcu oraz listopadzie 2014 r.
Brak możliwości dofinansowania wszystkich pozytywnie ocenionych projektów w ramach konkursu nr 2/POKL/9.1.2/2013. ze względu na wyczerpanie alokacji.	Uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego zmieniono Dokumentację konkursową i zwiększono alokację na konkurs nr 2/POKL/9.1.2/2013.
Podczas realizacji projektów w ramach Poddziałania 9.6.2 PO KL pojawił się problem dot. stosowania zwolnienia od podatku VAT usług szkoleniowych na podstawie art. 43, ust. 1, pkt. 29, lit c. <i>Ustawy o podatku od towarów i usług</i> , który dotyczy zwolnienia od podatku usług kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego, innych niż wymienione w pkt. 26.	Instytucja Pośrednicząca na bieżąco pisemnie informuje beneficjentów o obowiązku poprawnego stosowania Ustawy o podatku od towarów i usług w przedmiotowym zakresie.
Trudności z rekrutacją uczestników do projektów realizowanych w ramach Poddziałania 9.6.2 PO KL. Utrudnienia te spowodowane są przede wszystkim dużą liczbą realizowanych projektów na danym	Instytucja Pośrednicząca w celu likwidacji zaistniałych trudności podjęła odpowiednie środki zaradcze, tj.: - zgoda na wprowadzanie zmian we wnioskach o dofinansowanie projektu, m.in. dot. dostosowania zakresu merytorycznego do faktycznego zapotrzebowania

obszarze, w tym samym czasie, a także tym, iż beneficjenci w ramach projektów oferują tożsame szkolenia. Skutkiem tego są 2 rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu w ramach ww. Poddziałania.	przy proporcjonalnym zmniejszeniu kosztów zarządzania oraz przy zachowaniu wymagań dot. kryteriów dostępu i kryteriów strategicznych, - zgoda na wydłużenie okresu realizacji projektu (bez zwiększenia kosztów zarządzania).
Ryzyko przekroczenia maksymalnego limitu cross-finansingu w ramach Działania 9.1 PO KL.	Podjęto następujące środki zaradcze: bieżący monitoring poziomu wydatków w ramach cross-finansingu na podstawie danych zawartych w KSI SIMIK 2007-2013.
Problemy o charakterze horyzontalnym/ systemowym	
brak	brak
w tym zidentyfikowane problemy ze stosowaniem ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> (bez podziału na Priorytety)	
brak	brak

III. INFORMACJA O ZGODNOŚCI REALIZACJI PRIORYTETU Z PRAWODAWSTWEM

Należy odpowiedzieć na pytanie, czy zapewniono zgodność realizowanego Priorytetu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz zasadami polityk horyzontalnych, o których mowa w PO KL. Jeżeli udzielono odpowiedzi przeczącej - stosowne wyjaśnienie należy zawrzeć w pkt II.5 sprawozdania.

1. Czy zapewniono zgodność z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych?

TAK

NIE

2. Czy zapewniono zgodność z zasadami pomocy publicznej?

TAK

NIE

3. Czy zapewniono zgodność z zasadami polityk horyzontalnych?

TAK

NIE

W przypadku niezgodności z zasadami polityk horyzontalnych należy wskazać przyczyny.

IV. ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK 1: Osiągnięte wartości wskaźników

ZAŁĄCZNIK 2: Przepływ uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 3: Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 4: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu, znajdujący się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

ZAŁĄCZNIK 5: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu ze względu na wykształcenie

ZAŁĄCZNIK 6: Przedsiębiorstwa, które przystąpiły do udziału w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 7: Wartość udzielonej i wypłaconej pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* w ramach PO KL (w PLN)

ZAŁĄCZNIK 8: Protesty/ odwołania

ZAŁĄCZNIK 9: Monitorowanie projektów innowacyjnych i ponadnarodowych³

ZAŁĄCZNIK 10: Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w ramach Priorytetu

V. OŚWIADCZENIE INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ

Sprawozdanie oraz załączniki do sprawozdania podpisuje osoba posiadająca do tego stosowne upoważnienie. Szczegółowe wytyczne w tej sprawie regulują procedury wewnętrzne danej instytucji.

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą.

Data	
Pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania w imieniu Instytucji Pośredniczącej PO KL	

INFORMACJE DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO*

**wypełnia Instytucja Zarządzająca PO KL*

Imię i nazwisko osoby weryfikującej sprawozdanie	
Data	
Podpis	

³ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego